

St. meld. nr. 33.
(1970—71)

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

INNHold

	Side
Kap. I. Organisasjon og verksemd	5
Rådets samansetjing 1969—72	5
Vedtekter for Norsk kulturfond	5
Retningslinjer for bruken av midlar frå Norsk kulturfond	6
Reglement for Norsk kulturråd	6
Møte i Arbeidsutvalet	6
Møte i Rådet	7
Andre møte, konferansar og seminar	7
Utval og utgreiingar	7
Tilrådingar og fråsegner frå Norsk kulturråd til Kyrkje- og undervisningsdepartementet	9
Samarbeid med andre institusjonar	9
Reiser og representasjon	10
Norsk kulturråds ærespris 1970	11
 Kap. II. Koordinering med statsbudsjettet	12
 Kap. III. Tilskott	14
Innleiing	14
Søknadsoversikt pr. 31. desember 1970	14
Litteratur	14
Musikk	20
Biletkunst og brukskunst	25
Film	30
Kulturvern	31
Kulturbygg	35
Tidsskrift og periodiske publikasjonar	37
Andre formål	38
 Kap. IV. Administrasjon	40
 Kap. V. Økonomisk samandrag	41
Landsdelsoversyn	42
Vedlegg nr. 1—12	68

St. meld. nr. 33.

(1970—71)

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

*Tilråding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet av 12. februar 1971,
godkjend ved kongeleg resolusjon same dag.*

(Målboren av statsråd Kjell Bondevik.)

I St. prp. nr. 130 for 1964—65 Om vedtekter for Norsk kulturfond og retningslinjer for bruken av fondsmidlar, heiter det i punkt 1, Vedtekter for Norsk kulturfond, § 5, at «Kirke- og undervisningsdepartementet skal hvert år gi melding til Stortinget om Norsk kulturfonds virksomhet i foregående budsjett-år».

Norsk kulturråd har sendt årsmelding, vedtatt i møte den 26. og 27. januar 1971, til Kyrkje- og undervisningsdepartementet. Meldinga har fem kapittel og eit oversyn over korleis tilskotta fordeler seg på dei ymse landsdelar. Rådet gjer greie for dei retningslinene som ligg til grunn for arbeidet i rådet, dei røynslene som er gjorde og om korleis midlane frå fondet i 1970 er fordelte.

Hovudfordelinga av fondsmidlane blir fastsett ved kongeleg resolusjon etter tilråding frå rådet, medan rådsvedtak om tilskott frå dei avsette rådveldesummene blir sendt departementet til godkjenning. Denne ordninga har mellom anna kome i stand for å samordne stønadstiltak frå fondet med løyvingane over statsbudsjettet.

Når det gjeld administrasjonen, har det i 1970 vore 9 fast organiserte stillingar (jfr. Stortingsvedtak av 1. desember 1970 og St. prp. nr. 1 for 1969—70 kap. 379), medan direktøren er tilsett på åremål.

Rådet har engasjert ekstrahjelp på deltidsavtale til hjelp for bokhaldar/kasserar.

Kulturrådet har i samsvar med retningslinene i arbeid fleire særskilde og faste utval. Ymse tilrådingar og fråsegner er lagde fram for Kyrkje- og undervisningsdepartementet.

Rådet meiner ein må freiste å kome fram til ei formulering av ein total kulturpolitikk, bygd på eit heilskapssyn og med ei innbyrdes

prioritering. I årsmeldinga blir det vidare sagt m. a. at etter sin idé og sine vedtekter bør Norsk kulturråd spele ei aktiv rolle ved utforminga av denne politikken, både ved at Kulturfondet bør kunne finansiere naudsynte utgreingar og ved at Rådet gir råd til statsmaktene om konkrete tiltak.

Departementet er merksam på at ein til kvar tid må freiste å sjå den kulturelle målsettinga ut frå eit heilskapssyn. I den samanheng er det viktig å ha aktuelle data om situasjonen innan dei ulike felte og så godt og rikeleg materiale i form av utgreingar m. v. som råd er.

Når det gjeld innsamling av data har Kyrkje- og undervisningsdepartementet kome i eit godt samarbeid med Statistisk Sentralbyrå. Ein del av dei statistiske opplysningar som er henta inn i samband med folketeljinga i 1970 vil såleis supplere det materiale ein alt har. Kyrkje- og undervisningsdepartementet vil på dette grunnlag gå vidare med det kartleggingsarbeidet av kulturaktivitetar som vart starta opp for ei tid sidan.

Men like viktig som innsamling av data og kartleggingsarbeid er det å vurdere materiale, greie ut ulike sider ved sakene og å kome med framlegg om retningslinjer og målsetting. Departementet ser det slik at Norsk kulturråd lyt spele ei sentral rolle når det gjeld dette arbeidet. Under sitt arbeid med å utforme målsetting og handlingsprogram for kulturpolitikken vil difor Kyrkje- og undervisningsdepartementet dra all den nytte det kan av dei råd Norsk kulturråd kan gje. Departementet vil elles streke under at Kulturrådet alt har nådd å yte særskilde verdfulle tilskott til arbeidet med ei rad ulike kulturspørsmål.

Rådet gjer merksam på at det er ei hovud-

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

retningsline ved vurdering av søknader og tilråding om stønad at løyvingane til Kulturfondet representerer eit særskilt tiltak for styrking av norsk kultur og kulturliv.

Likeeins blir det understreka at løyvingane frå Kulturfondet må kome i tillegg til løyvingane til kulturformål over statsbudsjettet, og at tiltak som har faste årlege tilskott over statsbudsjettet, berre kan få tilskott av fondsmidlar i særlege tilfelle. Når det gjeld samarbeidet med Utanriksdepartementet, viser rådet til årsmeldingane for 1968 og 1969. I desse vart det gjort greie for retningsliner for arbeidet for norsk musikkliv og biletkunst i utlandet.

Departementet meiner det er viktig at det er god kontakt mellom Kulturrådet og departementet i tilskottssaker og at dei blir vurderte nøye i høve til statsbudsjettet. Særleg gjeld dette spørsmål om tilskott til tiltak som er meinte å vere årlege og som rådet difor etter ein prøveperiode tenkjer seg skal først over på statsbudsjettet.

Departementet gav i februar 1967 samtykke til at tilskottet til Rikskonsertane i ein 3-års prøveperiode frå 1. januar 1968 til 1. januar 1971 vart gitt av Norsk kulturfond. Ved kongeleg resolusjon av 15. januar 1971 er det vedtatt at prøveperioden for Rikskonsertane skal utvidast med 1 år, til 1. januar 1972. Det er sett av kr. 2 515 000 til verksemda i 1971. (I 1970 kr. 1 650 000.)

Til saman har Rikskonsertane i 1970 hatt 1 241 konsertar og forestillingar (1969 : 992) med 251 kunstnarar og ensemble på 269 stader (1969 : 218). Skolekonsertane er gjevne på 250 skolar frå barne- og ungdomsskolar til gymnas, yrkes- og lærarskolar. Hovudvekta har vore lagd til dei tre forsøksområda, Sandefjord, Namdalen og Rogaland. Det er i 1970 også arrangert ein turné til spesialskolane.

Når det gjeld innkjøpsskipnaden for ny norsk skjønnlitteratur, viser departementet til Stortingsmelding nr. 16 for 1968—69 Norsk kulturfond — Innstilling om Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur, som vart drøfta i Stortinget 4. februar 1969. I kongeleg resolusjon av 27. februar 1970 er det sett av kr. 3 000 000 til denne hovudposten på budsjettet (mot kr. 3 200 000 i 1969). Ein kan elles opplyse at Kyrkje- og undervisningsdepartementet har hatt eit møte med representantar for forlaga om innkjøpsskipnaden og at Norsk kulturråd etter dette er gått inn i konkrete drøftingar med forlaga om moglege endringar.

For 1970 vart det løyvt 21 mill. kroner til Norsk kulturfond. Løyvinga vart ved kongeleg resolusjon av 30. januar 1970 fordelt til desse formåla:

Litteratur	kr. 5 000 000
Musikk	» 2 500 000
Biletkunst og brukskunst	» 2 400 000
Film	» 500 000
Kulturvern	» 2 500 000
Kulturbygg	» 6 100 000
Tidsskrift	» 400 000
Utgreiingar, utval	» 200 000
Andre formål	» 700 000
Administrasjon	» 700 000
kr. 21 000 000	

Kyrkje- og undervisningsdepartementet

tilrår:

Avtrykk av tilrådinga frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet av 12. februar 1971 om Norsk kulturfond — Årsmelding 1970, blir sendt Stortinget.

Vedlegg.

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

Kap. I. Organisasjon og verksemd.

Norsk kulturråd legg med dette fram si sjette årsmelding, i samsvar med det som er fastsett av Kyrkje- og undervisningsdepartementet (St. prp. nr. 130, III, C, Om anvendelse av Kulturfondets midler):

«Ved begynnelsen av hvert budsjettår fremmes melding til Stortinget om Kulturfondets virksomhet i det foregående år.»

Rådets samansetjing 1969—72.

Norsk kulturråd er oppretta i samsvar med St. prp. nr. 1, Tillegg nr. 1 for 1964—65. Det har 7 medlemmer oppnemnde ved kongeleg resolusjon og 4 medlemmer oppnemnde av Stortinget, alle for 4 år.

Oppnemnde ved kongeleg resolusjon for 1969—72:

Ekspedisjonssjef Leif J. Wilhelmsen, Oslo.
Varamann: Stortingsmann Lars Roar Langslet, Oslo.
Pianisten Kjell Bækkelund, Oslo.
Varamann: Komponisten Egil Hovland, Fredrikstad.
Teatersjef Hans Heiberg, Oslo.
Varamann: Forfatteren Thorbjørn Egner, Oslo.
Museumsdirektør Fartein Valen-Sendstad, Lillehammer.
Varamann: Førstekonservator Jan Hendrich Lexow, Stavanger.
Målarinna Eli Silseth, Oslo.
Varamann: Skodespelarinna Sølvi Wang, Oslo.
Forfattarinna Halldis Moren Vesaas, Ytre Vinje.
Varamann: Redaktør Per Håland, Bergen.
Skolestyrar Bjørn Aarseth, Karasjok.
Varamann: Førstekonservator Kåre Landmark, Tromsø.

Oppnemnde av Stortinget:

Statsråd Kjell Bondevik, Bergen.*)
Varamann: Lektor Olaf Kortner, Oslo.*)
Professor Edvard Bull, Trondheim.
Varamann: Direktør Kjølve Egeland, Stavanger.
Sjefsekretær Bjartmar Gjerde, Oslo.

*) Lektor Olaf Kortner er sidan 1. oktober 1965 fast medlem av Rådet, då statsråd Bondevik har meldt frå til Stortingets presidentskap at han som statsråd ikkje møter i Rådet.

Varamann: Husmor Marie Lovise Vidnes Johansen, Hareid.

Rektor Håkon Stenstadvold, Oslo.

Varamann: Forfattarinna Elisabeth Dored, Berloga pr. Halden.

Formann oppnemnd ved kongeleg resolusjon:

Ekspedisjonssjef Leif J. Wilhelmsen.

Nestformann oppnemnd ved kongeleg resolusjon:

Museumsdirektør Fartein Valen-Sendstad.

Vedtekter for Norsk kulturfond,

fastsette av Stortinget 19. juni 1965.

(Omsette frå St. prp. nr. 130, 164—65.)

§ 1. *)

Norsk kulturfond som er skipa i samsvar med stortingsvedtak av 11. desember 1964, har til formål å fremje kunst og kulturvern. Stortinget løyver kvart år midlane til fondet.

§ 2.

Norsk kulturfond har til formål å stimulere skapande åndsliv i litteratur og kunst, verne den norske kulturarven og arbeide for at flest mogleg skal få del i kulturgoda.

§ 3.

Midlane til Norsk kulturfond blir forvalta av Finansdepartementet, og disponert ved kongeleg resolusjon etter tilråding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet, og i samsvar med retningslinjer som Stortinget har fastsett.

§ 4.

Norsk kulturråd gir tilråding om fordeling av fondsmidlane og har ansvaret for dei summer som ved fordelinga blir stilte til rådvelde for Rådet.

§ 5.

Kyrkje- og undervisningsdepartementet skal kvart år gi melding til Stortinget om Norsk kulturfonds verksemd i budsjettåret før.

*) Endra ved Stortingsvedtak av 30. november 1967.

Retningslinjer for bruken av midlar frå Norsk kulturfond.

Ramma for verksemda til fondet er kunst og kulturvern. Dei tiltak som Rådet gjer, bør ha det doble siktemålet å stimulere kunsten og kulturvernet, og samstundes gjere kunst- og kulturverdiane tilgjengelege for så mange som råd er. Innanfor denne ramma må Rådet til kvar tid vurdere kva for oppgåver som bør prioriterast. Det er føresetnaden at Rådet skal leggje særskild vekt på:

- a. Tiltak til å fremje norsk litteratur. Det er utarbeidd særlege reglar for bruk av midlar til slike tiltak.
- b. Tiltak til å fremje norsk musikkliv.
- c. Tiltak til å fremje norsk biletkunst, og kjøpe inn biletkunst til offentlege kunstsamlingar og til offentlig utsmykking.
- d. Tiltak til å fremje norsk filmkunst.
- e. Tiltak til å skape betre utdanningsvilkår for norske kunstnarar, såleis òg betre høve til vidare utdanning.
- f. Kulturverntiltak, såleis òg vern av samisk kultur.
- g. Stønad til finansiering av kulturbygg.
- h. Tiltak som er med og skaper eit rikare kulturmiljø i bygd og by, og ei vakrare utforming av omgivnaden vår.
- i. Tiltak som kan gi lettare tilgjenge til god kunst og skape auka skjønsemd for dei verde den gir.
- j. Initiativ og stønad til større kulturelle eingongstiltak, som t. d. kunstnarlege innslag i nasjonale jubile og minnehøgtider, og større eingongsturnear frå kunstinstitusjonar.

Reglement for Norsk kulturråd

fastsett ved kongeleg resolusjon
27. august 1965.

§ 1.

Norsk kulturråd er oppretta i samsvar med stortingsvedtak av 11. desember 1964.

§ 2.

Rådet skal ha 11 medlemmer med personlege varamenn, av desse skal 4 medlemmer med varamenn oppnemnst av Stortinget og 7 medlemmer med varamenn av Kongen etter tilråding frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet, alle for 4 år om gongen. Kongen nemner opp formann og nestformann i Rådet.

§ 3.

Rådet kan oppnemne eit arbeidsutval på opp til 5 medlemmer, der formannen og nestformannen er med. Rådet kan òg setje ned utval til å arbeide med særskilte saker eller

saksområde. Dersom det i slike utval blir oppnemnt personar som ikkje er medlemmer av Rådet, må oppnemninga godkjennast av departementet.

§ 4.

Rådet har til oppgåve å arbeide for kunst og kulturvern i samsvar med dei vedtekter for Norsk kulturfond og dei retningslinjer som Stortinget fastset. Det er rådgjevande organ for Kyrkje- og undervisningsdepartementet i saker som gjeld Norsk kulturfond og skal gi fråsegner i andre spørsmål som departementet legg fram for det, eller som Rådet sjølv ønskjer å ta opp.

Rådet skal kvart år gi tilråding til Kyrkje- og undervisningsdepartementet om fordeling av midlar som blir løyvde til Kulturfondet. Det har ansvaret for bruken av dei midlane som ved fordelinga blir stilt til rådvelde for Rådet.

Rådet skal innan 15. februar gi melding til Kyrkje- og undervisningsdepartementet om verksemda i fondet i året som gjekk.

§ 5.

Rådet held møte minst 2 gonger i året. Elles kan Rådet kallast inn til møte når formannen, 2 medlemmer eller departementet meiner det er ønskjeleg.

Arbeidsutvalet har møte så ofte det er naudsynt eller 2 medlemmer bed om det.

Rådet og arbeidsutvalet er vedtaksføre når minst helvta av medlemmene er til stades. Ved røysting blir sakene avgjort ved vanleg fleirtal. Står røystene likt, er det røystinga til formannen som avgjer utfallet.

Rådet og arbeidsutvalet skal føre møtebok. Utskrift av møtebøkene skal sendast rådsmedlemmene og varamennene etter kvart møte.

§ 6.

Rådet drøfter og avgjer alle viktige saker, eventuelt etter at dei er førebudde av arbeidsutvalet, og tek avgjerd om kva slags saker som kan gå til arbeidsutvalet til avgjerd eller fråsegn.

Alle tilrådingar skal vere grunngjevne. Vedtak i arbeidsutvalet skal leggjast fram for Rådet i neste møte.

§ 7.

Utgifter til rådsmøte, administrasjon og sekretariat skal dekkjast av fondet.

Møte i Arbeidsutvalet.

Arbeidsutvalet er i 1969—72 desse 5:

Leif J. Wilhelmsen, Fartein Valen-Sendstad, Kjell Bækkelund, Hans Heiberg og Håkon Stenstadvold.

Varamenn: Halldis Moren Vesaas, Bjartmar Gjerde.

Arbeidsutvalet har hatt 6 møte: 10. januar, 29. januar, 27. februar, 23. mai, 18. august og 2. november.

Nokre saker som det hasta svært med, har Arbeidsutvalet gjort vedtak om ved brevkifte (1. april, 13. april, 30. mai, 6. juli).

Arbeidsutvalet har på møta gjort vedtak om tilskottsaker på kr. 25 000 eller mindre innanfor ramma av budsjetterte avsetjingar, og har elles førebudd saker for Rådet.

Dei einskilde medlemmene av Arbeidsutvalet har på same måten som dei førre åra teke på seg å førebu saker i samarbeid med administrasjonen, og gi tilråding til Rådet om løyvingar.

Møte i Rådet.

Rådet har i alt hatt 13 møte: 9. og 10. februar, 17. og 18. mars, 6. mai, 26., 27. og 28. juni, 8. og 9. september, 13. oktober, 18. november og 17. desember.

Til møtet 8. september var varamennene innkalla, i samsvar med den praksis Rådet følgjer ein gong kvart år. Møta 26., 27. og 28. juni vart haldne i Mo i Rana, og i Bodø. Møta i Mo i Rana og i Bodø vart kombinerte med omvisingar i muse, kyrkjer o. a., og med konferansar med ordførarar og formannskap.

Ekspedisjonssjefen i Kulturavdelinga i Kyrkje- og undervisningsdepartementet er alltid innbeden til rådsmøta.

Andre møte, konferansar og seminar.

Utreiings- og planleggingsavdelinga i Kyrkje- og undervisningsdepartementet arrangerte saman med Norsk kulturråd 12.—13. mai eit seminar på Voksenåsen om tidsstudier som grunnlag for vurdering av statlege investeringar i kulturtiltak.

I dagane 9.—11. desember arrangerte Rådet eit seminar på Grand Hotell, Kongsberg, om registrering av faste kulturminne, med i alt 50 deltakarar frå tre departement og interesserte organisasjonar og institutt. Danmark, Finland og Sverige var representert på seminaret.

3.—4. desember hadde Arbeidsutvalet møte med representantar for det svenske Kulturrådet.

Under rådsmøte i Bodø hadde Rådet møte med sekretæren for Landsdelskomitéen for Nord-Noreg.

Utval og utgreiingar.

A. Faste utval:

1. Det faglege utval for litteratur:

Hans Heiberg, formann, bibliotekdirektør

Anders Andreassen, adm. direktør Erling Fjellbirkeland.

2. Utvalet for utgiving av eldre norsk litteratur (Klassikarkomiteén):

Professor Edvard Beyer, formann, professor Bjarte Birkeland, bibliotekar John Dahl, produksjonssjef Øystein Lie. (Den siste vart oppnemnd som nytt medlem av utvalet 9. september 1970, etter framlegg frå Den norske Forleggerforening.)

3. Utvalet for tilskott til barnebøker:

Thorbjørn Egner, formann, målaren Chrix Dahl, førstebibliotekar Astrid Feydt.

4. Utvalet for tilskott til verdfulle omsetjingar av moderne litteratur:

Forfattarane Carl Hambro, formann, og Tor Obrestad (oppnemnde av Norsk kulturråd), forlagssjef Øivind Seip Berggrav (oppnemnd av Den norske Forleggerforening; død juni 1970), forfattarinna Magli Elster (oppnemnd av Norsk litteraturkritikerlag), og førstebibliotekar Tore Hernes (oppnemnd av Statens bibliotektilsyn). Som nytt medlem etter Berggrav ble 9. september 1970 oppnemnd forlagsdirektør Barthold A. Butenschön, etter framlegg frå Den norske Forleggerforening.

5. Utval for tilskott til periodiske publikasjonar:

Redaksjonssekretær Simen Skjønberg, formann, Halldis Moren Vesaas, Håkon Stenstadvoll.

6. Appellutvalet for innkjøpsordninga.

(Appellar om bøker som ikkje blir tekne med på lista frå Departementets rådgjevande komité for folkeboksamlingar): Redaktør Finn Jor, formann, magister Otlus Alsvik, journalist Jo Ørjasæter.

7. Ankenemnda for innkjøpsordninga.

(Ankar om klassifiseringsreglar o. a. i innkjøpsordninga):

Magister Carl Fredrik Engelstad, formann (Den norske Forfatterforenings Litterære råd), forlagssjef Øivind Seip Berggrav (Den norske Forleggerforening; død juni 1970), lektor Arne Prøis (Norsk Forleggersamband), universitetslektor Kristoffer Haave (Universitetet i Oslo), programsekretær Bjørn Nilsen (oppnemnd av Norsk kulturråd). Som nytt medlem etter Berggrav oppnemnde Rådet 9. september 1970 forlagsdirektør Barthold A. Butenschön, etter framlegg frå Den norske Forleggerforening.

8. Utvalet for utgiving av norsk musikk:

Kjell Bækkelund, formann, komponisten Egil Hovland, konsertmeister Ørnulf Boye-Hansen, komponisten Arne Nordheim, direktør Egil Monn-Iversen.

9. *Sakkunnig komité for Materialfondet:*
Bjartmar Gjerde, formann, medlemmer valde av Bildende Kunstneres Styre: Chrix Dahl, Joseph Grimeland, Jardar Lunde.
 10. *Utval for kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg:*
Eli Silseth, formann, og Håkon Bleken (oppnemnde av Norsk kulturråd), Egil Weiglin, Gunnar Janson og Einar Hellem (oppnemnde av Bildende Kunstneres Styre), arkitekt Leif Olav Moen (oppnemnd av Norske Arkitekters Landsforbund). Ein representant for Statens bygge- og eiendomsdirektorat møter i utvalet som konsulent.
 11. *Utvalet for innkjøp av norsk samtidskunst:*
Førstekonservator Knut Berg, formann, (oppnemnd av Norsk kulturråd), målaren Frantz Widerberg, bilethoggaren Arne Vinje Gunnerud og grafikaren Guttorm Guttormsgaard (oppnemnde etter framlegg av Bildende Kunstneres Styre).
 12. *Utvalet for innkjøp av samisk kunst og brukskunst:*
Håkon Stenstadvold, (varamann Eli Silseth). Marit Stueng, (varamann Kristine Nedrejord). Sverre Fjeldheim (varamann Ragnar Myrland). Lauri Keskitalo (varamann Hans Nergård).
 13. *Utvalet for sikring av høgt prioriterte fornminne:*
Professor Anders Hagen, Bergen, formann, professor Sverre Marstrander, Oslo, førstekonservator Odmund Møllerop, Stavanger, samlingsstyrar Kristen R. Møllenhuis, Trondheim, førstekonservator Povl Simonsen, Tromsø. Førstekonservator Arne Skjølsvold er sekretær for utvalet.
 14. *Utval for tilskott til lokalhistorisk arbeid:*
Edvard Bull, formann, dr. philos. Rolf Fladby, professor Knut Mykland, dr. philos. Olav Bø, universitetslektor Jørn Sandnes.
 15. *Utvalet for byggesaker:*
Fartein Valen-Sendstad, formann, arkitekt Ulf Colbiørnsen (begge oppnemnde av Norsk kulturråd), arkitekt Gaute Bålsrud (Statens bygge- og eiendomsdirektorat).
- B. Mellombels utval:
1. *Utvalet for norsk litteratur i utlandet:*
Hans Heiberg, formann, forlagsdirektør Arthur Holmesland, forfattaren Odd Bang-Hansen, forfattaren Carl Hambro, dr. philos. Max Tau.
 2. *Utvalet for utgreiing om lydstudio:*
Musikksjef Gunnar Sønstevoid, formann, sivilingeniør Asbjørn Krokstad, direktør Egil Monn-Iversen, musikaren Harald Skogrand, kontorsjef Gorm Bækkelund.
 3. *Utvalet for utgreiing om kontaktarbeid forfattar—samfunn:*
Hans Heiberg, formann, Thorbjørn Egner (begge oppnemnde av Norsk kulturråd), forfattarane Odd Bang-Hansen, Ebba Haslund og Bjørn Nilsen (Den norske Forfatterforening), opplysningssjef Knut Fjæstad (Samnemnda for studiearbeid), bibliotek-konsulent Else Granheim (Statens bibliotektilsyn), professor Daniel Haakonsen (Universitetet i Oslo), lektor Ragnar Aalen (Kyrkje- og undervisningsdepartementet).
 4. *Utvalet for utgreiing om provisorisk musikkhøgskole:*
Professor Hampus Huldt-Nystrøm, formann, komponisten Egil Hovland, rektor Ernst Glaser, konsulent Turid Hundstad (Finansdepartementet), byråsjef Ivar Høyem (Kyrkje- og undervisningsdepartementet), musikkstuderande Jon Persen (Norsk Studentunion) med musikkstuderande Erik Stenstadvold som fast møtande varamann. Byråsjef Høyem er også sekretær i utvalet.
 5. *Utval for utgreiing om tiltak for norsk folkemusikk og -dans:*
Fartein Valen-Sendstad, formann, Per Håland, professor Hampus Huldt-Nystrøm.
 6. *Utvalet for utgreiing av spørsmålet om publikasjonar på samisk, eller som reknar med samiske lesarar:*
Veterinær Paul Fjellheim, formann, lærar Ella Holm Bull, lektor Nils Jernsletten, tannlækjar Aslak Loso, redaktør Asmund Rørslett. Utvalet er nedsett i samråd med Norsk sameråd.
 7. *Utgreiing om utgiving av eldre norsk musikk på LP-plater eller som noter:*
Komponisten Øistein Sommerfeldt har påtatt seg ei einmannsutgreiing.
 8. *Utvalet for utgreiing om kulturanlegg i Førde:*
Arkitekt Ulf Colbiørnsen, formann, teater-sjef Eivind Hjelmtveit (Riksteatret), direktør Egil Beck (Rikskonsertane), kontorsjef Jan Askeland (Riksgalleriet), ordførar Reidar Tveit, førstebibliotekar fru Trine Kolderup Flaten, (Førde formannskap), direktør Martin T. Tveit (Norges Industriforbund), redaktør Knut Ribbu (Landsorganisasjonen), ekspedisjonssjef Johan Bjørge, Kyrkje- og undervisningsdepartementet. Mandatet følgjer som vedlegg nr. 1.
 9. *Utvalet for utgreiing om registrering av faste kulturminne:*
Leif J. Wilhelmsen, formann, Fartein Valen-Sendstad, riksantikvar Roar Hauglid, arkitekt Kristian Bjerknes, arkitekt Arne Berg, professor Knut Kolsrud, sjefsarki-

tekt Børre Skaslien. Mandatet følger som vedlegg nr. 2.

10. *Interimstyre for Modum Blaaifarveverks Venner:*

Ordfører Arne Fossum, rådmann Kristian Linnerud (Modum kommune), riksantikvar Roar Hauglid (Staten), ordfører Ingvald Granum, Krødsherad (Buskerud fylke), disponent Kjell Steinsvik (Modum Blaaifarveverks Venner).

Fartein Valen-Sendstad er observatør til interimstyret. Interimstyret skal utarbeide framlegg til vedtekter, kalkyle over eingangsutgifter og driftsbudsjett.

11. *Utvalet for utgreiing om arbeid for norsk ballett:*

Olaf Kortner, formann, direktør Gunnar Brunvoll, ballettdanserinna Guri Pahle Glad, direktør Ole Henrik Moe, direktør Asmund Oftedal, koreograf Miriam Skjærten, dansepedagog Kari Wang. Mandatet følger som vedlegg nr. 3.

Desse utgreiingane og rapportane er leverte til Norsk kulturråd i 1970:

Tilråding om kontaktarbeid forfattar—samfunn.

Tilrådinga vart sendt til fråsegn til interesserte organisasjonar og lag. Tilrådinga blir trykt og endeleg handsama i samband med fordeling av midlar frå Norsk kulturfond 1971.

Utgreiing om tiltak for norsk folkemusikk og -dans.

Tilrådinga vart sendt til fråsegn til interesserte institusjonar og lag. Ho er trykt og vart endeleg drøfta i Rådet hausten 1970. Tilråding frå Kulturrådet til Kyrkje- og undervisningsdepartementet om saka vart sendt 20. november 1970. Den trykte utgreiinga og tilråding frå Rådet følger årsmeldinga som uprenta vedlegg. (Sjå òg kap. III, Musikk).

Tilråding frå Musikkutvalet om ein «klassikarserie» av norsk musikk (sjå kap. III, Musikk), på grunnlag av ei utgreiing frå komponisten Øystein Sommerfeldt. Tilrådinga blir drøfta av Norsk kulturråd i samband med fordeling av midlar frå Norsk kulturfond 1971.

Tilrådingar og fråsegner frå Norsk kulturråd til Kyrkje- og undervisningsdepartementet.
Årsmelding 1969 (St. meld. nr. 53, 1969—70).

Tilråding om fordeling av midlar frå Norsk kulturfond for 1970.

Framlegg om løyving til Norsk kulturfond for 1971. Kulturrådets brev følger som vedlegg nr. 4.

Framlegg om styrking av administrasjonen i Norsk kulturråd.

Fråsegn om verksemda i Rikskonsertane i prøveperioden 1968—70, med tilråding om at Rikskonsertane frå 1971 blir organisert som statsinstitusjon med driftstilskott frå Kyrkje- og undervisningsdepartementet.

Tilråding til Ungdoms- og idrettskontoret om plassering av kunstverk, innkjøpte 1968—69 av Norsk kulturråd, i samfunnshus.

Framlegg om å be Nordisk Kulturkomisjon greie ut spørsmålet om nordisk samarbeid om utdanning av tekniske konservatorar o. a. teknisk konserveringspersonell.

Fråsegn om medlemsframlegg i Nordisk Råd om omsetjing av nordisk skjønnlitteratur til nordiske språk.

Fråsegn om medlemsframlegg i Nordisk Råd om oppretting av Nordisk Råds pris for biletkunst.

Fråsegn om medlemsframlegg i Nordisk Råd om oppretting av Nordisk Råds pris for scenekunst.

Framlegg om å få ei utgreiing om korleis området ved Akershus kunne utnyttast til kunstnarlege føremål.

Fråsegn om Innstilling frå Teaterkomiteén av 1968.

Fråsegn om Innstilling frå Komiteén til å greie ut om drift og verksemd ved dei halv-offentlege musea.

Fråsegn om framlegg til ny lov om fornminne.

Fråsegn om medlemsframlegg i Nordisk Råd om eit nordisk sameinstitutt.

Tilråding om Innstilling om tiltak for norsk folkemusikk og folkedans.

Tilråding om løyving til Rikskonsertane for 1971.

Fråsegn om Norsk kulturfond og løyvingar til kulturbygg.

Samarbeid med andre institusjonar.

Rådet vil fyrst og fremst få seie seg glad for det gode samarbeid med Kyrkje- og undervisningsdepartementet, som er ein føresetnad for ei planmessig koordinering med statsbudsjettet.

Vi gjer nærare greie for dette samarbeidet i kapittel II.

Kulturavdelinga i Utanriksdepartementet.

Det er jamleg kontakt mellom administrasjonen i Norsk kulturråd og Kulturavdelinga om tiltak for norsk kunst i utlandet, eller om presentasjonar av utanlandsk kunst i Noreg. Kulturrådet gir aldri tilskott på dette feltet utan i samråd med Utanriksdepartementet.

Som vanlege retningslinjer gjeld det at kulturfondsmidlar berre kjem inn i biletet når det gjeld store eingongstiltak som går ut over det vanlege budsjettet for avdelinga, og som må planleggjast i god tid. (Om einskilde tiltak, sjå kap. III, Litteratur, musikk, biletkunst.)

Norges almenvitenskapelige forskningsråd.

Kulturrådet har hatt kontakt med det nye trykkingsutvalet i fagråd A, som har tatt opp spørsmålet om det er mogeleg å få i stand eit samarbeid når det gjeld utgivingar av større monumentpublikasjonar på feltet kunst og arkeologi.

Det vil bli nærare drøftingar mellom dei to råd på nyåret 1971 om publikasjonar på felt der begge råd er interessert. NAVF sette i oktober ned eit nytt utval som skal gi tilråding om arbeid for miljøvern, med representantar for fagutvala i NAVF. Utvalet har tatt kontakt med Norsk kulturråd av di det her er eit område der begge råd har oppgåver. Ein bør ikkje etablere noka klår interessegrense, her er det i røynda eit idéfellesskap mellom nærskyldte område, miljøvern og miljøforskning, kulturvern og vern om kulturlandskap.

Det er elles jamleg kontakt mellom administrasjonane i dei to råd om særlege tiltak.

Riksantikvaren.

Som tidlegare har Rådet dette året òg hatt nær kontakt med Riksantikvaren om saker som gjeld kultur- og miljøvern. Riksantikvaren er formann i det utvalet som førebur ein offentleg stiftelse for Blåfargeverket på Modum, og er med i førebuinga av den landsomfattande registreringa av faste kulturminne som Kulturrådet planlegg. (Sjå side 35).

Riksantikvaren har vore med på synfaringar som Kulturrådet har fått i stand, til dømes ved Bryggen i Bergen. Alle søknader som gjeld tilskott til restaurering av freda hus eller miljø, og trygging av andre kulturminne innanfor arbeidsområdet til Riksantikvaren, blir lagt fram der før Rådet tek endeleg avgjerd.

Norske Kunst- og Kulturhistoriske Muse.

Alle saker som gjeld tiltak ved dei kulturhistoriske musea, blir sende til fråsegn til NKKM. Norsk kulturråd har bede forbundet om å setje ned ei arbeidsgruppe til å planleggje og leide ein landsomfattande registrering med prioritering av kva som mest trengst av restaurering ved bygningane rundt i museumssamlingane.

NKKM har vidare, etter oppmoding av Norsk kulturråd, sett ned ei arbeidsgruppe med museumsdirektør Lauritz Opstad som for-

mann, med oppgåve å dra opp retningslinjer og planar for etterutdanning/vidareutdanning av preparantar o. a. teknisk konserveringspersonale for arbeidsområda ved dei kulturhistoriske musea. (Sjå nærare kap. III, Kulturvern.)

Fylkeskonservatorane.

Rådet har kontakt og samarbeid med fylkeskonservatorane når det gjeld tiltak i dei einskilde fylka, både ekstraordinære tiltak ved musea, og trygging av kulturhistorisk verdfulle anlegg og miljø. I fleire fylke sender musea søknadene sine gjennom fylkeskonservatoren, slik at Rådet får ei vurdering på regionalt grunnlag, i tillegg til prioriteringa frå Riksantikvaren eller NKKM.

Statens bibliotektilsyn.

Bibliotekdirektøren er fast medlem av Det faglege utvalet for litteratur. Norsk Forfattersentrum har tatt over administrasjonen når det gjeld forfattarkveldar i biblioteka, men Tilsynet gir framleis tilråding om fordeling av tilskotta. Gjennom Tilsynet samarbeider Rådet med Departementets rådgjevande komité for folkeboksamlingar. (Sjå elles kap. III, Litteratur.)

Biblioteksentralen A/S.

Kulturrådet samarbeider med Biblioteksentralen i alle praktiske spørsmål som gjeld innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur (innbinding, ekspedisjon o. a.). Sentralen har òg tatt på seg alt det praktiske arbeidet med å få sendt dei 500 eksemplar av godkjende barne- og ungdomsbøker til barneheimar o. a. barnevernsorganisasjonar og til lærarskolane. (Sjå kap. III, Litteratur.)

Statens bygge- og eiendomsdirektorat.

Utvalet for kunstnarleg utsmykking har nær kontakt med direktoratet. Det sender framlegg når det gjeld utsmykking av statsbygg, og direktoratet har ein fast observatør i utsmykkingsutvalet.

Elles samarbeider Rådet med ei rad kunst- og kulturorganisasjonar og institusjonar som Den norske Forfatterforening, Den norske Forleggerforening, Norsk Forleggersamband, Norsk Forfattersentrum, Bildende Kunstneres Styre, Statens musikkråd, Norsk komponistforening, Norsk Film A/S, Norsk filmråd, Samnemnda for studiearbeid, Norsk kuratorium for barne- og ungdomsbøker o. a.

Reiser og representasjon.

Formannen representerte Kulturrådet og heldt foredrag ved den nordiske kommunal-

konferansen arrangert av dei nordiske by- og heradsforbund på Gjøvik 15.—19. juni.

Han representerte Rådet på årsmøtet 3. februar i Foreningen for vitenskapelige tjenestemenn ved museene, og innleidde saman med direktør Sandbo i NAVF til ordsifte om tilhøva mellom Norsk kulturråd, NAVF og forskningstiltak ved musea.

Han har fram helsing frå Rådet ved 100-års jubileet for Drammens Teater 9. februar.

Formannen var med i den norske delegasjonen til det internasjonale kulturministermøte i Venezia i september, arrangert av UNESCO.

Han heldt foredrag ved fylkeskonferanse i Buskerud om Skolen og kulturen, arrangert av Folkeuniversitetet, 13.—15. november.

Formannen er ex officio medlem av representantskapet for Sonja Henies og Niels Onstads stiftelser.

Viseformannen, Valen-Sendstad, representerte Rådet ved møte i Arendal 18. februar om trygging av Tyholmenmiljøet, og ved møte i Bergen 11. mars om «Bryggen».

Viseformannen og sekretær Berit Weyer Larsen representerte Rådet ved opningshøgtid ved Feiring Jernverk 24. september i samband med at restaureringa no er avslutta.

Viseformannen representerte Rådet ved konferanse på Utstein i oktober, arrangert av dei arkeologiske musea, til drøfting av framlegg om ny fornminnelov, og ved konferanse med Norsk filmråd 12. oktober. Han har i året vitja ei rad muse og hatt drøftingar med styre og nemnder.

Håkon Stenstadvold har etter oppdrag av Kulturrådet gjort ei reise i indre Finnmark 5.—7. oktober, for å setje seg inn i spørsmål som gjeld avsetjinga, kr. 30 000, til å kjøpe samisk brukskunst og kunsthåndverk.

Hans Heiberg representerte Rådet ved amatørteaterkonferanse i Kongsberg 7.—8. mars, arrangert av Samnemnda for amatørteaterarbeid med tilskott frå Norsk kulturfond.

Kjell Bækkelund representerte Rådet ved opninga av jazzfestivalen i Molde.

Bjørn Aarseth har etter oppdrag av Rådet gjort ei reise 1.—10. juni i sør-samiske område, der han vitja sørsamiske grupper frå Engerdal i sør til Hattfjelldal i nord. Rapporten frå Aarseth følgjer årsmeldinga som uprenta vedlegg. Han representerte Rådet ved årsmøtet i Norges Reindriftsamers Landsforening 25. juni, og var med på møte i Nord-norsk kulturråd, Harstad 4.—5. september.

Halldis Moren Vesaas avduka på vegne av Kulturrådet Skjæraasen-minnesmerket i Trysil 25. juli, og representerte Rådet

ved avdukinga av Randi Hoaas sitt billetteppe i Hallingdal gymnas 12. november.

Kjølve Egeland representerte Rådet ved overrekking av gåvebrev til harpe til symfoniorkesteret i Stavanger 17. september.

Elisabeth Dored representerte Rådet ved opninga av Haldenfestivalen III 18. oktober.

Ingeborg Lyche representerte Rådet ved seminar arrangert av Galleri F15 27. februar og heldt foredrag om «Norsk kulturråd: Hovedlinjer og muligheter», og på fylkeskonferanse i Porsgrunn 7.—8. mars, med foredrag om «Norsk kulturfonds plass i kulturformidlingsarbeidet».

Ho representerte Rådet ved opninga av Festspela i Nord-Noreg 21. juni, talte ved opninga og heldt foredrag ved kulturseminaret 25. juni. Ho representerte Rådet ved Nord-norsk kulturråds og Nord-norsk musikkråds møte i Harstad 4.—5. september, og heldt foredrag ved Rådets kulturseminar på Trondarnes folkehøgskule 5. september om «Rikskultur og regionalkultur».

Konsulent H. Brinchmann og førstesekretær S. Ringard representerte Rådet ved Den norske Forfatterforenings seminar på Voksenåsen 2. desember om «Forfatteren og samfundet».

Konsulent Hans Stokland representerte Rådet ved seminar om «Kommunernas kulturliv», Båhusgården 6.—12. september, arrangert av den svenske foreninga Norden.

Norsk kulturråds ærespris 1970.

Æresprisen for 1970 vart gitt til Alf Prøysen i rådsmøte 18. november. I grunngevinga legg Rådet vekt på at han i eit livsverk som er uvanleg allsidig og breidt har sameint kunstnarleg kvalitet med ein i beste forstand av ordet folkeleg kultur. Med viser og melodiar, si eiga tolking av dei, med noveller, skodespel og romanar har han vore med og bygd den brua mellom folkekulturen og dei meir tradisjonelle kunstformene som vi treng dersom vi skal nå fram til ein levande heilskap i kulturlivet. Rådet legg òg vekt på kor mykje Alf Prøysen gjennom ei årrekkje har gitt norske born. I dei mange viser, eventyra og radioprogramma for born, sameiner han kunstnarleg kvalitet med ein naturleg appell til barnesinn. Livsverket hans på dette feltet har vore ei verdfull motvekt mot dei mange verdlause tinga ein byd born i vår tid. Livsverket hans som kunstnar på så vide felt har gjort Alf Prøysen kjend og elska av menneske i alle aldrar over heile landet.

Kap. II. Koordinering med statsbudsjettet.

Som alt nemnt i førre kapitlet, seier Rådet seg glad for det gode samarbeid med Kyrkje- og undervisningsdepartementet, som er naudsynt om vi skal få ein koordinert kulturpolitikk.

I den fråsegna som Kulturrådet gav departementet om Innstilling frå Teaterkomitéen av 1968, peiker Rådet i samanheng med drøftinga av mandatet for komitéen på at i vårt land, som i mange land elles, har statsstøtte til kulturlivet alt for lenge hatt karakter av einskild-tiltak med liten indre samanheng og stor ulikskap i målsetting, virkemidlar og fordeling av utgiftene.

Ein bør no freiste å komme fram til ei formulering av ein total kulturpolitikk, bygd på eit heilskapssyn og med ei innbyrdes prioritering av oppgåvene innanfor realistiske økonomiske rammer. Etter sin idé og sine vedtekter bør Norsk kulturråd spele ei aktiv rolle ved utforminga av denne politikken, både ved at Kulturfondet bør kunne finansiere naudsynte utgreiingar og ved at Rådet gir råd til statsmaktene om konkrete tiltak. Viktig forarbeid er alt gjort eller er i gang i Rådets regi, til dømes i kulturvernsektoren og i utforminga av modellar for lokalt kulturarbeid. Rådet meiner ein bør intensivere denne verksemda, og vil gjerne drøfte vidare med Kyrkje- og undervisningsdepartementet både dei oppgåvene som ligg føre og voner og utvegjar. Desse drøftingane meiner Rådet bør komme i gang når Kyrkje- og undervisningsdepartementet og Rådet har hatt høve til å studere resultatane av UNESCO's kulturministerkonferanse (Venezia 24. august—2. september 1970), der desse spørsmåla vart drøfta på internasjonalt plan.

Om mange større tiltak har det vore konferansar i departementet med representantar for Rådet. Såleis om Konserthuset i Oslo, Bryggen i Bergen, Frue Meieri i Stavanger, om tilhøva samfunnshus/kulturbygg på landsbygda, om ballettspørsmål o. a. Ballettkomitéen av 1970 (sjå Utval og utgreiingar, side 9), er såleis sett ned i samråd med departementet.

Sidan prøvedrifta med Rikskonserterane kjem til å halde fram i 1971, har Rådet bede departementet om samtykke til at oppnemningstida og mandat for styre og råd, som vart fastsett for 3-årsperioden 1968—70 blir lengde ut 1971. Vi viser til nærare utgreiing om Rikskonserterane under kap. III, Musikk.

I samarbeid med Ungdoms- og idrottskontoret er det no utarbeidd ein plan for fordeling av dei kunstverka som Norsk kulturråd har kjøpt inn i 1968—69, til samfunnshus i 6 fylke. Sjå nærare i kap. III, Biletkunst.

Saman med Utgreiings- og planleggingsavdelinga i Kyrkje- og undervisningsdepartementet vart det arrangert ein konferanse 12.—13. mai på Voksenåsen om «Kartlegging av kulturaktivitetar».

Å få til meir tidsmessige retningslinjer for kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg, er framleis ei uløyst oppgåve. Vi viser til det som vart sagt i årsmeldinga for 1969 om denne saka.

Rådet rekna med at tilhøva ville bli enda vanskelegare i 1970, og dette har slått til. Av langsiktige tilsegner gitt i 1968—70 må ein i 1971 betale ut nærare ein mill. kroner (kr. 935 000, inkl. kr. 100 000 som er slutt-løyvinga til Tromsdalen kyrkje). Dei store utsmykingsoppgåvene ved nye statsbygg, særleg då universiteta, gjer at andre offentlege bygg, som skular og sjukehus, ikkje kan komme med. Vi viser til talloppgåvene i kap. III, Biletkunst.

I 1970 er Norsk Forfattersentrum bygd vidare ut. Sentret har overtatt administrasjonen av forfatterbesøk i bibliotek og ved seminar og kulturkveldar. Rådet reknar med at prøveordninga for Forfattarsentret må halde fram i 1971 òg, finansiert av Kulturfondet og ved tilskott frå fylke, kommunar og organisasjonar. Ei samla vurdering av denne verksemda vil bli send Kyrkje- og undervisningsdepartementet etter 1971.

På kulturvernområdet har fleire saker vore drøfta med departementet, såleis tilhøva når det gjeld freding eller kjøp av område kring faste fornminne, og stillinga for fornminneinspektøren. Rådet vonar at denne stillinga frå 1972 blir ei fast organisert stilling på statsbudsjettet. Rådet arbeider vidare med spørsmål om utdanning av tekniske konservatorar og anna konserveringspersonell. Rådet meiner at ein òg må sjå dette spørsmålet i nordisk samanheng. (Sjå kap. I, Tilrådingar og fråsegner til departementet).

Rådet har stilt kr. 15 000 til rådvelde for Historisk Museum, Universitetet i Bergen, til ei utgreiing om planar for lokale til konserveringsavdelinga ved museet. Rådet har bede Museet ta kontakt med Statens bygge- og eiendomsdirektorat så ei utbygging kan bli passa inn i byggjeprosjekta for Universitetet. Det har vore nytta kr. 150 000 til andre konserveringstiltak: konservering av altarskåp og kalkmålarkstykke i kyrkjene i Trondenes og Moster, til saman kr. 95 000, og kr. 55 000 til andre konserveringstiltak, mest tekstilar. (Sjå kap. III, Kulturvern.)

Rådet vil seie seg glad for den auken som i 1971 kjem på budsjettet til Riksantikvaren,

kap. 372, og likeins for auken under kap. 377, til konservering av eldre kunst- og kulturminne i samlingar og kyrkjer.

Representantar for Kulturrådet hadde 12. oktober møte med Norsk filmråd og representantar for Kyrkje- og undervisningsdepartementet. Filmrådet sa seg lei for at Kulturrådet i årsmeldinga for 1969 hadde varsla at Rådet ville ta opp til ny drøfting om tilskott til fri kunstnarleg kortfilm, som sidan 1965 har vore på programmet for Kulturfondet, no naturleg burde gå over til departementet. Kulturrådet er samd i at så lenge ikkje Kyrkje- og undervisningsdepartementet har funne det mogeleg å gi stønad til denne særlege grenen innanfor kortfilmproduksjonen, bør Kulturrådet halde fram med tilskott til slike kortfilm. Men prinsipielt meiner Rådet det ville vere naturleg å sjå all norsk kortfilmproduksjon under eitt, av di det er vanskeleg å dra klåre grenser mellom dei ymse slag kortfilm, som kan vere meir eller mindre eksperimentelle i form og innhald.

Rådet vil til slutt, slik som vi gjorde i førre årsmeldinga, få minne om føresetnaden i Stortinget då Kulturfondet vart oppretta, at løyvingane frå fondet skulle komme i tillegg til dei ordinære løyvingane på kulturbudsjettet og vekse i takt med budsjetta elles og den økonomiske evna i landet. Rådet vil gjerne få

seie seg glad for fråsegna frå Kyrkje- og undervisningsnemnda i Budsjettinnstilling S. nr. 12 for 1970—71, der nemnda særskild nemner dei vidtfemnande oppgåvene Norsk kulturfond har: «Det arbeidet som her blir gjort har overlag mykje å seie for norsk kulturliv og kulturvern rundt i heile landet. Nemnda meiner difor at Fondet bør styrkast, både gjennom ei planfast auke i løyvingane, og ved overføring til statsbudsjettet av tiltak som Kulturfondet har fått igang, og som bør bli varige.»

Kulturrådet er glad for den auken i løyvinga som nemnda gjorde framlegg om og som vart vedteken i Stortinget 1. desember. Men Rådet må likevel minne om at den auken som Stortinget fastsette, ikkje representerer meir enn ca. 12 pst., medan den tilsvarande auken til kunst-, kulturvern- og idrottsformål er 15,7 pst.

Nemnda bed om at departementet og Kulturrådet nå gir ei samla vurdering av tilhøvet mellom løyvingane til Kulturfondet og til kulturføremål over statsbudsjettet, med sikte på ei praktisk arbeidsdeling og ein reell auke i løyvingane.

Kulturrådet vil freiste å gi framlegg til ei slik samla oversyn og vurdering, som vil bli send Kyrkje- og undervisningsdepartementet i dei første månadene av 1971.

Kap. III. Tilskott.**Innleiing.**

I 1970 kom inn i alt 769 søknader (1969: 782). Brev og førespurnader er ikkje rekna med. Det er vanskeleg å gjere nøyaktig greie for den totale søknadssum, anten av di mange søknader ikkje nemner nokon sum, eller den summen det blir søkt om kan delast over fleire år. Med desse atterhald kan ein setje samla søknadssum for 1970 til om lag 66 mill. kroner (1969: 56,5 mill. kroner).

Av di Rådet gjerne vil ha eit grunnlag å byggje på når det skal førebu fordeling av

fondsmidlar for året som kjem, blir det kvart år utlyst ein frist som har vore sett til 1. november, for søknader om tilskott av fondsmidlar for kommande år. Men utlysinga av denne fristen vil ikkje seie at ikkje Rådet tar omsyn til søknader som kjem inn seinare enn denne dato. I samsvar med dei retningslinene Stortinget har fastsett, avslår Rådet søknader om driftstilskott til institusjonar og organisasjonar. Tilskott til ei rekkje tidsskrift må likevel etter føresetnaden bli gitt årvisst. (Sjå avsnittet Tidsskrift.)

Søknadsoversyn pr. 31. desember 1970.

Tala for 1969 er ført opp ved sida av.

	Talet på søknader		Utan søknadssum		Total søknadssum	
	1970	1969	1970	1969	1970	1969
Litteratur	102	111	42	51	2 550 391	1 563 830
Musikk	160	185	22	57	7 332 222	4 671 689
Biletkunst	176 ¹⁾	145	43	43	4 147 787	6 544 227
Film	19	37	1	1	882 065	2 297 935
Kulturvern	177	173	23	33	6 179 152 ²⁾	14 103 011 ³⁾
Kulturbygg	40	36	5	5	42 561 685	25 602 941
Tidsskrift	26	21	4	5	615 800	530 500
Diverse	69	74	12	11	1 671 119	2 117 422
I alt	769	782	152	206	65 940 221	56 431 555

1) Søknader om lån til materialfondet er ikkje rekna med.

2) I desse tala er ikkje rekna med ei oversyn frå Riksantikvaren om prosjekt for til saman om lag 11 mill. kroner.

3) I talet for 1969 er tatt med ei oversyn frå Riksantikvaren om prosjekt med ein samla søknadssum på om lag 5,5 mill. kroner.

LITTERATUR

I 1970 kom det inn i alt 102 søknader om tilskott til litteraturføremål (111 i 1969). Samla søknadssum var kr. 2 550 391, innpå 1 mill. kroner meir enn året før (kr. 1 563 830). Mange søknader nemner ikkje nokon særskilt sum. I desse tala er heller ikkje rekna med dei mange skriv og førespurnader frå forlag, bibliotek og andre i samband med innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur eller andre allmenne støttetiltak, til dømes tildelinga av barnebøker til barneheimar, sjukehus o.l.

Utgreinga nedanfor har same rekkjefølgje på dei ymse tiltaka som er brukt i Stortingsproposisjon nr. 130 for 1964—65, kap. «Særlige retningslinjer for tiltak som gjelder norsk litteratur».

1. Utgiving av eldre norsk litteratur.

Klassikarkomiteén (sjå Kap. I, Utval og utgreingar) har vurdert ei rad søknader om produksjonstilskott til ny-utgivingar av eldre norsk litteratur som anten er gått ut av handelen eller berre har vore tilgjengeleg i gamle, mangelfulle utgåver eller som del av kostbare samla verk som ikkje kan kjøpast enkeltvis. Fleire av søknadene har kome på grunnlag av den lista som Klassikarkomiteén sette opp i 1968 over bøker som det var om å gjere å få ut på nytt.

Etter tilråding frå komiteén har Kulturrådet i 1970 gitt desse tilskotta:

Ansgar Forlag til Jonas Lie:	
«Fortellinger»	kr. 8 000
Ansgar Forlag til Jonas Lie:	
«Østenfor sol og vestenfor måne» »	4 000
H. Aschehoug & Co. til Hans E. Kinck: «Noveller» bd. I	» 25 000
J. W. Eide Forlag til Tryggve Andersen: «Mot kvæld»	» 2 000*
Gyldendal Norsk Forlag til Johan Borgen: «Mumle Gåsegg» »	2 000
Gyldendal Norsk Forlag til Knut Hamsun: «Mysterier»	» 3 000
Gyldendal Norsk Forlag til Alexander L. Kielland: «Gift»	» 3 000
Gyldendal Norsk Forlag til Alexander L. Kielland: «Samlede noveller»	» 4 000
Gyldendal Norsk Forlag til Gunnar Larsen: «Bull»	» 4 000
Gyldendal Norsk Forlag til Tarjei Vesaas: «Huset i mørkret» ..	» 3 000
Noregs Boklag til Aslaug Vaa: «Dikt i utval»	» 5 000
Noregs Boklag til Tore Ørjasæter: «Dikt i utval»	» 6 000
Pax Forlag til Hans Jæger: «Bekjennelser»	» 5 000
Pax Forlag til Hans Jæger: «Fængsel og Fortvilelse»	» 5 000
Universitetsforlaget/Norsk Folkeminnelag til Sophus Bugge: «Gamle Norske Folkeviser»	» 6 000
Til saman: 15 verk	kr. 85 000

I åra 1966—70 har Kulturrådet gitt prentetilskott til i alt 61 nytgivingar av klassisk og annan eldre norsk litteratur. Etter initiativ frå Klassikarkomiteén vil det på Universitetsbiblioteka i Oslo og Bergen bli halde ei framsyning av desse bøkene i slutten av februar 1971. For at tiltaket elles skal bli kjent utover landet, vil ein del av sentralbiblioteka i kvart fylke samstundes stelle ut bøkene. Dei av sentralbiblioteka som ikkje for egne midlar hadde greidd å skaffe seg alle utgåvene, fekk tilskott av Kulturfondet til innkjøp. Kulturrådet hadde opphavleg tatt sikte på å få til denne presentasjonen av klassikarutgåver våren 1970, og hadde sett av kr. 10 000 til føremålet. Kostnadene blir nå troleg noko mindre.

* J. W. Eide Forlag fekk i 1969 tilskott til Ragnhild Jølsen: «Brukshistorier» kr. 5 500. Forlaget har seinare etter søknad fått denne summen ført over til Tryggve Andersens bok, som såleis fekk eit tilskott på til saman kr. 7 500.

2. Essayistikk.

Klassikarkomiteén skal òg gi tilråding om tilskott til utgiving av norsk essaylitteratur, som i denne samanmengden også omfattar litterære eller kulturhistorisk verdfulle biografiar, memoarar og brevsamlingar.

I samsvar med tilråding frå komiteén har Rådet gitt desse tilskotta:

Det Norske Samlaget til «Norsk Litterær Årbok 1970»	kr. 25 000
Gyldendal Norsk Forlag til Knut Imerslund (red.) «Norsk litteraturkritikk 1914—1945»	» 4 000
Lutherstiftelsens Forlag til Hans Nielsen Hauge: «Brev», band I ..	» 21 000
Noregs Boklag til Per Lønning: «Bonde mot konge»	» 5 000
Norsk Forlag Ny Dag til Knut Johansen og Willy Dahl: «Konfrontasjoner»	» 3 500
Tiden Norsk Forlag til Oddvar Bjørklund: «Marcus Thrane — sosialistleder i et U-land»	» 5 000
Til saman: 6 verk	kr. 63 500

Brevsamlinga til Hans Nielsen Hauge kjem ut i samband med 200-årsjubileet i 1971, men forlaget meiner det er realistisk å rekne med at utgivinga må gå over tre år. Etter tilråding frå Klassikarkomiteén har Rådet gitt tilsegn om same tilskott til dei neste to banda, til saman såleis ein stønad på kr. 63 000.

3. Arbeid for norsk litteratur i utlandet.

Det mellombels utvalet som er oppnemnd til å vurdere dette saksområdet, har berre hatt eitt møte i 1970 for å gi tilråding om ein-skilde søknader. Rådet viser elles til at heile spørsmålet om arbeid for norsk litteratur i utlandet er teke opp til vurdering i tilrådinga om «Kontakt forfatter—samfunn», som er sendt ei rad organisasjonar til fråsegn og no er trykt. Rådet reknar med å kunne ta standpunkt våren 1971 til dei tiltaka som er omtala i tilrådinga.

I 1970 vart avsett kr. 90 000. Til saman kr. 48 735 er brukt slik:

Til bokkjøp for norske sendelektorar i utlandet, fordelt etter tilråding frå Kulturavdelinga i Utanriksdepartementet	kr. 30 000
Professor Reidar Djupdal, til reise til Society for the Advancement of Scandinavian Studies, Chicago, mai 1970	» 6 485
Den polske omsetjarinna Beata Hlasko, til vitjing i Noreg i samband med polsk utgåve av Tarjei Vesaas	» 1 500

Reiseutgifter for forlagsdirektør Holmesland og universitetslektor Michael Selberg til vitjing i Polen i september 1970	»	2 744
Den ungarske litteraturforskeren dr. Istvan Bernáth til deltaking i møte i Bergen av International Association for Scandinavian Studies, august 1970	»	6 750
«Kinck-aksjonen» (Suttung), til utgiving på tysk av opplysingsskrift om Hans E. Kinck	»	1 256

kr. 48 735

4. Vidareutdanning av forfattarar.

Den norske Forfatterforening har halde eitt seminar i 1970, 29. november—4. desember på Voksenåsen. Seminaret var lagt opp som eit arbeidsseminar med føredrag, gruppemøte og plenumsdiskusjonar. I alt var det 34 deltakarar. Det var særleg forfattarane sin økonomiske situasjon som vart drøfta, og deltakarane prøvde å leggje opp ei skisse for den framtidige politikken for foreininga, både på kortare og lengre sikt. Forutan norske var svenske og danske forfattarar til stades. Seminarleiar var Kjell Askildsen. Rådet løyvde kr. 25 600 av ei avsetjing på kr. 50 000 til seminaret.

5. Stønad til ny norsk dramatikk.

For 1970 vart avsett kr. 50 000.

Som nemnt i årsmeldinga i fjor, har det vore tingingar mellom De norske teatres forening og Norske Dramatikeres Forbund om ei ny hovudavtale. Avtala er nå vedtatt av partane og gjeld frå februar 1970, men med verknad for tida etter at den gamle avtala vart oppsagt, d.v.s. tida 1. juli 1969—februar 1970. Etter dei nye reglane skal innkjøpshonoraret for nye skodespel setjast til kr. 12 000. Kulturrådet vedtok i fjor å auke sin del av innkjøpshonoraret frå kr. 7 000 til kr. 10 000 frå det tidspunkt den nye avtala vart gjeldande. Av dette honoraret skal halvparten utbetalast når kontrakt er underskriven og resten når premieren har funne stad.

Det er seinare ikkje blitt aktuelt å betale meir enn eitt forskott på innkjøpshonorar, til Helge Hagerup: «Hvem har det verst?» (Nationaltheatret) kr. 5 000

6. Litterære prisar.

Ved Kgl. res. 27. februar 1970 var det sett av kr. 40 000 til litterære prisar.

Rådet har i 1970 ikkje delt ut «Den store bokprisen». Etter dei røynslene ein fekk ved utdeling av prisen i åra 1966—1969, vedtok

Rådet ikkje å dele ut nokon pris i 1970. Rådet vil etter samråd med Den norske Forfatterforening og andre interesserte organisasjonar seinare vurdere om ein kan finne fram til nye opplegg for utdeling av litterære prisar.

Kulturrådets omsetjarpris på kr. 10 000 vart i 1970 tildelt omsetjaren Nils Lie. Prisen vart overrekt ved ei enkel samkome i samband med rådsmøte 26. januar 1971 (Om samansetjing av jury, sjå nedanfor, 12. Tilskott til verdfulle omsetjingar).

Rådet har elles løyvd kr. 15 000 til premiar i ein konkurranse om «miniskodespel» som Kulturutvalet i Landsorganisasjonen og Sosialistiske Kulturarbeideres Forening skipar til. Emnet for konkurransen er «Demokrati i kvardagen», og tilskiparane reknar med at resultat vil liggje føre i april 1971.

Rådet gav i 1969 kr. 30 000 i tilskott til ein skodespelkonkurranse arrangert av Bergens Teaterforening i høve Bergens byjubileum. I alt kom det inn 28 manuskript. Juryen for tevlinga fann at ein ikkje burde dele ut nokon førstepris, og ga i staden to andrepremier.

Vinnarar vart:

Odd Selmer med «Oscarsoniana»

Einar Økland med «Eskapisten Noa».

7 Opplysningsarbeid for norsk litteratur.

Ved Kgl. res. 27. februar 1970 vart sett av kr. 300 000.

I åra 1966—1969 løyvde Kulturrådet i alt kr. 375 000 til bokkjøp for bokbilar. Summen vart fordelt etter tilråding frå Statens bibliotektilsyn. Rådet har kvart år i tilrådinga om fordeling av kulturfond-midlar streka under at dette tilskottet burde først over til statsbudsjettet så snart den nye biblioteklova låg føre. Jamvel om Rådet var kjent med at biblioteklova ikkje kunne få verknad for 1970, fann det likevel, på bakgrunn av den økonomiske situasjonen for Kulturfondet i 1970, at denne løyvinga måtte ta slutt.

Største tilskottet av denne avsetjinga gjekk i 1970 til Norsk Forfattersentrum. Forfattersentret fekk i alt kr. 250 000 til verksamda, fordelt på desse hovudpostane:

Forfatterbesøk i bibliotek, skolar m. m.	kr. 100 000
Løner til leiar og sekretær	» 88 000
Administrasjonskostnader	» 57 000
	kr. 255 000
minus stipulert eigainntekt (sal av brosjyrar, honorar frå kommunar o. a.)	» 5 000
Tilskott frå Norsk kulturfond ..	kr. 250 000

Kulturrådet har hatt nær kontakt med administrasjonen i Forfattersentret. Etter samråd med departementet vil Rådet i 1971 oppnemne ei nemnd som får i oppdrag å vurdere det arbeidet som no blir drive, og dra opp linene for arbeidet i framtida.

Vi viser elles til melding frå Norsk Forfattersentrum, sjå vedlegg nr. 5.

Norsk Forfattersentrum har dessutan fått ei løyving på kr. 20 000 til ein kunstnarbuss-turné til Buskerud og Telemark. Forutan forfattarar var òg musikarar, visesongarar og biletkunstnarar med på turnéen. Sjå pkt. 13, Andre tilskott.

Til andre opplysningstiltak i 1970 er gitt desse tilskotta:

Studentmållaget i Oslo, dikt- og viseturné til Hordaland	kr. 6 500
Studentmållaget i Bergen, turné med lyrikaren Olav H. Hauge til gymnas i Sogn og Fjordane	» 2 000
Norsk Bokmannslag, litteraturkurs ved Gauldal folkehøgskole	» 4 000
Norsk Litteraturkritikerlag, kritikkurs på Gran, Hadeland	» 9 743

Til saman kr. 22 243

Av denne avsetjinga er såleis i alt brukt kr. 272 243.

8. Stønad til nynorsk litteratur.

Rådet viser til det som er sagt i St. prp. nr. 130 (1964—65) om at den nynorske litteraturen bør støttast gjennom særlege tiltak, og om styrking av verksemda til Det Norske Samlaget. Med dette som grunnlag vart det ved Kgl. res. 27. februar 1970 sett av i alt kr. 300 000 til nynorsk litteratur. Rådet viste samstundes til at dei nynorske bøkene sjølv sagt kjem inn under dei ållmenne stønadstiltaka (innkjøpsordninga, barnebøker) og dessutan kan få midlar avsette til essayistikk, klassikarutgåver, omsetjingar o.s.b.

Rådet har gitt Det Norske Samlaget i alt	kr. 300 000
sum stønad til desse tiltaka:	
Klassiske og norrøne bokverk ..	» 50 000
Nyare utanlandsk litteratur ..	» 20 000
Serien «Norsk kulturarv»	» 60 000
Norsk eventyrbibliotek	» 10 000
Kvalitetsbillegbøker	» 60 000
Barne- og ungdomsbøker	» 50 000
Serien «I manns minne»	» 50 000

Melding frå Det Norske Samlaget om korleis desse løyvingane er nytta, sjå vedlegg nr. 6.

Dessutan har Det Norske Samlaget fått kr. 25 000 til «Norsk Litterær Årbok» (sjå pkt. 2, Essayistikk).

Noregs Boklag har fått kr. 7 500 i tilskott til ei barnebok av Jan-Magnus Bruheim (sjå nedanfor, pkt. 11), kr. 11 000 til utgåver av Aslaug Vaa og Tore Ørjasæter (sjå under pkt. 1) og kr. 5 000 til ei bok av Per Lønning (sjå under pkt. 2).

9. Stønad til samisk litteratur.

For 1970 vart kr. 50 000 avsett til dette føremålet. Rådet har gitt desse tilskotta:

Frikirkens Finnmarksmisjon, til bladet «Nuorttanaste»	kr. 20 000
Bladet «Nordkalott»	» 20 000
Universitetsforlaget, til Samisk Årbok, band VII	» 12 000
Kr. 2 000 av det siste tilskottet vart teke av rådveldemidlar (jfr. pkt. 13, Andre tilskott).	
Av rådveldemidlar vart elles løyvd til:	
Bladet Nordkalott, til barnebladet Manaide	» 10 000
Karasjok bibliotek, til innkjøp av samisk litteratur	» 10 000
Mathis Mathisen, til prenting av nytt opplag av den samiske songboka «Åndelege songar»	» 2 500

Til saman er såleis brukt til samisk litteratur kr. 74 500

10. Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur.

Til denne hovudposten på litteraturbudsjettet vart det ved Kgl. res. 27. februar 1970 sett av kr. 3 000 000 (mot kr. 3 200 000 i 1969). Rådet viste i si tilråding til at kostnadene for innkjøpsordninga året før var blitt noko mindre enn venta, mest avdi det i 1969 kom ut berre 140 skjønnlitterære nye bøker, mot 152 i 1968. Saman med ubrukte midlar til rådvelde for litteratur vart det i alt innspart vel ein halv mill. kroner. Rådet fann likevel at ein av omsyn til dei uvisse faktorane i samband med innkjøpsordninga — talet på utgivingar og kva bøkene vil koste — helst på nytt burde sette av kr. 3 200 000. Men Rådet viste til den ålmenne press-situasjonen for heile Kulturfondet og vedtok å skjere avsetjinga for 1970 ned til kr. 3 000 000.

Som omtalt i årsmeldinga for 1969, vart det på møte i mai 1969 med ein del av sjefbibliotekarane bede om at Kulturrådet måtte ta opp drøftingar med A/L Biblioteksentralen om det let seg gjere å gå over til meir moderne og tiltalende bindtypar for presentasjonseksemplara. I samsvar med tilråding frå Det faglege utval for litteratur godkjente Rådet i juni 1970 — førebels som ei prøveordning —

eit framlegg frå Biblioteksentralen om å la prosabøkene binde inn anten i Conrit (papir med plastbelegg) eller glatt shirting, og med forlagsomslaga påklistra. Om ein reknar om lag 80 000 slike innbundne bøker, ville tilleggsprisen bli ca. kr. 40 000.

Rådet vedtok samstundes å justere A/L Biblioteksentralens prisar for ekspedisjon og isetting av bibliotekutstyr. Prisauken, kr. 0,25 pr. eks., ville for 140 000 bøker slå ut med kr. 35 000.

Omfang av innkjøpsordninga for 1970.

Utgivinga av nye skjønnlitterære bøker i 1970 viste på nytt — etter, som nemnt, eit relativt «roleg» år i 1969 med 140 titlar — markert vokster. Lista over dei 158 bøkene som vart innkjøpt til biblioteka for kulturfonds- midlar, følgjer som vedlegg nr. 7.

Av desse 158 bøkene var (tala for 1965, -66, -67, -68 og -69 i parentes):

Prosaverk	85 (76 - 88 - 74 - 90 - 75)
Lyrikk	65 (43 - 48 - 48 - 51 - 60)
Skodespel	8 (5 - 12 - 5 - 11 - 5)
Til saman	158 (124 - 148 - 127 - 152 - 140)

Medlemer av Den norske Forleggerforening (medrekna dei forlaga som samstundes er tilslutta Norsk Forleggersamband) gav ut i alt 156 bøker. Frå forlag som berre er tilslutta Norsk Forleggersamband, kom det i 1970 ingen bøker. To uorganiserte forlag fekk innkjøpt ei bok kvar.

Til saman 7 bøker vart nekta godkjenning, anten av di dei ikkje kunne klassifiserast som skjønnlitteratur, vart påmelde etter at fristen var utløpt eller var utgjevne før 1970. Ingen bøker vart vraka på grunn av konsulentvurdering i 1970.

Som i fjor har ein prøvd å få bøkene ekspedert ut til biblioteka så tidleg som mogleg. Første sending, på 26 titlar, gjekk frå Biblioteksentralen 11. september, andre pulje, med 66 bøker, gjekk 28. november, medan resten vonleg kjem til å bli send i første halvdel av februar 1971.

Kostnader i samband med innkjøpsordninga.

Som vanleg kunne Rådet på den tid årsmeldinga for 1969 vart skriven, ikkje gi anna enn tilnærma tal på kva innkjøpsordninga for det året ville koste. Dei endelege kostnadene vart desse:

Kjøp av 1 000 eks. av 140 bøker	kr. 1 760 300
Innbinding, ekspedisjon m. v. »	514 008
Frakt »	34 797
Honorarforskott »	462 443

Til saman »	kr. 2 771 548
Etterhonorar for sal i 1969 (bøker utkomne 1967—69, betalt våren 1970 »	130 778

Sum »	kr. 2 902 326
-------	---------------

Av avsetjinga for 1969, kr. 3 200 000, vart det såleis att ein ubrukt sum på kr. 297 674. Medrekna dei ubrukte rådveldemidlane til litteratur (som først og fremst var tenkt som ein reserve til dekking av ei eventuell overskriding på innkjøpsordninga, jfr. årsmelding 1969, side 20 nederst), kr. 272 635, vart det ei samla innsparing for fondet på kr. 570 309.

I dette oversynet har vi, på same måten som i tidlegare årsmeldingar, teke med under totalkostnadene for 1969 dei etterhonorar som er betalt for sal i 1969 av bøker utkomne det året og dei to føregåande år, men som forlaga ikkje kunne gi oppgjør for før i mai/juni 1970. Summen som da vart utbetalt, galdt såleis midlar avsette i 1969. For å få rekneskaps- oversyn og budsjettår i takt, vil Rådet frå no av ta med i kostnadene for innkjøpsordninga kvart år dei etterhonorar som kjem til utbetaling i same termin. I budsjettet for 1971 er såleis rekna med ein sannsynleg sum til etterhonorering i mai/juni 1971 (for sal i 1970).

Som følgd av denne endringa, blir 1970 eit «friår» med omsyn til utgifter til etterhonorar, sett i høve til budsjettet.

Med dei reservasjonar ein som vanleg må ta før A/L Biblioteksentralen har levert endeleg avrekning for bokkjøp, innbinding, ekspedisjon og frakt, ser det ut til at kostnadene til innkjøpsordninga for 1970 blir om lag slik:

Kjøp av 158 000 bøker	ca. kr. 2 129 700
Innbinding, ekspedisjon m. v. » »	566 300
Frakt » »	40 000
Honorarforskott » »	569 200

Til saman »	ca. kr. 3 305 200
-------------	-------------------

Dette vil seie ei overskriding av den avsette summen på vel kr. 300 000. Meirutgifta skulle kunne dekkast innanfor det samla litteraturbudsjettet for 1970, der det står att ubrukte midlar på fleire andre postar.

Med omsyn til bokprisane for bøker innkjøpte hausten 1970, gir ein førebels analyse

av rekningane frå forlaga desse gjennomsnittstala (motsvarande tal for 1967, -68 og -69 i parentes):

Prosaverk	kr. 27,51	(22,18 — 24,18 — 25,49)
Lyrikk	» 19,11	(15,44 — 16,88 — 17,02)
Skodespel	» 11,75	(16,25 — 20,00 — 18,37)

Spørsmål om justering av innkjøpsordninga.

Rådet viser til det departementet sa i St. melding nr. 16 for 1968—69 om at innkjøpsordninga bør haldast under nøye observasjon, og likeeins til merknad frå Kyrkje- og undervisningskomiteén i Innst. S. nr. 92 (1968—69). Under budsjett-debatten i Stortinget 1. desember 1970 kom det fram nokre kritiske merknader, og det har også vore fleire presseinnlegg hausten 1970 med krav om at Rådet bør ta ordninga opp til ny vurdering.

Blant dei ting som Rådet sjølv har merka seg, er serleg den sterke auken i talet på lyrikk-debutantar. Rådet vil gjerne drøfte dette og andre spørsmål, mellom anna prisutviklinga, med dei to forleggjarorganisasjonane. Rådet har difor bede dei to forleggjarorganisasjonane og Den norske Forfatterforening til drøftingar om desse spørsmåla i januar 1971.

11. Stønad til barne- og ungdomslitteratur.

Ved Kgl. res. av 27. februar vart det sett av kr. 440 000, fordelt slik:

Innkjøp av barnebøker til fordeling på barneheimar, sjukehus, internat o.l.	kr. 185 000
Honorar-bonus til forfattarar, à kr. 3 000	» 100 000
Produksjonspremiar à kr. 5 000 til forlag for høg kvalitet i bokutstyr og innhald	» 50 000
Førehandsstønad til produksjon av kunstnarleg illustrerte biletbøker	» 40 000
Til utgiving av engelsk/tysk katalog over norsk barnelitteratur ..	» 20 000
Til rådvelde	» 45 000
	kr. 440 000

Rådet ser på den såkalla «lille innkjøpsordninga» for barne- og ungdomslitteratur som eit vellukka tiltak. I alt er nå 371 barnevernsinstitusjonar og 29 lærarskolar med i tildelinga, og Rådet har fått ei rad takkeskriv der mottakarane seier seg glade for ordninga og vonar at ho vil halde fram.

Kyrkje- og undervisningsdepartementets rådgivande nemnd for skoleboksamlingar melde i mars 1970 at i alt 36 førsteutgåver av norske barne- og ungdomsbøker (utkomne i

1969) var godkjende. Desse bøkene (minus 2 som var utselde frå forlaget) vart som vanleg innkjøpte gjennom A/L Biblioteksentralen i 500 eksemplar. Lista følgjer som vedlegg nr. 8.

Samla innkjøpspris for bøkene (minus rabatt) og utgifter til ekspedisjon og frakt av bokpakkane var i alt kr. 194 614, det vil seie noko meir enn den avsette summen.

37 forfattarar fekk honorar-bonus med til saman kr. 111 000, som òg var noko meir enn kalkulert. Meirkostnadene kunne dekkjast av innsparte midlar på dei andre postane.

Etter tilråding frå Barnebokutvalet (sjå Kap. I, Utval og utgreiingar) har Rådet delt ut produksjonspremiar på kr. 5 000 til 10 forlag, som påskjønning for bøker med særleg høg kvalitet i innhald og utstyr. Liste over dei premierte bøkene følgjer som vedlegg nr. 9.

Rådet har vidare, her òg etter tilråding frå Barnebokutvalet, løyvd produksjonstilskott til 4 bøker, til saman kr. 35 100:

Gyldendal Norsk Forlag til Reidar Johan Berle: «Om natten skinner solen»	kr. 15 000
Gyldendal Norsk Forlag til Philip Newth: «Den aller største kanonen»	» 5 600
H. Aschehoug & Co. til Britt Hallqvist/Inger Hagerup: «Jeg skal spørre Gud», illustrert av Reidar Johan Berle	» 7 000
Noregs Boklag til Jan-Magnus Bruheim: «På langferd med Mjo Monsemann», illustrert av Eva Storsveen	» 7 500

Av midlar til rådvelde for barne- og ungdomslitteratur har Rådet gitt desse tilskotta: Gjøvik Bibliotek til «Barnebokens dag»

Norsk Barneblad til betre utstyr ..

Barnebladet Magne, til forfatter-

tevling ved 80-årsjubileet 1971 ..

Barnebladet Magne, til honorar ..

kr. 2 240

» 7 500

» 5 000

» 12 000

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

Omsetjingskomitéen som gir fråsegn om tilskott til bøker utkomne etter 1920, har tilrådd tilskott til 30 bøker, Klassikarkomitéen som handsamar søknadene om stønad til eldre utanlandsk litteratur, har tilrådd tilskott til 9 bøker.

Liste over omsetjingar som har fått tilskott følgjer som vedlegg nr. 10.

Omsetjingskomitéen har òg eit medlem i juryen som peiker ut kandidaten til Kulturrådets omsetjarpris. Forfattaren Carl Hambro var oppnemnd. Han var formann i juryen som elles hadde desse medlemene: Leif Mæhle, utpekt av Norsk Litteraturkritikarlag og Hans Braarvig, Birgit Gjernes og Birger Huse frå Norsk Oversetterforenings Bastianjury.

Sjå elles Litterære prisar, pkt. 6 ovanfor.

13. Andre tilskott.

Ved Kgl. res. 27. februar 1970 vart sett av kr. 270 000.

Rådet meinte det var bruk for ein så pass stor sum til reserve om budsjettet for innkjøpsordninga ikkje skulle halde (jfr. ovanfor pkt. 10). Som ein vil sjå av rekneskapsoversyna, viser det seg at denne reserven vil gå med i 1970.

I alt har Rådet gitt desse tilskotta av avsetjinga:

Den norske Forfatterforening, vederlag for lesesirkelavgift ...	kr. 35 000
Finnmark biblioteklag, til litteraturkurs	» 8 585
Valo Forlag, til kulturnummer av tidsskriftet «Idé»	» 5 000
Cultura Forlag, til kulturnummer av tidsskriftet «Senit»	» 6 000
Tidsskriftet «Norges kvinner» til spesialnummer om kvinner og litteratur	» 10 000
Norsk Forfattersentrum, kunstnarbussturné sommaren 1970 (jfr. pkt. 7, Opplysningsarbeid for norsk litteratur)	» 20 000
«Suttung», bokkjøp til studiegrupper	» 5 661
Norsk Litteraturkritikerlag, til ei undersøking av lønns- og honorarvilkår for litteraturkritikarar	» 1 500
Grøndahl & Søn's Forlag, til utgiving av Erik Piersdorff (red.) «Ibsen på spill»	» 15 000
Universitetsforlaget, «Samisk årbok VII», (jfr. pkt. 9, Stønad til samisk litteratur)	» 2 000
Bladet «Nordkalott», til barnebladet «Manaide» og kjøp av teknisk utstyr (jfr. pkt. 9)	» 10 000

Karasjok bibliotek, kjøp av samisk litteratur (jfr. pkt. 9)	» 10 000
Mathis Mathisen, til nytt opplag av samisk songbok (jfr. pkt. 9) »	2 500
Festspela i Nord-Noreg, til nytt sagaskodespel ved Vera Henriksen og Asbjørn Toms	» 15 000
Diverse konsulentonorar	» 1 425
Til saman	<u>kr. 147 681</u>

Som nemnt under pkt. 10 ovanfor vil resten av den avsette summen, kr. 122 329, venteleg gå med, så godt som heilt ut, til å dekkje underskottet på innkjøpsordninga 1970.

MUSIKK

Til saman har i 1970 komme inn 160 søknader med ein samla søknadssum kr. 7 332 222 (i 1969: 185 søknader med samla søknadssum kr. 4 671 689). 26 søknader nemnde ingen særskild sum.

Ved Kgl. res. av 30. januar 1970 vart avsett til:

Rikskonsertane for 1970	kr. 1 650 000
Ved Kgl. res. av 27. februar 1970 vart gitt desse tilskott og fastsett slike avsetjingar:	
Kritisk-vitskapleg utgåve av Griegs verk	» 70 000
Festspillene i Bergen, ny oppsetjing av «Mot solen»	» 30 000
Sonja Henies og Nils Onstads Stiftelser, oppsetjing av «Drømmen om Therése»	» 50 000
Musikkpris 1970	» 15 000
Den Norske Opera, tinging av opera ved Alfred Janson	» 30 000
Til saman	<u>kr. 1 845 000</u>

Avsetjingar:

1. Utgiving av musikk på plater og som noter, musikkklitteratur	» 215 000
2. Tilskott til kjøp av instrument	» 140 000
3. Tilskott profesjonell instruksjon	» 40 000
4. Innsamling, registrering o. a., tiltak for norsk folkemusikk og folkedans	» 60 000
5. Til rådvelde for andre musikktiltak	» 200 000
Til saman	<u>kr. 2 500 000</u>

Merknader:

Rikskonsertane. Ved Kgl. res. av 30. januar 1970 vart avsett kr. 1 650 000 til prøvedrifta for 1970. Dessutan betalte Kulturrådet inn til Rikskonsertane kr. 43 632, som var ei tidlegare løyving til Musikkens Venners Landsforbund til turnéverksemd, og ikkje nytta av forbundet. Etter vedtak i Rådet 9. september fekk Rikskonsertane ei tilleggs-løyving på kr. 105 000 av avsetjing til Andre formål, til å halde oppe verksemda hausten 1970.

Etter vedtak i Kulturrådet godkjent av departementet, vart mandatet for styre og råd, og engasjement av personalet forlengja ut 1971 etter at departementet hadde fastsett at prøvedrifta skulle halde fram eitt år til, til 1. januar 1972. Styret har bede om at departementet gir tilsegner til det engasjerte personalet om fast tilsetjing frå det tidspunktet Rikskonsertane kjem inn på statsbudsjettet. Tenestemannsorganisasjonane har teke opp dette spørsmålet med departementet, og bede om tingingar.

Rikskonsertane hadde søkt om kr. 2 154 000 for 1970, men Rådet fann at summen måtte reduserast til kr. 1 650 000. Styret peikte på at administrasjonen var underbemanna, og at verksemda måtte utvidast noko, særleg med omsyn på skolekonsertane.

Rikskonsertane har i 1970 arrangert og gitt tilskott til i alt 1 241 konsertar og forestillingar (1969: 992) med 251 einskildkunstnarar og ensemble på 269 stader (1969: 218 stader).

Alle konsertane har vore baserte på at interesserte i distrikta har stått for det lokale arrangementet: skolar, lokale lag av Musikkens Venner, konsertlag, kommunale kulturutval, kyrkjelydråd, orkesterforeiningar, kor, sosiale institusjonar m. v.

Rikskonsertane har òg hatt samarbeid med Den Norske Opera, Riksteatret, Nationaltheatret, Folkeakademienes Landsforbund, LO's kulturutval/lokalavdelingar av AOF, Festspela i Bergen og Nord-Noreg, jazzfestivalane i Molde og Kongsberg, Ny Musikk, Norsk Forfattersentrum, Henie-Onstad Stiftelsene m. fl.

255 av konsertane vart førebudde og lagt opp av Rikskonsertane som «fellesturnear», likeeins 264 pedagogisk tilrettelagde og vel førebudde skolekonsertar.

Av dei i alt 251 einskildkunstnarane (solistane) og ensembla som tok del i arrangementa i 1970, var 35 kammerensemble (21 norske), 41 amatørorkester (alle norske), 21 kor (20 norske), 5 korps (alle norske), og 149 einskildkunstnarar (solistar) som fordelte seg slik: 38 pianistar (30 norske), 12 fiolinistar (6 norske), 36 vokalistar (29 norske), og på

andre instrument 63 (av desse 51 norske).

Rikskonsertane legg stor vekt på styrking av lokale musikkmiljø, og 181 konsertar er skipa til i samarbeid med lokale amatørorkester og kor. Dessutan har det vore gitt tilskott til profesjonell instruksjon av 13 amatørorkester og til eit kurs for ungdomsleiarar.

Skolekonsertar er gitt for elevar frå 250 skolar: barne- og ungdomsskolar, gymnas, yrkesskolar og lærarskolar. Hovudvekta har også i 1970 vore lagt på dei to forsøksområda Sandefjord og Namdalen, og Rogaland.

Det er i 1970 også arrangert ein turné til spesialskolane.

Collegium Musicum, Sandnes, eit ensemble hovudsakeleg sett saman av musikk lærarar med redusert lesetid, har i alt gitt 51 skolekonsertar i Rogaland i samarbeid med Rikskonsertane.

Det har vore halde eit musikkseminar over ei veke på ein folkehøgskole med musikkstuderande som forelesarar.

119 konsertar er gitt i samarbeid med Folkeakademia; dessutan er halde 209 oppsøkende konsertar og tiltak i sjukehus, fengsel, aldersheimar, ungdomslag, viseklubbar m. m.

Årsmeldinga for 1970 frå Rikskonsertane følgjer som vedlegg nr. 11.

Kritisk-vitskapleg utgåve av Griegs verk. Professor, dr. Olav Gurvin har etter eige ønske gått ut av komitéen, og Kyrkje- og undervisningsdepartementet har oppnemnt professor Hampus Huldt-Nystrøm som nytt medlem. Statuttar for komitéen, godkjende av departementet, følgjer årsmeldinga som uprenta vedlegg. Dosent Dag Schjelderup-Ebbe er formann, og cand. philol. Håkon Stødle er ny redaksjonssekretær. Peters Verlag, Frankfurt, har meldt frå at forlaget er viljug til å ta på seg oppgåva og gi ut verket. Subskripsjonsinnbydingar vil bli sende til bibliotek og utdanningsinstitusjonar over heile verda. Komitéen opplyser at det har komme for dagen ei heil samling manuskript i Leipzig. Innlevering av ei rad band har komitéen difor måtta utsetje, og pr. 30. november 1970 var berre levert 3 ferdige band. Fleire band er nær fullføring. Komitéen har no opplyst at utgåva vil få i alt 22 band.

Festspillene i Bergen. «Mot solen». Rådet løyvde i 1968/69 til saman kr. 200 000 til «Mot solen», lyrisk-musikalsk spel bygd over Edvard Munchs liv og kunst. Spelet vart framført ved Festspillene i 1969 og vart godt motteke av presse og publikum. Det var ønske om gjestespel både på Nationaltheatret og utanlands. Nationaltheatret og

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

Festspillene i Bergen gjekk saman om ei nyoppsetjing i 1970. Spelet vart på nytt framført ved Festspillene i 1970 og på Nationaltheatret. Samstundes vart det produsert ei framsyning for fjernsyn i fargar med tanke på sending over Eurovisjons-nettet. Det var ikkje mogleg å halde ensemblet saman for gjennomføring av gjestespel utanlands i 1970. Men Nationaltheatret og Munchmuseet har planar om å gå saman om ei framføring hausten 1971 i samband med ei Munch-veke. Planane om gjestespel utanlands vil om mogleg bli gjennomført samstundes. Rådet ga kr. 30 000 til nyoppsetjinga 1970.

Sonja Henies og Niels Onstads Stiftelser. Rådet har løyvd kr. 50 000 til oppsetjing av «Drømmen om Thérèse», opera av Lars Johan Werle ved operasjef Lars Runsten. Skulle ei slik oppsetjing kunne gjennomførast i Noreg, var det turvande med særskilde lokale og særskilt teknisk utstyr, m. a. elektrofon.

Musikkpris 1970. Etter framlegg frå Statens Musikkråd og Norsk Komponistforening la Musikkutvalet fram for Rådet retningslinjer for ein årleg musikkpris i ein prøveperiode. Rådet sette av kr. 15 000. Prisen vart i 1970 gitt til Arne Nordheim for eit særskilt verk, med komposisjon av 4 større verk, førstegangsframført i året i inn- og utland.

Den Norske Opera fekk kr. 30 000 til tinging av ein ny norsk opera ved Alfred Janson. Denne tinginga vart seinare gjort til ei nordisk sak, slik at verket vart tinginga frå alle operascenene i Norden. Noko av denne løyvinga kunne dimes nyttast til tilskott til honorar til Fliflet Bræin for operaen «Anne Pedersdotter».

1. Utgiving av musikk på plater eller som noter, og musikkitteratur.

Søknadene har vore vurdert av Musikkutvalet. (Jfr. kap. I, Utval og utgreiingar.)

Rådet har gitt desse tilskotta:
Norsk Komponistforening, innspeling av orkester- og kammermusikkverk kr. 160 000
Norsk Komponistforening, innspeling av Knut Nystedt: «Brennofferet» for resitasjon, kor og orkester » 16 000
(Samla løyving kr. 50 000, sjå pkt. 5 nedanfor (kr. 4 000) og Andre formål (kr. 30 000)).
Akershus Sangerforbund, LP-

plate med a capella-songar » 5 000
Arne Bendiksen A/S Norsk Musikkproduksjon, LP-plate med folkemusikk frå Telemark » 10 600
Harald Lyche & Co., trykking av desse verka:

Fartein Valen: Ephithalamion, Klaus Egge: Blåsekvintett og Strykekvartett » 11 880
Musikkhuset A/S, trykking av Hellige Tre Kongers-spelet frå Oberufer, garanti mot under-skott over ein 3-års periode .. » 4 000
Wilhelm Hansen Musikk-Forlag, København, tilskott til trykking av desse verka:

Antonio Bibalo: Concerto og Alfred Janson: Nocturne og Canon » 7 000
Udisponert » 520

Til saman kr. 215 000

Etter søknad frå Ny Musikk vart ei løyving frå 1968 på kr. 15 000 til gjestespel med Per Nørgaards Babel dregen attende, da gjestespelet ikkje har kunna gjennomførast, og kr. 14 900 av denne summen vart gitt til innspeling av «Popofoni-konserten», populærkomposisjonar ved Kåre Kolberg, Arne Nordheim, Terje Rypdal og Gunnar Sønsteve.

Rådet løyvde i 1968 kr. 3 000 til Jan Henrik Kayser som garanti til innspeling av LP-plate med Grieg: Lyriske stykker og Ballade. Jan Henrik Kayser har i 1970 betalt attende til Fondet kr. 687,38.

Løyvinga til Norsk Komponistforening på kr. 160 000 er nytta til desse innspelingane: Orkesterverk:

Harald Sæverud: Peer Gynt.
Harald Sæverud: Sinfonia Dolorosa.
David Monrad Johansen: Pan.
Klaus Egge: Symfoni nr. 4.
Finn Mortensen: Fantasi for klaver og orkester.
Johan Kvandal: Concerto for fløyte og strykere.
Edv. Hagerup Bull: Trompetkonsert nr. 1.
Sigurd Berge: Chroma.
Finn Arnestad: Cacatina Combiata.

Kammermusikkverk:

Ein «Sparre Olsen-plate» med 7 Krokann-songar, 4 korsongar, «Blåsekvintett» og Variasjonar over ein norsk folketone.
Harald Sæverud: 6 sonatiner.
Sverre Jordan: 5 romanser.
Alf Hurum: 3 akvareller.
Alfred Janson: Tema.
Finn Mortensen: Blåsekvintett.

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

Styret i Norsk Komponistforening har hatt eit samtalemøte med Musikkutvalet og drøft dei problema som norsk skapande tonekunst har når det gjeld å gjere norske musikkverk kjente innan- og utanlands. Forutan innspeling av verk på grammofon vil det vere turvande m. a.: 1. Oppkjøp og distribuering av plater, 2. Trykking og utgjeving av noter, 3. Musikkinformasjon gjennom arrangement av komponistkveldar og seminar. Komponistforeninga meiner det er turvande med eit informasjonskontor til å koordinere desse tiltaka. Styret i Norsk Komponistforening vil arbeide vidare med planane og sende konkrete framlegg til Rådet.

Rådet ba komponisten Øistein Sommerfeldt greie ut saka om ein klassikarserie på LP-plater og trykt som noter. Sommerfeldt har gitt si utgreiing og gjort framlegg om klassisk norsk musikk innspelt i 5 seriar og ein serie med noter. Rådet har vedtatt å oppnemne eit redaksjonsutval, og har sett av kr. 100 000 for 1971 til førebuing av dei første innspelingane.

Etter eige initiativ har komponisten Arne Dørumsgaard sendt Rådet ei utgreiing om innspeling av klassisk norsk musikk på verdsmarknaden: «Norsk musikk i faresonen». Rådet sende utgreiinga til Øistein Sommerfeldt, som har meldt frå at ho hadde vore til hjelp for han i utgreiingsarbeidet om klassikarserien. Rådet løyvde kr. 3 000 i honorar til Arne Dørumsgaard. (Sjå: Andre formål). Utgreiinga frå Arne Dørumsgaard er send til interesserte organisasjonar og institusjonar.

2. Tilskott til kjøp av konsertinstrument.

Tilskott er fyrst og fremst gitt til symfoniorkester som driv konsertverksemd. Tilskott har vore gitt til flygel til samfunnshus, der flygel har vore ein føresetnad for rikskonsertgjesting. Søknadene har vore vurdert i samarbeid med NASOL og Rikskonsertane.

Desse tilskotta er gitt:

Flygel, piano:

Berlevåg kulturnemnd, piano ..	kr. 3 000
Stor-Elvdal kulturråd, flygel ..	» 8 000
Eidsvoll kulturutvalg, flygel ..	» 8 000
A/L Sandvolla samfunnshus, piano ..	» 4 000
Sykkylven samfunnshus, flygel ..	» 8 000
Tromsø kommune, flygel ..	» 8 000
Musikkens Venner, Arendal, flygel ..	» 8 000
Levanger kulturutvalg, flygel ..	» 6 000
Trysil kommunale kulturutvalg, flygel ..	» 8 000
Ibestad samfunnshus, Hamnvik, flygel ..	» 8 000

Namdal Symfoniorkester, flygel, (Grong samfunnshus) ..	» 8 000
Den samiske folkehøgskolen, Karasjok, flygel ..	» 6 000
Tana kulturnemnd, flygel ..	» 7 000
Herøy konsertlag, flygel ..	» 8 000
	kr. 98 000

Andre instrument:

Kristiansand Byorkester, div. instrument ..	kr. 5 000
Narvik Byorkester, fløyte og klarinett ..	» 3 000
Tromsø Byorkester, fløyte, obo, fagott ..	» 4 000
Moss Orkesterforening, fagott ..	» 2 000
Midt-Trøndelag Orkesterforening, fagott, obo ..	» 4 000
Sykkylven Orkester, instrument ..	» 2 000
Solør - Sør-Østerdal Orkesterforening, waldhorn ..	» 2 000
Studentorkestret i Oslo, paukar ..	» 2 000
Inntrøndelag Symfoniorkester, horn ..	» 2 000
Molde Orkesterforening, instrument ..	» 6 000
Drammen Byorkester, bratsj ..	» 2 000
Romerike Symfoniorkester, instrument ..	» 3 500
Brumunddal Orkesterforening, waldhorn ..	» 2 500
Hareid og Ullstein fellesorkester, horn og obo ..	» 2 000
Til saman ..	kr. 42 000
I alt til instrument ..	kr. 140 000

Dessutan er tilskott gitt til:

Symfoniorkestret i Stavanger, til harpe, av avsetjing til generell disposisjon (sjå Andre formål) ..	kr. 25 000
og til Bodø Domkirke, cembalo ..	» 10 000
av avsetjing til rådvelde for andre musikktiltak.	

3. Profesjonell instruksjon av amatør-symfoniorkester.

I samråd med Rikskonsertane vart den summen som var avsett til dette formålet, kr. 40 000, overført dit til fordeling. Dei søknadene som var komne til Norsk kulturråd vart difor sende Rikskonsertane. Sjå ovanfor, Rikskonsertane.

4. Innsamling, registrering og andre tiltak for norsk folkemusikk og folkedans.

Det ad hoc utvalet som Rådet oppnemnde 1969 har lagt fram si innstilling om tiltak for

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

norsk folkemusikk og folkedans. Rådet har drøfta innstillinga, og sende si tilråding til Kyrkje- og undervisningsdepartementet i november 1970. Innstillinga frå utvalet er prenta og vil bli send Stortinget. Fråsegn frå Kulturrådet til Kyrkje- og undervisningsdepartementet følgjer som uprenta vedlegg. Rådet vil drøfte saka om norsk folkemusikk med Norges almenvitenskapelige forskningsråd på nyåret 1971.

Det nedsette ad hoc utvalet for norsk folkemusikk og -dans har i 1970 òg gitt tilråding om tilskott av dei midlane som vart avsett til tiltak for folkemusikk og folkedans.

Rådet har gitt desse tilskotta:	
Bergens krins av Noregs Ungdomslag, 3. internasjonale folkedansgilde	kr. 10 000
Musikkonsulent Torbjørn Dahl, folkemusikkseminar for leiklærarar	» 10 000
Norsk Folkemusikkinstitutt, innsamling av folkemusikk	» 12 000
Landslaget for Spelemenn, domarkurs 1970	» 4 000
Noregs Ungdomslag, innsamling, nedteikning og filming av folkedans, ved Egil Bakka	» 10 000
Noregs Ungdomslag og Landslaget for Spelemenn, kurs for spelemenn	» 4 000
Bygdedansnemndi i Landslaget for Spelemenn, innsamling av bygdedans	» 5 000
Noregs Boklag, rettleingsbok i gamle dansar, samla av Egil Bakka	» 5 000
Til saman	kr. 60 000

Dessutan er tilskott gitt av midlar til generell disposisjon (sjå nedanfor, Andre formål) til:

Torkjell Haugeruds Minnefond, seminar for utvikling av den tekniske sida av hardingfelespelet .. kr. 6 500

Av rådveldemidlar til andre musikktiltak (sjå neste avsnitt) er gitt:

Noregs Boklag, artikkelsamling om norsk folkemusikk til Eivind Grovens 70-års dag

5. Til rådveldel for andre musikktiltak.

Rådet har gitt desse tilskotta:	
Oslo Kunstforening, elektronisk lydband ved Kåre Kolberg til utstilling av målarstykkje av Anders Kjær	kr. 2 000
Landslaget Musikk i Skolen, konferanse i Stavanger, mai 1970 ..	» 17 524
Norges Organistforbund, kompo-	

nistkonkurranse	» 15 000
Oslo Håndverkerforenings Sangkor, jubileumskonserter	» 3 500
Landskoret i Norges Kristelige Ungdomsforbund, jubileumskonserter	» 10 000
Jazzfestivalen i Molde, framføring av Fred Nøddelunds «Atlantis»	» 8 000
Festspela i Nord-Noreg, samling av nord-norske jazz-musikarar .	» 11 700
«Studentenes Vårkonserter», Trondheim, framføring av verk av David Monrad-Johansen	» 2 000
Bodø Domkirke, ved organist Ove Sundberg, cembalo til musikkverksemd	» 10 000
Norsk Jazzforum, originalskriven jazzmusikk av Egil Kapstad, Jan Garbarek, Fred Nøddelund og Terje Rypdal, honorar	» 6 000
Ny Musikk, nordisk uke, samarbeidskonserter med Filharmonisk Selskaps Orkester og til «Møt Komponisten»-program	» 19 500
Ny Musikk, reise for 6 musikarar til Festspela i Nord-Noreg	» 5 000
Påskefestuka i Oslo, til konkurransen «Ungdommen synger og spiller»	» 6 500
Ny Musikk, tingsverk for skolestrykeorkester av Sigurd Berge, Kåre Kolberg, Finn Mortensen og Terje Rypdal	» 6 000
Norske Amatørsymfoniorkestres Landsforbund, NASOL, orkestertkurs	» 10 000
Oslo Damekor, 100-års jubileumskonserter	» 2 200
Norges Musikkhandlerforbund, «Ungdommens Pianomestre 1970»	» 6 000
Det Nord-Norske Symfoniorkesteret, orkestersamling ved Festspela i Nord-Noreg, juni 1970 ..	» 8 000
Noregs Boklag, artikkelsamling om norsk folkemusikk til Eivind Grovens 70-års dag	» 8 000
Arne Bendiksen A/S, Norsk Musikkproduksjon, innspeling av Ruth Sommerfeldt Jacobsen: Musikkborder, til dekking av musikergasjar og honorar til dirigent og kommentator	» 15 000
Forum Experimentale, tingsverk av Knut Nystedt og Egil Hovland som ein lekk i arbeidet med å fornye kyrkjemusikken ..	» 11 000
Harry Kvebæk, til kurs for fysisk utvikling av blåsarar	» 6 600

Norsk Komponistforening, innspeling av Knut Nystedt:

«Brennofferet» (sjå Utgiving av musikk, pkt. 1 ovanfor)	»	4 000
Musikk Forum, Bergen,		
Beethoven-seminar	»	4 000
Ålesund Symfoniorkester, solisthonorar ved 25-års jubileumskonsert, samla løyving kr. 3 000. (Sjå Andre formål)	»	2 476
		kr. 200 000

Dessutan er desse tilskotta gitt av midlar til generell disposisjon (sjå nedanfor, Andre formål):

Tilleggsloyving til elektronisk avspelingsutstyr ved Rikskonserterne	kr.	10 000
Musikkonservatoriet i Oslo, komponistklassen til ekskursjon til Warszawa til XIV International Festival of Contemporary Music	»	7 300
Den Norske Studentersangforening, tilskott til 125-års jubileumskonsert	»	5 300

Kulturrådet har i 1970 gitt Utanriksdepartementet tilsegn om at det vil avsetje kr. 40 000 av fondsmidlar i 1973 til ein turné i USA for Filharmonisk Selskaps Orkester.

BILETKUNST OG BRUKSKUNST

I 1970 kom inn i alt 176 søknader (i 1969: 145), med ein samla søknadssum på vel 4,1 mill. kroner. 42 av desse nemner ikkje søknadssum. Søknader om større tilskott til reparasjonar, ombygging av kunstgalleri eller til nybygg er rekna med under *kulturbygg*. Søknader om lån frå Materialfondet er ikkje tekne med i desse tala.

Ved Kgl. res. 27. februar 1970 vart gitt desse tilskotta og gjort vedtak om slike avsetjingar:

Spesifiserte tiltak.

Tromsdalen kyrkje, glassmålararbeid utført av målaren Victor Smith	kr.	100 000
<i>Avsetjingar.</i>		

1. Kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg og anlegg ..	»	1 250 000
2. Kjøp av norsk samtidskunst ..	»	150 000
3. Kjøp av samisk kunst og brukskunst	»	30 000
4. Stønad til debuterande kunstnarar	»	30 000
5. Til rådvelde for utstillingar og andre eingongstiltak	»	640 000
6. Avsetjing til Materialfondet ..	»	200 000

Til saman	kr.	2 400 000
-----------------	-----	-----------

1. Kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg og anlegg.

Rådet viser til tilråding til Kyrkje- og undervisningsdepartementet av 17. oktober 1966 med framlegg til nye retningslinjer for tilskott til kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg og anlegg (sjå årsmelding 1966, vedlegg nr. 6). I tilrådinga seier Rådet at det kjenner seg forplikta ikkje berre overfor statsbygg, men for offentlege bygg og anlegg i det heile. Rådet gjer framlegg om at nye statsbygg blir skilte ut som eiga gruppe. Kunstnarleg utsmykking av slike bygg bør vere ein del av sjølve byggjeoppgåva, såleis at kostnadene blir rekna med ved kalkylen. Rådet meiner at tilskott av fondsmidlar berre bør bli gitt til kunstnarleg utsmykking av eldre statsbygg og andre offentlege nye og eldre bygg og anlegg.

I årsmeldingane for 1967, 1968 og 1969 understreker Rådet at dersom tilskott til kunstnarleg utsmykking av nye statsbygg framleis må finansierast av Kulturfondet, kan det bli naudsynt med ei sterk avgrensing av tilskott til utsmykking av kommunale og fylkeskommunale bygg. Løyvingane til kunstnarleg utsmykking av kommunale og fylkeskommunale bygg har gått ned frå kr. 374 000 i 1967 til kr. 161 000 i 1969. I 1970 har slike lokale offentlege bygg berre fått kr. 60 000 av fondsmidlar til kunstnarleg utsmykking.

I 1970 har Rådet ikkje kunna gi nye løyvingar på meir enn til saman kr. 260 000 til kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg og anlegg. Resten av avsetjinga, kr. 990 000, er gått med til å dekkje tilsegner gitt i tidlegare år.

Som nemnt i årsmeldinga for 1969 har Rådets utval for kunstnarleg utsmykking peikt på at ei avsetjing på om lag 1 mill. kroner til kunstnarleg utsmykking berre vil dekkje aktuelle utsmykkingsoppgåver ved våre universitet og høyskolar i åra framover. Når det gjeld reising av nye statsbygg som høver for kunstnarleg utsmykking, vil det etter dei taloppgåvene som utsmykkingsutvalet har henta frå langtidsprogrammet 1970—73 bli investert gjennomsnittleg 500 mill. kroner årleg. Om ein brukte berre 1 prosent av byggjesummen til kunstnarleg utsmykking, ville ein trenge 5 mill. kroner årleg til å løyse utsmykkingsoppgåvene ved nye statsbygg. I tillegg kjem så dei store uløyste oppgåvene med kunstnarleg utsmykking av eldre statsbygg, og nye og eldre lokale offentlege bygg. Utsmykkingsutvalet reknar til dømes med at det etter krigen er reist over 500 skulebygg som i dag er fri for original biletkunst. Kunne ein gi eit tilskott på kr. 20 000 frå Kulturfondet

til kvar skule, ville ein måtte rekne med 10 mill. kronar til skulebygg åleine.

I 1970 har Rådet fått i alt 60 søknader og endå fleire førespurnader om tilskott til kunstnarleg utsmykking av kommunale og fylkeskommunale bygg som barne- og ungdomsskular, gymnas, sjukehus, aldersheimar, kyrkjer, rådhus o. l. Ingen av desse søknadene eller førespurnadene har Rådet kunna gje ei positiv handsaming i 1970.

Norsk kulturråd vil difor på nytt seie frå om at det vonar Kyrkje- og undervisningsdepartementet kan ta denne saka opp att til ny vurdering.

Kunstnarverkstaden ved Universitetet i Bergen.

I 1970 har kunstnargruppa ved kunstnarverkstaden i Bergen lagt fram utkast til kunstnarleg utsmykking av Universitetet og Haukeland Sykehus sjukepleieskule. Den danske bilethoggaren Søren Georg Jensen har laga eit utkast til ein 3—4 meter høg skulptur i granitt til plassen foran HF-bygget. Odd Tandberg har laga utkast til ei «rislefontene» utført i naturbetong. Skulpturen vil bli reist på plassen mellom HF-bygget og Sydneshaugen skule. Både desse skulpturane er godkjente til oppføring av utsmykkingsutvalet ved Universitetet i Bergen og Norsk kulturråds utval for kunstnarleg utsmykking. Arne Vinje Gunnerud har laga utkast til utsmykking av pipa på terrassen vest for Studentsentret. Kunstnaren vil arbeide vidare med utkastet og ein vonar at kunstverket kan bli realisert i 1972—73. Skulpturane til Søren Georg Jensen og Odd Tandberg vil bli sett opp i 1971—72.

Kunstnarane Eilif Amundsen, Olav Hermann-Hansen og Per Remfeldt har laga kvart sitt utkast til kunstnarleg utsmykking av Haukeland Sykehus, sjukepleieskulen. Utkasta er lagt fram for eit lokalt utsmykkingsutval og Norsk kulturråds utval for kunstnarleg utsmykking, og kunstverka vil bli oppførte i 1971.

Alle utkast til kunstnarleg utsmykking av Universitetet i Bergen og Haukeland Sykehus sjukepleieskule vart framviste på utstillinga «Universitetsutsmykkerne i Bergen» i Bergen Billedgalleri i mai/juni 1970.

Konkurranse om kunst i leikemiljø.

I 1970 lyste Rådet i samarbeid med Norsk Billedhoggerforening ut ein idékonkurranse om utforming av kunst i leikemiljø. I alt kom inn heile 120 utkast til leikeskulpturar. Juryen premierte 16 av idéutkasta. Dei premierte utkasta vart framviste på utstillingar i Oslo og Trondheim i april/mai 1970. Norsk Billedhog-

gerforening arbeider med planer om å få laga nokre av idéutkasta i seriar med tanke på å få produsert gode og billege leikeskulpturar som kan plasserast i barnehagar, barneskular, leikeplassar o. l.

Desse tilskott er gitt i 1970:

Universitetet i Bergen,	
Kunstnarverkstaden	kr. 100 000
Universitetet i Trondheim, Den tekniske høgskolen. Konkurranse om kunstnarleg utsmykking. (Omframløyving)	» 50 000
Øvre Ardal ungdomsskule. Tre-relieff av Inggard Rosseland ..	» 10 000
De Samiske Samlinger i Karasjok. Betongrelieff av Iver Jåks	» 50 000
Til førebuande arbeid, konsulentar og kunstnarhonorar	» 50 000
Til saman	kr. 260 000

I 1970 er dessutan utbetalt desse tilskotta i samsvar med tilsegn gitt i åra 1967—69:

Karasjok statsinternat. Skulptur av Aase Texmon Rygh (tilsegn 1967)	kr. 30 500
Nordkapp kommune, Honningsvåg. Skulptur av Erling Sætvedt og relieff av Irma Salo Jæger (tilsegn 1967)	» 30 000
Sørlandets tekniske skule, Grimstad. Veggdekorasjon av Irma Salo Jæger (tilsegn 1967)	» 100 000
Fylkeshuset i Hamar. Skulptur av Kåre Orud (tilsegn 1968) ..	» 50 000
Norsk Billedhoggerforening. Konkurranse om utforming av leike- og klatrekonstruksjonar (tilsegn 1969)	» 80 000
Universitetet i Bergen:	
a. Universitetsbiblioteket. Veggdekorasjon av Else Hagen (tilsegn 1969)	» 50 000
b. Kunstnarverkstaden. Utgifter til drift av verkstaden (tilsegn 1969)	» 9 000
Haukeland Sykehus. Utkast til kunstnarleg utsmykking frå kunstnarane Eilif Amundsen, Olav Hermann-Hansen og Per Remfeldt (tilsegn 1969)	» 30 000
Norges Idrettshøgskole. Kjøp av fri kunst (tilsegn 1969)	» 70 000
Norges Landbrukshøgskole. Utsmykking av Auditorium Maximum ved Inger Sitter og Gunnar S. Gundersen (tilsegn 1969) ...	» 150 000
Seida statsinternat. Relieff av Dagny og Finn Hald (tilsegn 1969)	» 20 000

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

Universitetet i Trondheim, Den tekniske høyskolen:			
a. Konkurransen om kunstnarleg utsmykking	»	50 000	
b. Utkast til kunstnarleg utsmykking (tilsegn 1969)	»	15 000	
Stavanger Posthus. Skulptur av Trond Botnen (tilsegn 1969) ..	»	50 000	
Bygdøy kyrkje. Relieff av Ørnulf Bast (tilsegn 1969)	»	12 000	
Norges veterinærhøgskole. Skulptur av Finn-Henrik Bodvin (tilsegn 1969)	»	25 000	
Namsos kyrkje. Trerelieff av Bjarne Rise (tilsegn 1969)	»	15 000	
Eidsvoll kulturutvalg. Målarstykke av Arne Ekeland (tilsegn 1969)	»	25 000	
Eidsvoll Kunstforening. Skulptur av Sigrid Welhaven (tilsegn 1969)	»	2 000	
Ringerikes kulturutvalg. Skulptur av Skule Waksvik (tilsegn 1969)	»	12 000	
Gausdal offentlege skole. Skulptur av Berit Soot Kløvig (tilsegn 1969)	»	50 000	
Solheim offentlege skole. Skulptur av Nelly Hansen (tilsegn 1968)	»	20 000	
Stavanger lærarskole. Skulptur av Agnes Houg (tilsegn 1969) ..	»	80 000	
Stord lærarskole. Relieff av Alf Rognved (tilsegn 1969)	»	15 000	
Til saman		<u>kr. 990 500</u>	
Sentralsjukehuset i Fredrikstad. Kjøp av fri kunst (tilsegn 1970) »		65 000	
Rikshospitalet. Veggdekorasjonar av Ludvig Eikaas (tilsegn 1970)	»	110 000	
Andøy kommune. Utsmykking av Andøy Rådhus av kunstnarane Marit Bockelie, Jan Sture Jarlum, Karl Erik Harr og Åse Tellefsen (tilsegn 1970)	»	60 000	
Lillegården offentlege skole, Porsgrunn. Skulpturar av Dyre Vaa (tilsegn 1970)	»	35 000	
Haukeland Sykehus sjukepleierskole. Utsmykking av Eilif Amundsen, Olav Hermann-Hansen og Per Remfeldt (tilsegn 1970)	»	65 000	
Universitetet i Bergen. Kunstnarverkstaden. Skulpturar av Søren Jensen og Odd Tandberg (tilsegn 1970)	»	250 000	
Universitetet i Oslo. Skulptur av Stefanny Hillgård og relieff av Frantz Widerberg (tilsegn 1970) »		120 000	
Førde Posthus. Relieff av Ludvig Eikaas (tilsegn 1970)	»	50 000	
Til saman		<u>kr. 939 500</u>	

Tilskott eller nye tilsegner om løyvingar til kunstnarleg utsmykking gitt i 1970 fordeler seg slik:

kr. 235 000 til nye statsbygg
 » 470 000 til eldre statsbygg
 » 260 000 til kommunale eller fylkeskommunale bygg.

I alt er såleis til kunstnarleg utsmykking i 1970 brukt kr. 1 250 500.

Utanom løyvingane og utbetaling av tilsegner gitt tidlegare har Rådet gitt nye tilsegner i 1970 på til saman kr. 755 000 til kunstnarleg utsmykking av offentlege bygg og anlegg. Rådet må gjere dette, avdi det ofte tek lang tid frå førebuing til eit kunstverk er ferdig. Særleg når det gjeld større monumentale arbeid, har Rådet difor delt løyvinga til kunstnarleg utsmykking over fleire år.

Storparten av tilsegnene nemnt nedanfor må betalast ut i 1971.

Bergen offentlege lærarskole. Skulptur av Asbjørg Borgfelt (tilsegn 1966)	kr.	89 500
Statens sjukehus for epileptikarar, Solberg. Biletvev av Sidsel Bergløff/Sidsel Colbjørnsen (tilsegn 1969)	»	25 000
Norges Idrettshøgskole. Innkjøp av fri kunst (tilsegn 1969)	»	70 000

2. Kjøp av norsk samtidskunst.

Som ei prøveordning for 2 år vedtok Rådet i 1968 å sette ned eit utval til kjøp av norsk samtidskunst. Utvalet kom i gang med arbeidet i november 1968 og Rådet bad utvalet om å fungere ut desember 1970.

Utvalet for kjøp av norsk samtidskunst har til oppgåve gjennom kjøp å sikre for det offentlege kunstverk innafor områda målarstykke, skulptur og grafikk som utvalet meiner har særskild kunstnarleg verdi. Kjøp bør kunne stimulere mot og interesse hjå kunstnaren til å lage kunstverk utan omsyn til mogleg sal. Kjøpa har ikkje som mål å skape ei kunstsamling med indre samanheng eller annan representativ natur. Sjø retningslinene for utvalets arbeid i årsmeldinga for 1968.

Ein føresetnad for at prøveordninga med kjøp av norsk samtidskunst skulle halde fram, var at ein kunne finne ei løysing på problemet om administrasjon og mellombels lagring av kjøpte kunstverk. Dette problemet er nå

løyst. Oslo Kunstforening har mot ei godt-gjersle tatt på seg arbeidet med mellombels lagring av kunstverka og administrasjon av verksemda til utvalet.

Kunstverk som er kjøpt i åra 1968 og 1969 (sjå årsmeldinga 1969) er synt fram for ålmenta på utstillingar i Oslo og Trondheim. Diverre har ikkje andre utstillingsbyar hatt høve til å ta imot utstillinga.

Av kunstverk kjøpt i åra 1968 og 1969 har Rådet disponert desse:

Monument over Johanne Dybwad av Per Ung er gitt som gåve til Drammen Teater ved 100-årsjubileet. Eit målarstykke av Per Rom og 15 grafiske blad er gitt til Statens lånekasse for utdanning. Biletveven «Il Canto de S Cecilia» av Synnøve Aurdal vil Rådet gi som gåve ved opninga av Grieghallen. Rådet har dessutan gitt tilsegner til Universitetet i Tromsø og Sosialsolen i Trondheim om at desse institusjonane skal få tildelt nokre av dei kunstverka som utvalet har kjøpt.

Elles har Rådet vedtatt at dei kunstverka som er kjøpt i 1968—69 skal gå til samfunns-hus i Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark. I samarbeid med Statens ungdoms- og idrettskontor arbeider utvalet med denne fordelingsoppgåva.

I 1970 har utvalet vitja utstillingsinstitusjonar i Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø. Ved vitjing i utstillingsbyar utanfor Oslo kjøper utvalet alltid kunstverk som er laga av kunstnarar frå distriktet. Utvalet kjøper ikkje kunstverk frå kunstnarar frå Oslo når desse stiller ut utanfor hovudstaden. I 1970 har utvalet kjøpt 50 målarstykke, 7 skulpturar og 51 grafiske blad. Sjå vedlegg nr. 11.

3. Kjøp av samisk kunst og brukskunst.

I tilråding om fordeling av løyvinga for 1970 sette Rådet av kr. 30 000 til kjøp av samisk kunst og brukskunst. Eit utval er sett ned til å stå for desse kjøpa og gi tilråding om seinare plassering av kjøpte kunstverk. Sjå kap. I, Utval og utgreiingar.

Utvalet kom i gang med arbeidet i oktober 1970, då heile utvalet vitja Indre Finnmark, og hadde første møte i Karasjok ungdomsskole. Til Kautokeino ungdomsskole vart avsett kr. 15 000, og til Karasjok skolesentrum kr. 10 000.

4. Stønad til debuterande kunstnarar.

Kunstnarar som berre svært lite har vore med på kollektive utstillingar og som skal ha si første separatutstilling, kan søkje om tilskott til dekking av materialutgifter. Styret for Materialfondet handsamar alle søknader

og gir tilråding om tilskott bør bli gitt og kor stort tilskottet bør vere. Sjå retningslinene, vedlegg nr. 16 i årsmeldinga for 1969.

Denne stønadsordninga vart offentleggjort hausten 1968, etter at ei rad utstillingsinstitusjonar hadde sagt seg viljuge til å ta på seg det praktiske arbeidet som ordninga fører med seg. I 1968 søkte berre to kunstnarar om tilskott. I 1969 var talet på søknader 8, og i 1970 søkte 14 kunstnarar om tilskott til dekking av materialutgifter i samband med debututstillingar.

Desse har fått tilskott i 1970:

Lise Stigen. Permanenten,	
Kunstneres Hus	kr. 2 000
Borghild B. Tveiten. Unge Kunstneres Samfund	» 2 600
Gro Folkan. Kunstnerforbundet ..	» 3 000
Sissel Vagard. Kunstnerforbundet ..	» 5 000
Anne Paus. Permanenten,	
Kunstneres Hus	» 2 800
Bente Tønnesen. Unge Kunstneres Samfund	» 4 200
Jan Baker. Kunstnerforbundet ..	» 2 600
Inger Lampe Søholt. Permanenten,	
Kunstneres Hus	» 3 000
Solveig Lohne. Unge Kunstneres Samfund	» 3 000
Conny Andersen. Unge Kunstneres Samfund	» 2 600
Ulf Valde Jensen. Hammarlunds kunsthandel	» 4 000
Bjarne Holst. Unge Kunstneres Samfund	» 2 500
Bjørn Carlsen. Kunstnerforbundet ..	» 4 000
Åse Lysholm. Permanenten,	
Kunstneres Hus	» 3 000
Til saman	kr. 44 300

I tilråding om fordeling av løyvinga for 1970 sette Rådet av kr. 30 000 til stønad for debuterande kunstnarar. Overskriddinga, kr. 14 300, er dekt frå avsetjinga til Andre formål, sjå side 38.

5. Tilskott til utstillingar og andre eingongstiltak.

Desse tilskotta er gitt:

Folkeakademienes Landsforbund. Vandreutstillinga «Bedre bruksting»	kr. 25 000
Statens Kunstakademi. Supplerande undervisningsmateriell ..	» 15 000
Galleri 15. Seminar om biletkunst ..	» 4 750
Oslo Kunstforening. Administrasjon og lagring av norsk samtidskunst	» 18 000
Stiklestadnemnda. Monument over Olav Haraldson, laga av Dyre Vaa	» 50 000

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

Linge-komiteén. Monument over allierte soldatar som fall under Måløy-raidet, laga av Ståle Kyllingstad	»	15 000	Nasjonalgalleriet. Kjøp av 8 stikk frå G. B. Piranesi serie «Carceri»	»	17 625
Nemnda for folkemusikk i Valdres. Monument over Olav Moe, laga av Gunnar Rørhus	»	5 000	Nasjonalgalleriet. Kjøp av 3 tresnitt frå Albrecht Dürers illustrasjonar til Apokalypsen	»	14 000
Ingebrigt Vik Museum. Bronsestøyping av gipsfigurar	»	15 000	Unge Kunstneres Samfund. Debattkveld i Kunstneres Hus i samband med vårutstillinga 1970	»	2 000
Dreyers Forlag. Bokverk om Th. Kittelsen	»	35 000	Kulturavdelinga i Utanriksdepartementet. Dekking av transportutgifter i samband med deltaking på Biennalen i Venezia 1970	»	30 000
Dønna Menighetsråd. Relieff av biskop A. Chr. Bang, laga av Anund Hovde	»	3 000	Galleri F 15. Jean Heiberg-utstilling	»	5 000
Lillehammer og Fåberg Folkeboksamling. Byste av Sigrid Undset, laga av Steinar Sandvig	»	4 000	Riksgalleriet. Kjøp av skulptur av Arnold Haukeland og målarstykke av Johs. Rian	»	19 467
Drammens Kunstforening. Målarstykke av Henrik Sørensen	»	14 000	Tromsø Kunstforening. Seminar i Harstad for drøfting av felles tiltak for kunstforeningane i Nord-Noreg	»	5 000
Komiteén for reising av minnestein over Gerhard Schøning. Bronserelieff laga av Knut Skinnarland	»	1 500	Universitetet i Bergen. Byste over Armauer Hansen, laga av Eilif Mikkelsen	»	18 000
Lillehammer Bys Malerisamling. Målarstykke av Kristen Holbø og skisser av I. C. Dahl	»	21 000	Komiteén for reising av monument over prof. Peter Waage, Flekkefjord. Monumentet er laga av Ingemund Berulvson	»	15 000
Komiteén for reising av byste over Arnulf Øverland. Bysta er laga av Joseph Grimeland	»	8 000	H. Aschehoug & Co. Illustrasjonar til boka «Kjørekaren» av Ingeborg Refling Hagen	»	6 000
Rana Kunstforening. Målarstykke av Håkon Bleken	»	5 000	Bodø Kunstforening. 25. nordnorske kunstutstilling	»	2 250
Trondhjems Kunstforening. 2 målarstykke av Peder Balke ..	»	7 000	Kunst i Skolen. Kjøp av skulpturar	»	20 000
Kunstskolen i Trondhem. Kjøp av grafikkutstyr	»	3 500	Unge Kunstneres Samfund. Utstilling i Stavanger kunstforening	»	28 200
Risør Malerklubb. Alfred Seland-utstilling	»	2 000	Vinje kommune. Monument over A. O. Vinje, laga av Knut Skinnarland	»	30 000
Bergen Kommunes Kunstsamlinger. Mosaikkrelieff av Sigurd Winge	»	20 000	Hedemarken Fogderiforening. «Arbeidshæstens monument», laga av Skule Waksvik	»	30 000
Noregs Boklag. Bokillustrasjonar til «Dølen»	»	5 000	Oslo Kunstforening. Utstillinga «Matisse-elevene — ekspresjonismens gjennombrudd i Norge»	»	27 000
Norske Grafikere. Utgiing av bok om norsk grafikk	»	11 000	Kunstnargruppa «Visuelt 70». Katalog	»	15 000
Svor-museet. Illustrasjonar til brosjyra «Tale i Svormuseet» av Francis Bull	»	8 000	Til saman	kr. 636 992	
Finnegårdskretsen, Bergen. Utstilling av biletvev	»	10 000			
Ørpen-monumentkomiteén. Monument over Truls Ørpen laga av Erling Saatvedt	»	20 000			
Sandefjord Kunstforening. Grafikk-seminar	»	4 700			
Nordenfjeldske kunstindustrimuseum. Minneutstilling over Hanna Ryggen	»	7 000			
Trondhjems Kunstforening. Utstilling av kunstverk frå 15 norske biletkunstnarar	»	15 000			

6. Materialfond for biletkunstnarar.

Styret for Materialfondet har i 1970 handsama 47 søknader om lån (1969: 40 søknader). Etter tilråding frå styret har Rådet gitt 35 søkjarar lånetilsegner på til saman kr. 282 100.

Til støyping av skulpturar har 13 bilethoggarar fått låne kr. 141 960, medan kr. 140 140 er lånt til 22 målarar, grafikkarar og tekstilkunstnarar.

I åra 1966—70 har Rådet gitt i alt 143 kunstnarar lånetilsegner på til saman kr. 1 341 946. Av denne lånesummen har kr. 972 253 gått med til å dekkje støypeutgifter til bilethoggarar og kr. 369 693 er lånt til målarar, grafikkarar og tekstilkunstnarar.

Rådet viser til statuttane for Materialfondet (sjå årsmelding 1965, vedlegg nr. 2) der det heiter at lån skal betalast attende når kunstverket blir selt, med eit tillegg på 5 prosent av lånesummen. Inntil sal står kunstverket som garanti for lånet. I 1970 har 9 låntakarar betalt attende lån på til saman kr. 47 100.

Rekneskapsversyn for Materialfondet 1966—70:

	Avset- jingar	Lånetil- segner	Utbeta- lingar	Betalt attende
1965	300 000	—	—	—
1966	200 000	160 875	54 525	0
1967	0	243 095	223 910	0
1968	300 000	349 076	192 367	31 400
1969	200 000	306 800	299 800	28 000
1970	200 000	282 100	266 164	47 100
	<u>1 200 000</u>	<u>1 341 946</u>	<u>1 036 766</u>	<u>106 500</u>

Av lånetilsegner gitt i åra 1966—69 har styret for Materialfondet fått melding om at kr. 64 700 ikkje vil bli brukt av søkjarar som anten har fått for stort lån eller som ikkje ønskjer å gjere ferdig kunstverket som dei har fått lånestønad til. Summen av effektive lånetilsegner er soleis kr. 64 700 mindre enn nemnt i rekneskapsversynet.

Utlån av Munch-grafikk.

Som nemnt i årsmeldinga for 1969 har Rådet gått med på å stille garanti mot skader ved deponering av 200 blad Munch-grafikk frå Oslo Kommunes Kunstsamlinger. Munch-museet samarbeider med Riksgalleriet når det gjeld tildeling av Munch-grafikk til plassering i lokale brannsikre kulturbygg i Noreg.

Garantiavtala er gjort for ein periode av 3 år. Dei første deponeringane av Munch-grafikk fekk Mo i Rana og Alta. Til dei permanente utstillingane til Riksgalleriet i Rana Bygdemuseum og Biblioteket i Alta vart i februar 1970 lånt til saman 16 grafiske blad. I september 1970 vart det deponert i Trondheim Kunstforening 23 og i Tromsø Museum 35 blad Munch-grafikk. For 1971 er førebels planar om deponering av Munch-grafikk i Stavanger og Lillehammer.

FILM

Ved Kgl. res. av 27. februar vart avsett kr. 500 000, delt slik:

Til fri kunstnarleg kortfilm ... kr. 250 000
Til andre filmtiltak » 250 000

Til saman kr. 500 000

I alt kom det i 1970 inn 19 søknader (i 1969 37) med ein samla søknadssum på kr. 882 065 (1969 kr. 2 297 935). Av desse 19 søknadene galdt 12 tilskott av avsetjinga til film i 1971.

Fri kunstnarleg kortfilm.

Dei avsette midlane vart våren 1970 delt slik:

Bredo Greve: Måken	kr. 45 000
Kåre Bergstrøm: Hver dag	» 30 000
Elan-film ved Jahn Sigurd Collet: Somebody to love	» 9 600
Centralfilm ved Dagmar Larsen: Tyven	» 46 000
Bjørn Breigutu: Sunn fornuft .	» 26 000
Tor M. Torstad: Badekar	» 22 000
Oddvar Einarsson: Kilroy, ferdiggjering	» 24 000
Ivar Kalleberg: Den uskyldige (Little Eliza)	» 38 000
Responsfilm ved Roar Skolmen: Golgata	» 27 000
	<u>kr. 267 600</u>

Overskridinga på denne avsetjinga, kr. 17 600, vart dekt av udisponerte midlar frå 1969, jfr. årsmelding 1969. Rådet har i åra 1965—70 gitt tilskott til i alt 29 kortfilm. Til tre filmframsyningar på Høvikodden, 17., 22. og 30. november var 19 av desse framsyningssklåre. I tilråding om fordeling av midlar frå Norsk kulturfond for 1970 hadde Rådet sagt frå om at dersom det blant filmene skulle vere eit klårt talentfullt arbeid, ville Rådet bruke kr. 50 000 til tilskott til vedkommande filmkunstnar til ein ny produksjon utan førehandsvurdering. Rådet minte om at ei av innvendingane mot tilskottssystemet var det lange tidsromet som gjekk frå idéen blir lagt fram og til avgjerd om tilskott ligg føre. Ved eit slik tiltak ville det bli mogeleg for ein filmskapar som har vist talent å få arbeide med ein «spontan» produksjon. Etter tilråding frå ein jury på tre medlemmer: pressesekretær Per Hovdenak (oppnemnd av Norsk kulturråd), formann, filmprodusent Rolf Clemens, (oppnemnd av Norske Filmprodusenters Forening), og filmprodusent Ola Solum (oppnemnd av Norsk Filmforbund), vart to slike tilskott, kvart på kr. 30 000, gitt til:

Filmprodusent Gunnar Syversen for filmen «Komposisjon».

Filmprodusent Anja Breien for filmen «17. mai — en film om ritualer».

Planane for dei nye filmene desse to skal lage, skal ikkje leggjast fram til godkjenning, men elles gjeld fastsette reglar:

- a. Filmproduksjonen skal vere i gang seinast 5 månader etter tildelinga er gitt og klår til framsyning seinast 12 månader etter det.
- b. Framdriftsplan og kalkyle skal sendast inn til Norsk kulturfond før ein betalar ut noko av summen.
- c. Kulturrådet kan betale ut ein halvdel når arbeidet kjem i gang, ein firedel når filmen er ferdig til klipping og den siste fire delen når filmen er klår til visning.

Andre filmtiltak.

Rådet har gitt desse tilskotta:

Caprino Filmcenter: Til utstyr for dokkefilm	kr. 202 000
Til opplæring av filmkunstnarar som vil arbeide med dokkefilm »	58 000

Rådet nytta restsummen av løyvinga frå 1969, kr. 154 000 til dette tiltaket, og tok kr. 105 600 av avsetjinga 1970.

Per Høst, film frå samemiljø .. kr. 100 000

Av desse kr. 100 000 vart kr. 5 600 dekt av midlar til generell rådvelde (sjå nedanfor, Andre formål, side 39).

Produksjonspremiar til fri kunstnarleg kortfilm, ferdigprodusert 1970	kr. 60 000
(kr. 10 000 vart dekt av midlar til generell disposisjon (sjå Andre formål, side 39).	

Rekneskapen for dei kr. 250 000 som i 1970 vart sett av til Andre filmtiltak blir såleis:

Caprino Filmcenter	kr. 105 600
Per Høst: Film om samemiljø .. »	94 400
Produksjonspremiar	50 000

Til saman	kr. 250 000
-----------------	-------------

Av midlar til generell disposisjon (sjå Andre formål) har cand. philol. Lars Thomas Braaten fått kr. 4 000 til vidaregåande filmstudiar i London hausten 1970. Ein søknad frå Gylden-dal Norsk Forlag om tilskott til utgiving av hovudoppgåva til Braaten, ei bok om film, vil bli handsama av Rådet på nyåret 1971.

Etter oppmoding frå Norsk filmråd vart det 12. oktober møte mellom Filmrådet og representantar for Norsk kulturråd, til drøfting av filmtiltak som kunne få tilskott frå Norsk kulturfond. Filmrådet sa seg leie for det som Norsk kulturråd hadde sagt i årsmeldinga for 1969 i kap. Koordinering med statsbudsjetten, om tilhøva mellom Norsk kulturfond og statsbudsjetten når det gjeld film (s. 12). Kultur-

rådet seier der at det framleis meiner at kulturfondsmidlar bør kunne nyttast til ein-skilde større oppgåver, men at det vil ta opp til drøfting om tilskott til fri kunstnarleg kortfilm, som sidan 1965 har vore på programmet i Kulturrådet, no naturleg bør gå over til departementet. Filmrådet meinte det hadde mykje å seie at film offisielt låg innafor interesseområdet i Norsk kulturfond, som ei kulturoppgåve.

Representantar for Norsk kulturråd peikte på at det ofte var vanskeleg å dra klåre liner mellom fri kunstnarleg kortfilm og annan kortfilm, og at årvisse tilskott til film eller vanleg jurytilråding naturleg høyrde heime innafor departementets stønadsordningar. Men så lenge departementet ikkje hadde funne det mogeleg å auke løyvinga til kortfilm (kap. 358), ville ikkje Norsk kulturråd skjere bort denne avsetjinga. Norsk filmråd og Kulturrådet vil kome attende til desse spørsmåla når tilråding frå Filmrådet om tilskottsordninga for norsk film ligg føre.

Rådet har avslått ein søknad fra Norsk film- og TV-union om tilskott til å opprette eit fond, der rentene skal nyttast til pris til ein filmjournalist. Kyrkje- og undervisningsdepartementet har avslått ein tilsvarande søknad.

KULTURVERN

I alt kom i 1970 inn 177 søknader (1969: 173) med ein samla søknadssum på kr. 6 179 152 (i 1969: kr. 14 103 011). 23 av søknadene nemnde ikkje søknadssum. I dette talet er ikkje medrekna eit oversyn frå Riksantikvaren som gjeld 183 prosjekt med om lag kr. 11 000 000 som søknadssum. Søknader om større tilskott til nybygg ved musea, større ombyggings- eller innreiingsarbeid er handsama under k u l t u r b y g g, og registrerte der.

Ved Kgl. resolusjon av 27. februar 1970 vart i alt avsett 2,5 millionar kroner til kulturverntiltak med denne fordelinga:

Spesifiserte tiltak:

a. Tiltak ved kulturhistoriske musé.

Nordland Fylkesmuseum, oppsett-jing av 8 gamle bygningar	kr. 75 000
Voss Folkemuseum, kjøp av Nesheimtunet	» 85 000
Tingvoll Museum, restaurering av skolehus og kjøp av tømmerhytte	» 60 000
Universitetet i Bergen, Historisk Museum, kjøp av samling av teaterfigurar frå Java	» 80 000

Til saman	kr. 300 000
-----------------	-------------

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

Nordland Fylkesmuseum. Oppføring av 8 gamle bygningar. Musétomta ved Bodøsjøen er ei gammal hamn med tufter etter sjøhus, jektesett og båtstø. Det er viktig å berge dei særlege hustypene i Nordland. Arbeidet er vel tilrettelagt og kostnadsoverslaget nøkternt.

Voss Folkemuseum. Kjøp av Nesheimtunet. Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer seier at Nesheimtunet har like stort antikvarisk verdi som Mølstertunet, Voss. Den lokale innsatsen er kr. 125 000. Rådet løyvde kr. 85 000. (Halvparten av kjøpesummen, kr. 35 000 og kr. 50 000 til istandsetjing.)

Tingvoll Museum. Skolehuset på Bugges Minde. Tingvoll har fine antikvariske kvalitetar og vil gå inn som ein del av Tingvoll Museum. Rådet løyvde kr. 50 000 til flytting av skolehuset, og kr. 10 000 til kjøp av tømmerhytte for å trygge muséområdet mot private hytteeigarar.

Universitetet i Bergen. Historisk Museum fekk tilbod om ei samling teaterfigurar frå Java, for kr. 100 000. Samlinga blir rekna som særskild verdfull og er eit fint kjeldetilfang for studiar av asiatisk kunst. Samlinga vil òg bli brukt i undervisning i teatervitenskap.

b. Tiltak for berging av kulturhistorisk verdfulle hus, anlegg og miljø.

Stiftelsen Bryggen, Bergen, eingongstilskott (godkjent ved Kgl. res. 30. januar 1970)	kr. 150 000
Borgund og Urnes stavkyrkjer, avsluttande tilskott til brannsikring	» 95 000
Laurvigs Hospital, Larvik, reparasjonar	» 50 000
Agatunet, Hardanger, restaurering	» 50 000
Til saman	kr. 345 000

Stiftelsen Bryggen, Bergen. Restaureringsarbeidet held fram med arbeidarar og arkitektar. Rådet har gitt tilsegn om ei løyving på kr. 95 000 for 1971 til innreising av atelier og verkstader som ei mellombels oppgåve for den arbeidsstokken som nå er spesialisert for restaureringsarbeid ved Bryggen i Bergen.

Borgund og Urnes stavkyrkjer. Rådet løyvde kr. 260 000 i 1968 og kr. 145 000 i 1969 til brannsikring av Borgund og Urnes stavkyrkjer. Arbeidet vart dyrare enn rekna med på førehand. Arbeidet er no avslutta.

Laurvigs Hospital, Larvik. Eigararen av dette anlegget, eit stort einetasjes

freda murhus frå 1762, er ein stiftelse utan midlar til store og turvande takreparasjonar som måtte setjast i gang.

Agatunet, Hardanger. Her trengst framleis restaurering og tiltak mot husbukk. Rådet løyvde kr. 100 000 i 1969 og kr. 50 000 i 1970. Stiftelsen Agatunet har søkt om tilskott for 1971 òg.

c. Andre spesifiserte tiltak.

Det Norske Samlaget, «Norske folkedrakter sett med kunstnaraugo». Johannes Flintoes folke- draktakvarellar	kr. 60 000
Selskapet Skonnerten «Svanen» (tilsegn gitt 1969)	» 50 000
Til saman	kr. 110 000

Det Norske Samlaget arbeider med ein serie på 5 band om «Norske folkedrakter sett med kunstnaraugo». Kvart band vil kunne stå for seg sjølv. (Konseruator Ågot Noss, Norsk Folkemuseum, har skrive manuskript til første band, om Johannes Flintoes folke-
draktakvarellar, med innleiing og kommentar.)

Rådet har berre tatt standpunkt til tilskott til første band i serien.

Selskapet Skonnerten «Svanen». Norsk kulturråd har gitt tilsegn om til saman kr. 150 000, delt over 3 år, dei første kr. 50 000 i 1970.

Det er gjort eit stort dugnadsarbeid og gitt store lokale tilskott. Båten skal brukast som øvingsskip for Kristiansand Navigasjonsskole og til organiserte fritidssyslar for ungdom i distriktet.

d. Fornminnetiltak.

Rehaugane, Rogaland, gravfelt, restaurering, flytting av skjemmande hus	kr. 50 000
Hovshaugane, Sogn og Fjordane, sikring av gravfelt, kjøp av grunn	» 50 000
Bogge, Møre og Romsdal, helleristningsfelt, kjøp av grunn	» 35 000
Leiknes, Nordland, helleristningsfelt, kjøp av grunn	» 35 000
Lunde, Lista, Vest-Agder, gravfelt, kjøp av grunn	» 8 000
Istrehågan, Vestfold, steinsetjingar, gravfelt, kjøp av grunn .	» 42 000
Til saman	kr. 220 000
Fornminneinspektør (engasjement 1970)	kr. 75 500

Dei tilskotta som er gitt, er i samsvar med tilråding og prioritering frå Fornminneutvalet. Engasjement av fornminneinspektør vart starta som ei prøveordning frå 1. juli 1968. Fornminneutvalet søkte om å få stillinga over på statsbudsjettet for 1970 og 1971. Av di Lova om fornminne var under revisjon, ville Kyrkje- og undervisningsdepartementet utsetje saka til lova var revidert. Rådet meiner det ville vere særskild uheldig om det viktige arbeid fornminneinspektøren gjer, måtte avbrytast, og har gitt tilsegn om tilskott til stillinga for 1971.

I brev til Kyrkje- og undervisningsdepartementet av 2. juli 1970 minner Rådet om at prøveordninga ved utgangen av 1971 har vart i 3½ år, og peikar på at framlegg til revisjon av Lov om fornminne no er lagt fram i departementet.

e. Konserveringstiltak.

Trondenes kyrkje, konservering av altarskåp	kr. 55 000
Moster gamle kyrkje, restaurering av kalk-målarstykke	» 40 000
Til saman	<u>kr. 95 000</u>

Trondenes kyrkje. Altarskåpa i kyrkja er no i så dårleg stand at full konservering må til om ikkje umissande verdiar skal gå tapt. Rådet har før gitt kr. 20 000, som er brukt til installasjon av fukteanlegg i kyrkja. Sjølv konserveringsarbeidet er no i gang.

Moster gamle kyrkje. Det er vete og soppdanning i kyrkja, og det er fåre for skade på dei gamle kalkmålarstykkene. Løyvinga har gjort det mogleg å setje i gang turvande førebuinge uttørkings- og konserveringstiltak i kyrkja.

Avsetjingar til ikkje spesifiserte føremål.

Resten av kulturvernmidlane vedtok Rådet å avsette til dei ulike område, fordelt slik:

1. Omframtiltak ved dei kulturhistoriske musea
2. Berging av kulturhistorisk verdfulle hus, anlegg og miljø »
3. Lokalhistorie
4. Konserveringstiltak
5. Til rådvelde til andre tiltak »

Til saman

1. Omframtiltak ved kulturhistoriske musé.

Desse har fått tilskott i 1970:

Rjukan og Tinn Museum, restaurering av hovudbygning

Trondhjems Sjøfartsmuseum, restaurering av «Slaveriet» (tilsegn 1969)	» 25 000
Hallingdal Folkemuseum, kjøp av tomt med hus	» 16 000
Holmestrand Museum, restaureringsarbeid	» 10 000
Verdal Museum, flytting av husmannsplass	» 20 000
Steinkjer Museum, restaurering av Klæbustua	» 6 900
Dalane Landbruksmuseum, reparasjon av landbruksavdelinga ..	» 10 000
Lårdal Bygdemuseum, istandsetjing av bekkekvern	» 6 000
Lista Museum, omfram vedlikehald av bygningen	» 17 700
Moss og Omegns Museumslag, reparasjon av låvetak, Rabekk De Samiske Samlinger, kjøp av ting til samlingane	» 20 000
Trøgstad Bygdemuseum, flytting og oppsetjing av uthus frå husmannsplass	» 10 000
Rollag Bygdetun, oppsetjing av tun	» 10 000
Sunnhordland Folkemuseum, flytting av skolehus	» 26 000
Stordal Museumsnemnd, flytting av Løsetstova	» 40 000
Andøymuseet, naust til fembøring	» 10 000
Tromsø Museum, oppsetjing av to kanonar	» 8 400
Rogaland Folkemuseum, istandsetjing av bygningar på Vigatunet i Hjelmeland	» 23 000
Varteig Museum, reparasjon av museet	» 10 000
Vefsn Bygdesamling, flytting og restaurering av Skulsveinstua ..	» 11 000
Larvik Sjøfartsmuseum, kjøp av glasmontrar	» 2 500
Toten Museum, oppsetjing av bygningar og innreiing av brannsikkert rom	» 30 000
Odalstunet, 1) oppsetjing av aneks og 2) innreiing av 2. etasje i annan bygning	» 10 000
Ivar Aasen-museet, innreiingsarbeid	» 20 000
Grytøy Bygdetun, reparasjon av tak	» 6 000
Røros-museet, istandsetjing av Peder Hiorts kapell	» 8 000
Lands Museum, berging av Tomlebygningen	» 31 500
Ikkje disponert	» 10 000
Til saman	<u>kr. 433 000</u>

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

2. Restaurering og istandsetjing av kulturhistorisk verdfulle hus og anlegg.		
A/S Gamle Svinesund, restaureringsarbeid	kr.	50 000
Akerøy Fort, meir restaureringsarbeid	»	20 000
Kongsberg Arbeidersamfund .	»	100 000
Gulskogen, Drammen, restaurering av antikvarisk verdfull bygning	»	20 000
Spinnerigården, Son, freda hovudbygning, reparert og innreidd for brukskunstnarar ..	»	20 000
Gamle Fredrikstad Miljøvern, berging av «Balakleiva»	»	20 000
Egeland Verk, restaurering av arbeidarbustader	»	35 000
Damsgård, Laksevåg, istandsetjing av uthus	»	20 000
Lid i Suldal, Rogaland, gammalt tun, trygging av vedlikehald og drift	»	40 000
Loshavn Fortidsvern, berging av antikvarisk verdfullt kysthamnmiljø	»	20 000
«Hauges Minde», restaurering ..	»	5 000
Lands Museum, Tomlebygningen, berging av gammal skyssstasjon	»	20 000
(+ kr. 31 500 til Tomlebygningen av avsetjing til kulturhistoriske musé).		
Heggedal Hovedgård, Asker .	»	100 000
Elvegården, Drammen	»	30 000 ¹⁾
Til saman	kr.	500 000

Dessutan er gitt tilsegn for 1971:

Stiftelsen Bryggen, Bergen, innreiing av atelier og verkstad ..	kr.	95 000
Kongsberg Arbeidersamfund, Kongsberg, berging av bygningen og den gamle arbeidarsamfunnssalen	»	150 000
Modum Blåfargeverk, restaurering over fleire år	»	230 000
Kongsvinger Festning, freding av grunn ikring festningen	»	200 000

3. Lokalhistorisk arbeid.

Søknadene om tilskott til lokalhistorisk arbeid blir vurderte av eit sakkunnig utval, sjå Kap. I, Utval og utgreingar. Av avsetjinga på kr. 150 000 er desse tilskotta gitt:
Norsk Lokalhistorisk Institutt, til Norsk Historisk Leksikon .. kr. 58 700

¹⁾ Tiltaket blir ikkje realisert. Avsetjinga for 1970 kr. 30 000 og løyvinga for 1969, kr. 20 000, vil gå attende til fondet.

Årbok for Glåmdalen	»	5 000
Valdres historielag, til «Årbok for Valdres»	»	3 000
Hallingdal historielag, til «Døla-minne»	»	3 000
Romerike historielag, til jubileumsskrift/årbok	»	5 000
«Hålgøyminne»	»	3 000
Trondhjems Historiske Forening, til «Trondhjemske Samlinger» .	»	3 000
Samnemnda for lokalhistorisk gransking i Nidaros Bispedøme, utgiving av «Jordebok for Nordmøre 1661»	»	6 000
Fosen Historielag, utgiving av Audun Dybdal: «Reins kloster» ..	»	3 000
Noregs lærarhøgskole, Historisk institutt, trøndsk/jemtsk historikarmøte i Østersund, mai 1970 ..	»	1 500
Felleshistoria for Vesterålen og Lofoten, avsluttande løyving til del I (kr. 28 000 løyvd i 1968) ..	»	20 000
Raumnes historielag, avsluttande løyving til kulturhistorisk registrering (reiskap og innbu). (Kr. 5 000 løyvd i 1968)	»	5 000
Agder historielag, registrering av vrak og innsamling av munnleg tradisjonsstoff langs Sørlandskysten ved Hartvig Dannevig	»	25 000
Gudbrandsdal historielag, kurs i lokalhistorie	»	2 000
Cand. philol. Randi Bjørkvik, dobbelkurs i lokalhistorie på Gran og Jevnaker, Hadeland ..	»	6 800
Til saman	kr.	150 000

Utvalet tek sikte på å skipe til eit seminar for redaktørar av lokalhistoriske årbøker, og vonar gjennom dette kurset at ein kan hjelpe til med å få betre kvalitet i årbøkene. Etter planen vil eit slikt seminar bli halde våren 1971, truleg i april.

Det er ein tydeleg auke i talet på søknader på dette området, ettersom fleire får kjennskap til at Kulturrådet no gir tilskott til lokalhistorisk arbeid.

4. Konserveringstiltak.

Sør-Varanger kommune, konservering av ikonane i Neiden, tilleggsloving	kr.	5 328
Tromsø Museum, transport av ikonane	»	738
Ringsaker kyrkje, konservering av altarskåp	»	15 000 ²⁾

²⁾ Dessutan er kr. 20 000 gitt som tilsegn for 1971.

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

Svarstad Menighetsråd, konservering av «Haveteppet»	»	5 000
Larvik Sjøfartsmuseum, konservering av målarstykke	»	2 000
Gimle gård, frk. Titti Arenfeldt-Omdal, konservering av målarstykke	»	6 000
Steigen Menighetsråd, konservering av messehagel	»	1 000
Marinemuseet, Horten, konservering av målarstykke	»	1 000
Kunstindustrimuseet, Oslo, konservering av tapiseri	»	12 314 ¹⁾
Vest-Agder Fylkesmuseum, konservering av portrett og altartavle	»	6 600

Til saman kr. 55 000

5. Til disposisjon til andre kulturverntiltak.

Konservator Martha Regine Horne Smith, studiar i Tyskland	kr.	4 500
Konservator Povl Simonsen, utgiving av boka Fortidsminner nord for Polarsirkelen ..	»	10 000
Konservatorelev Lars Kristian Hauglid, studiar av konservering av kalk-målarstykke	»	3 500
Fylkeskonservatoren i Aust-Agder, arkitekturhistorisk registrering i Risør	»	5 000
Registrering av bygningar ved norske friluftsmusé, førebunde arbeid	»	5 000
Vestnes kulturvernråd, restaurering av Vestnes gamle bru ..	»	20 000
Vestnes kulturvernråd, tillegsløyving	»	6 000
Riksantikvaren, til Norske Minnesmerke, ei bok om Jarlsberg	»	20 000
Universitetets Oldsaksamling, kjøp av drikkehorn frå Telemark (om lag år 1350)	»	42 000
Erling Nicolaysen, gransking av kvernsteinbrott i Brønnøy kommune	»	5 000
Moss Museum, flytting av Støtvigbygningen	»	15 000
Stiftelsen Bryggen, utgreiingsarbeid	»	6 000

¹⁾ Kunsthindustrimuseet fekk tilskott på til saman kr. 30 000. Resten av tilskottet er tatt av avsetjing til Andre formål.

Norsk Veteranskibsklub, restaurering og vedlikehald av D/S «Børøysund»	»	30 000
Historisk Museum, Universitetet i Bergen, utgreiingsarbeid om konserveringsatelier, «Årstadvold-planen», inntil	»	15 000
Riksantikvaren: Teknisk utstyr til Riksantikvarens Vestlandsatelier	»	20 000
Sør-Samiske Samlinger, Snåsa, omframtiltak	»	10 000
Til saman	kr.	217 000 ²⁾

Vi viser òg til oversyn over tilskott til kulturvernformål av avsetjinga til Andre formål, sjå side 39, med til saman kr. 207 486.

9.—11. desember 1970 arrangerte Norsk kulturråd eit seminar på Kongsberg om registrering av faste kulturminne, under leing av rådsformannen. Det var 42 deltakarar frå desse institusjonane: Kyrkje- og undervisningsdepartementet, Kommunal- og arbeidsdepartementet, Landbruksdepartementet, Riksantikvariatet og Den antikvariske bygningsnemnd, Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring, Fornminneutvalet, Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer, Norges Byforbund, Norges Herredsforbund, Norges Landbrukshøgskole, Universitetet i Trondheim (Norges Tekniske Høgskole), Institutt for by- og regionforskning, Landslaget for Bygde- og Byhistorie, NAVF, Bøndenes Bygningskontor, Norges Fylkeskonservatorlag, Vegdirektoratet, Norsk kommunalteknisk forening, Riksantikvarieämbetet, Sverige, Fortidsminnesforvaltningen, Danmark, Byggnadshistoriska Byrån, Finland, Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen, Norsk kulturråd.

Rapport frå seminaret vil bli trykt.

KULTURBYGG

I 1970 kom inn i alt 40 søknader (i 1969: 36 søknader) med ein samla søknadssum på om lag 38,5 mill. kroner. Som nemnt under Biletkunst og Kulturvern er søknader om større tilskott til innreiingar, reparasjonar og installering av lys- og lydanlegg rekna som

²⁾ Avsetjing til disposisjon til andre kulturverniltak var kr. 216 500. Kr. 500 er overført frå avsetjinga til omframtiltak ved dei kulturhistoriske musé.

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

byggesaker og tekne med i denne tall-
oppgåva.

Ved Kgl. res. 1970 vart desse tilskotta gitt:

De Samiske Samlinger i Karasjok, sluttløyving nybygg	kr. 1 000 000
Ringve Museum, sluttløyving ny- bygg	» 500 000
Hordaland Landbruksmuseum, avsetjing nybygg	» 600 000
Norsk Skogbruksmuseum, innreiingar	» 400 000
Norges Hjemmefrontmuseum, nybygg	» 500 000
Trondheim kommune, innreiing av Bakke gård	» 150 000
Christianssand Teater, avsetjing nybygg	» 400 000
Riksteatret, stillverk	» 200 000
Sluttløyving til lysanlegg til dei offentleg støtta teatra	» 1 378 900
	kr. 5 128 900

Vidare vart avsett til prosjekt,
forarbeid og til rådvelde til andre
byggetiltak i året

Til saman kr. 6 100 000

Merknader:

De Samiske Samlinger i Kara-
sjok. Rådet har i 1969 sett av til saman kr.
800 000 til reising av nytt museumsbygg for
De Samiske Samlinger. Byggjesummen er
rekna til om lag 2 mill. kroner. Teikningane er
lagt fram for Nord-Noreg-komiteén i Norske
Kunst- og Kulturhistoriske Museer som har
gitt fråsegn om at byggjeplanen tar omsyn til
krava til eit godt museumsbygg. Bygget vil
være ferdig i 1971.

Ringve Museum. Rådet løyvde i 1969
kr. 200 000 til ombyggjing av den store drifts-
bygningen ved Ringve Museum. Byggjesum-
men er kalkulert til 3,6 mill. kroner. Museet
har søkt om kr. 700 000 frå Kulturfondet. Res-
ten av finansieringa er tenkt ordna gjennom
pantelån på 2,6 mill. kroner og tilskott frå
kommunen og fylket på kr. 300 000. Byggje-
planen er godkjend av Riksantikvaren, Den
antikvariske bygningsnemnd og Trondheim
byggningsråd. Byggjearbeidet vil ta til i mai
1971.

Hordaland Landbruksmuseum
søkte i 1969 om kr. 600 000 frå Kulturfondet
til reising av nytt museumsbygg, som er kal-
kulert til kr. 1 770 000. Elles er finansieringa
tenkt ordna med tilskott frå Hordaland fylke
(kr. 350 000), tilskott frå kommunar (kr.
515 000) og private institusjonar (kr. 305 000).
Byggjeplanane er godkjende av Norske Kunst-

og Kulturhistoriske Museer, som sterkt til-
rådde løyving.

Norsk Skogbruksmuseum. Rådet
løyvde i 1968 og 1969 til saman 1 mill. kroner
til reising av nytt museumsbygg til 4,5 mill.
kroner. Norsk Skogbruksmuseum har søkt om
kr. 500 000 frå Kulturfondet til innreiing av
nybygget. Søknaden vart lagt fram for Norske
Kunst- og Kulturhistoriske Museer, som til-
rådde løyving.

Norges Hjemmefrontmuseum
søkte i 1969 om 1 mill. kroner til fullføring av
byggjearbeida som har halde fram sidan 1966
i «Det dobbelte batteri» på Akershus. Bygnin-
gen har antikvarisk verdi, og ei omfattande
restaurering er gjort i samarbeid med Riks-
antikvaren. Byggjearbeida er kalkulert til om
lag 4,5 mill. kroner. I finansieringsplanen ligg
tilsegner frå stat og private institusjonar på
over 3 mill. kroner.

Bakke gård. Trondheim kommune
søkte i 1969 om kr. 150 000 til innreiing av
Bakke gård, som skal nyttast til atelier for
biletkunstnarar. Innreiingsarbeida er kalkulert
til kr. 250 000. Riksantikvaren har godkjent
planane.

Christianssand Teater. Rådet har
i åra 1967—68 sett av til saman kr. 600 000
til reising av eit teater-, konsert- og kinobygg
i Kristiansand. Samstundes rådde Rådet kom-
munen til å undersøkje om ei større tomt kun-
ne skaffast, slik at ein kunne komme fram til
ei betre planløsning. Dette har ikke lukkast,
og Kristiansand kommune har vedtatt å reise
nybygget på den gamle teatertomta. Rådet
fastsette maksimumstilskottet frå Kulturfon-
det til dette byggetiltak til 1 mill. kroner.

Riksteatret søkte i 1969 om kr.
200 000 til kjøp av 4 nye stillverk til turné-
bruk. Rådet ser på denne saka som eit ekstra-
ordinært tiltak på line med løyvingane til lys-
anlegg ved dei offentleg støtta teatra.

*Sluttløyving til lysanlegg til dei offentleg
støtta teatra.*

Rådet meiner prinsipielt at ein ikkje kan
sjå ei fornying av det tekniske utstyret o. a.
som er naudsynt for drifta ved teatra, isolert
frå den offentlege stonad til teaterdrifta.
Desse utgiftene bør ein sjå i samanheng med
budsjetta for teatra. Når Rådet likevel meinte
det var rett å gje tilskott frå Kulturfondet til
lysanlegg, var det avdi Rådet meinte tilhøva
ved fleire teater var så prekær at det ikkje
var råd å komme unnan snøgge investeringar.

Rådet har i åra 1967—69 sett av til saman
kr. 4 031 800 til dekking av 75 prosent av ut-
giftene til lysanlegg til dei offentleg støtta
teatra. Desse tilsegner er gitt:

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

Nationaltheatret	kr. 1 883 700
Den Norske Opera	» 1 570 200
Det Norske Teatret	» 525 000
Den Nationale Scene	» 525 000
Trøndelag Teater	» 531 800
Rogaland Teater	» 375 000
Til saman	kr. 5 410 700

*Avsetjing til andre byggjetiltak og
prosjekt i 1970.*

I samsvar med tilråding frå utvalet for byggjesaker har Rådet gitt desse tilskotta:

Frysja Brukskunstcenter. Innreiing av verkstad	kr. 70 000
Trondhjems Kunstforening. Installasjon av lysanlegg	» 65 000
Tromsø Barneteater. Innreiing og reparasjonar i lokale til teatret	» 70 000
Kunstnernes Hus. Installasjon av lysanlegg. Omframløyving	» 11 500
Bergens Kunstforening. Installasjon av lysanlegg. Omframløyving	» 14 000
Trøndelag Teater. Installasjon av lysanlegg. Omframløyving	» 28 000
Stiklestadnemnda. Kjøp av høgtalaranlegg	» 25 100
Mosjøen Kunstforening. Reparasjonar av lokale til utstillingsverksemd	» 25 000
Norske Grafikere. Innreiing av lokale	» 20 000
Storedal-anlegget. Installasjon av lydanlegg til teatret	» 40 000
Rana Bygdemuseum. Avsetjing til finansiering av 2. byggetrinn	» 250 000
Avsetjing til reising av kulturbygg på landsbygda	» 300 000
Til saman	kr. 918 600

Tilskott til kulturbygg på landsbygda.

I samband med avsetjinga på kr. 300 000 til reising av kulturbygg på landsbygda, vedtok Rådet at desse retningslinene bør leggjast til grunn for tildeling av kulturfondsmidlar:

1. Støtte til samfunnshus på landsbygda, med vanlege samfunnshusfunksjonar, herunder vitjing av Riksteatret og Rikskonsertane, bør som tidlegare bli gitt av Kyrkje- og undervisningsdepartementet åleine, i samsvar med dei vanlege reglane for statstilskott til samfunnshus.

2. Dersom eit samfunnshus skal reisast, der ein tar sikte på ei meir ærgjerrig prosjektering i retning av eit kulturbygg som skal dekke eit større behov for teater- og

musikkverksemd, kunstutstillingar og annan kulturaktivitet, bør det vere høve til å søkje Norsk kulturfond om tilskott til delvis dekking av dei ekstra kostnader som oppstår, i tillegg til vanleg støtte til samfunnshus gitt av Kyrkje- og undervisningsdepartementet, Statens ungdoms- og idrettskontor.

3. I slike høve bør det vere Statens ungdoms- og idrettskontor som tar saka opp og sender framlegg til Norsk kulturråd ut frå det oversyn kontoret sit inne med over alle samfunnshus i landet.

4. Slike tilskott frå Norsk kulturfond bør òg kunne bli gitt til større ombygging av eldre samfunnshus, med same målsetjing som under pkt. 2.

**TIDSSKRIFT OG PERIODISKE
PUBLIKASJONAR**

I alt kom det i 1970 inn 26 søknader om tilskott til tidsskrift, med ein samla søknadssum på kr. 615 800. (1969: 21 søknader, sum kr. 530 500). I fire av søknadene var det ikkje nemnt nokon sum.

Ved Kgl. res. av 27. februar 1970 vart avsett kr. 400 000. I tilrådinga om fordeling av fondsmidlar tok Rådet berre med dei tidsskrifta som utan tvil fell innanfor virkefeltet til Kulturfondet, og som difor i prinsippet, så sant dei elles fyller krava, bør kunne få årsviss stønad («Gruppe A»):

Kunst og Kultur	kr. 30 000
Kunsten Idag	» 40 000
Norsk Musikkidsskrift	» 10 000
Filmtidsskriftet Fant	» 20 000
Vinduet	» 25 000
	kr. 125 000

Vidare ble løyvd til Magasinet for Alle

» 120 000

Rådet vona at tilskottet skulle kunne berge Magasinet ut av krisa bladet hadde kome i. Rådet meiner bladet har gjort ein stor innsats gjennom åra for norsk skrive- og teiknekunst. Som det skulle vise seg, måtte Magasinet likevel gå inn ved nyttår 1971.

Med i tilrådinga til Kgl. res. var dessutan Nye Bonytt

kr. 25 000

Tilskottet ble gitt som sluttløyving (etter tidlegare tilskott i 1966—68), med sikte på at bladet skulle bli sjølvhjelpet frå 1970.

Til saman vart såleis ved Kgl. res. løyvd kr. 270 000 i tidsskriftstønad.

Spørsmålet om vidare stønad til dei allmennkulturelle tidsskrifta («Gruppe B») som før hadde fått tilskott frå Kulturfondet, vedtok Rådet å utsetje til prinsipiell debatt seinare. Etter ein utførleg diskusjon på rådsmøte 17.—18. mars 1970 vedtok Rådet å gi

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

desse tilskotta til allmennkulturelle tidskrift:

Samtiden	kr. 20 000
Kirke og Kultur	» 20 000
Syn og Segn	» 20 000
Minervas kvartalskrift	» 15 000
Kontrast	» 15 000
Profil	» 5 000

Til saman kr. 95 000

Fleirtalet av Rådet fann at Profil ikkje lenger høyrde heime blant dei tidsskrifta som bør få stønad av Kulturfondet. Tilskottet på kr. 5 000, som vart gitt til delvis skadebot for utgifter i samband med at søknaden vart avgjort så seint, vart seinare etter ny søknad auka til kr. 8 000.

Bladet Kunst og Kunstnere, utgitt av Bildende Kunstneres Styre, fekk kr. 20 000 til to nummer, jfr. årsmelding for 1969.

I alt har Rådet av dei avsette midlar til tidsskrift for 1970 nytta kr. 388 000.

Av midlar til rådvelde for litteratur (sjå Litteratur pkt. 13) er løyvd desse tilskotta til tidsskrift i samband med spesialnummer om kulturspørsmål:

Tidsskriftet Idé (Valo Forlag) ..	kr. 5 000
Tidsskriftet Senit (Cultura Forlag) »	6 000
Tidsskriftet Norges Kvinner	» 10 000

Bladet Nuorttanaste, utgitt på samisk av Frikkens Finnmarkmisjon, og bladet Nordkalott, som òg siktar på ein samisk lesarkrins, fekk kr. 20 000 kvar, av midlar avsett til samisk litteratur (jfr. Litteratur, pkt. 9).

Utvalet som er oppnemnd til å greie ut spørsmålet om periodiske publikasjonar på samisk — sjå årsmelding 1969 — vil venteleg kome med si tilråding i 1971. Om samansetjinga av utvalet, sjå Kap. I, Utval og utgreiingar.

ANDRE FORMAL

Til generell disposisjon vart det ved Kgl. res. av 27. februar avsett kr. 700 000. I tillegg måtte Rådet i september 1970 føre over kr. 200 000 frå oppsparte midlar frå førre åra. Av desse gjekk kr. 105 000 til Rikskonsertane som tilleggsloyving hausten 1970.

I 1970 kom inn i alt 69 søknader med ein samla søknadssum på kr. 1 671 619. Men Rådet har måtta gi tilskott av denne avsetjinga til tiltak som har vore registrerte under andre grupper.

Norsk kulturråds ærespris blir dekt av denne posten. Utgifter til konferansar og seminar (i 1970 konferansen på Voksenåsen 12.—13. mai i samarbeid med Kyrkje- og undervisningsdepartementet, Utgreiings- og planleggingsavdelinga, om kartlegging av kultur-

aktivitetar, og konferansen på Kongsberg 9.—11. desember om registrering av faste kulturminne), blir òg betalt frå denne avsetjinga. Midlane er nytta slik:

Musikk:

Til orgel i St. Thomaskyrkja på Filefjell	kr. 25 000
Symfoniorkestret i Stavanger, til harpe	» 25 000
Den Norske Opera, turné i Nord-Noreg	» 35 000
Norsk Komponistforening, innspeling av Knut Nystedt: «Brennofferet»	» 30 000
Ålesund Symfoniorkester, jubileumskonsert (sjå òg Kap. III, Musikk)	» 524
Elektronisk avspjelingsutstyr, blir deponert i Rikskonsertane	» 10 000
Torkjell Haugeruds Minnefond, kurs i hardingfelespel	» 6 000
Rikskonsertane, tilleggsloyving .	» 105 000
Musikk-konservatoriet, reise for komponistklassen til ISCM-festivalen i Warszawa	» 7 300
Arne Dørumsgaard, utgreiinga «Norsk musikk i faresonen» ...	» 3 000
Den norske Studentersangforening, jubileumskonsert	» 5 300
Til saman	<u>kr. 252 624</u>

Biletkunst og brukskunst.

Unge Kunstneres Samfund, sosiologisk undersøking av arbeidsvilkåra for unge kunstnarar ..	kr. 30 000
AOF, studieboka «Edvard Munchs liv og kunst»	» 19 000
Målaren Lars Grundt m. fl., Bergen, utstilling for fleire kunstslog	» 15 000
Haukeland Sjukehus, Sjukepleieskolen, kunstnarleg utsmykking	» 60 000
Innrammingsutgifter for innkjøpte kunstverk	» 6 000
Riksgalleriet, kjøp av Arne Ekelands bilete «Kampen om produksjonsmidlene»	» 20 000
Trøndelag Teater, plakatkonkurranse for framsyning av Ibsens «Brand»	» 10 000
Narvik kunstforening, utstilling av polske teppe	» 2 500
Studieatelieret i Bergen, sveiseutstyr	» 4 300
Debututstillingar for kunstnarar	» 14 300
Til saman	<u>kr. 181 100</u>

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

Kulturvern:

Riksarkivaren, registrering av seglsamling	kr. 20 000
Norsk Fotografforbund, registrering av kulturhistorisk verdifulle fotografi	» 30 000
Riksantikvaren, til «Norsk portrettarkiv»	» 40 000
Norsk Sjøfartsmuseum, utstillingsstand på utstillinga «Sjøen for alle 1971»	» 5 000
Frøstekonservator Per Gjerder, prentingstilskott til boka «Norske drikkekar av tre»	» 37 000
Skipsmeklar Egil Bjørn-Hansen, tilskott til delvis dekking av underskott på «Bygdebok for Dypvåg»	» 10 000
«Gamle Bergen», innreiing av magasin	» 47 800
Kunstindustrimuseet i Oslo, konservering av tekstilar (sjå òg Kap. III, Kulturvern)	» 17 686
Til saman	kr. 207 486

Teater og ballett:

Norsk Ballettforbund, kurs med utanlandske pedagogar	kr. 10 000
Farsund kulturutval, utstyr til barneteater	» 3 000
Festspela i Nord-Noreg, «Teatercirkulum» 1970	» 15 000
Suttungteatret, framsyning ved 75-års-dagen til Ingeborg Refling Hagen	» 5 000
Festspela i Nord-Noreg, «Teatercirkulum» 1971	» 15 000
Til saman	kr. 48 000

Seminar, kulturseminar, festivalar:

Samnemnda for amatørteaterarbeid, konferanse	kr. 5 189
Haldenfestivalen 1970, programinnslag	» 5 000
Norsk journalistiskole, kurs under Festspela i Nord-Noreg	» 10 000
Time Mållag, Jærfestivalen 1970 ..	» 6 000
Vestlandske Teaterlag, amatørteaterseminar	» 10 000
Festspela i Nord-Noreg, kulturseminar	» 3 500

Borgund Mållag, kulturprogram under årsmøtet i Noregs Mållag .	» 2 500
«Dikt og toner», Mandal, visefestival 1970	» 3 000
Vise- og lyrikkfestival i Hauge-sund	» 2 500
Trønderlaget, seminaret «Struktur og kultur»	» 6 500
Skoleteatret i Bergen, seminaret «Regionalkultur—rikskultur»	» 10 000
Riksteatret, Ibsenseminar 1971 ..	» 20 000
Kontaktrådet for Norske Kirkeakademier, seminar i 1971	» 15 000
Til saman	kr. 99 189

Tiltak for samisk kultur:

Per Høst, innsamling av filmmateriale om samemiljø (restløyving, sjå Kap. III, Film)	kr. 5 600
Anselm Jåma, innsamling av sørsamisk tradisjonsstoff	» 5 000
Per N. Joma, innsamling av sørsamiske sløydmonster	» 5 000
Nils O. Kappfjell, innsamling av sørsamisk tradisjonsstoff	» 3 000
Til saman	kr. 18 600

Film:

Cand. philol. Lars Thomas Braaten, vidaregåande filmstudiar i London	kr. 4 000
Tillegg til produksjonspremie for fri kunstnarleg kortfilm, sjå Kap. III, Film	» 10 000
Til saman	kr. 14 000

Eigne tiltak i Rådet:

Ærespris 1970	kr. 25 000
Konferanse i samarbeid med Kyrkje- og undervisningsdepartementet om kartlegging av kulturaktivitetar	» 25 000
Konferanse om registrering av faste kulturminne	» 18 408
Til saman	kr. 68 408
I alt til Andre formål	kr. 889 407

Kap. IV. Administrasjon.

Ved utgangen av 1970 var personalet i administrasjonen:

- 1 administrerende direktør
- 1 konsulent i særklasse
- 1 konsulent II
- 2 førstesekretærer
- 1 sekretær I
- 1 bokhaldar/kasserar
- 3 fullmektigar/assistent.

Direktørstillinga er ei åremålsstilling. (Instruks for stillinga vart prenta som tillegg till årsmeldinga 1966. Dei andre 9 stillingane er i samsvar med stortingsvedtak 1. desember 1970, fast organiserte stillingar. Ei av førstesekretærstillingane vart fast frå 1. januar 1971, jfr. St. prp. nr. 1 for 1970—71, Kap. 379.

Rådet har engasjert ekstrahjelp på deltidsavtale til hjelp for bokhaldar/kasserar. Ekstrahjelp har elles vore tilkalla gjennom Contact-Service, Manpower eller på annan måte.

Rådet har på nytt vendt seg til departementet med ei inntrengjande oppmoding om styrking av administrasjonen. Fyrst og fremst meiner Rådet det no er naudsynt å få ein kontorsjef, slik at direktøren for Norsk kulturfond kan bli avlasta noko for daglege kontorleidarfunksjonar, og ta seg meir av større oppgåver som planlegging, koordinering, innstillingar og utgreiingar. Men det trengst òg meir hjelp til handsaming av søknader og framlegg som kjem inn til Rådet. Vanleg søknadshandsaming aukar. Men like viktig er det at krava til Norsk kulturråd veks, når det gjeld planleggings- og rådgivingsverksemd. Fleire og fleire kommunar får no i gang kommunale kulturnemnder og arbeider med retningslinene for tilskott til kulturtiltak. Det same gjeld fleire fylke. Landsomfattande og lokale organisasjonar legg fram planar og ynskjemål. Kulturrådet er glad for desse vitnemåla om

aukande ansvarskjensle og interesse når det gjeld kulturell planlegging og samordning i kommunar, fylke og organisasjonar, men dette stiller òg store krav til innsikt, røynsle og kunnskapar hjå administrasjonen, og til den kvantitative kapasiteten.

Rådet har for 1972 gjort framlegg om 2 nye stillingar: Ei stilling som kontorsjef og ei stilling som sakshandsamar. Jamvel om Rådet har fått ei ny slik stilling hausten 1970, meiner Rådet at dette framlegget er heller smålåtent, om ein ser det på bakgrunn av dei oppgåvene som Rådet burde ta for seg, etter dei retningslinene som vart dregne opp den gong Norsk kulturfond vart oppretta, og det Stortinget har gitt uttrykk for i dei årlege debattane.

Ved Kgl. res. av 27. februar 1970 vart avsett kr. 700 000 med denne fordelinga:

Løner	kr. 480 000
Inventar og utstyr	» 15 000
Andre utgifter	» 205 000
	<u>kr. 700 000</u>

Pr. 31. desember 1970 var utbetalt:

Løner	kr. 464 990
Inventar og utstyr	» 27 897
Andre utgifter	» 212 108

Til saman kr. 704 995

For fyrste gongen har Norsk kulturråd brukt meir enn den avsette summen til administrasjon. Det heng først og fremst saman med at administrasjonen i april 1970 flytta til nye kontor i Rosenkrantzgt. 11, og hadde utgifter til oppussing, innreiing og innkjøp i samband med flyttinga. Husleiga i dei nye lokala er bortimot kr. 40 000 høgare enn i Colbiørnsens gt. 2.

Kap. V. Økonomisk samandrag.

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Litteratur: kr. 5 000 000.		
Innkjøpsordning og honorarrefusjon	3 000 000	ca. 3 305 200
Barne- og ungdomslitteratur	440 000	417 454
Eldre norsk litteratur	170 000	85 000
Essayistikk	100 000	63 500
Verdfulle omsetjingar	140 000	122 500
Arbeid for norsk litteratur i utlandet	90 000	48 735
Vidareutdanning av forfattere	50 000	25 600
Ny norsk dramatikk ..	50 000	5 000
Litteraturpriser	40 000	25 000
Opplysningsarbeid for norsk litteratur	300 000	272 243
Nynorsk litteratur	300 000	300 000
Samisk litteratur	50 000	50 000
Til rådvelde	270 000	147 681
Attende til Fondet	ca.	132 087
	5 000 000	5 000 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Musikk: kr. 2 500 000.		
Tilskott gitt ved Kgl. res.:		
Rikskonsertane	1 650 000	1 650 000
Andre formål	195 000	195 000
Avsetjingar:		
Utgiving av musikk på plater, som noter m. v. .	215 000	215 000
Kjøp av instrument ..	140 000	140 000
Profesjonell instruksjon	40 000	40 000
Tiltak for norsk folke- musikk og -dans	60 000	60 000
Til rådvelde	200 000	200 000
	2 500 000	2 500 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Biletkunst og brukskunst: kr. 2 400 000.		
Tilskott gitt ved Kgl. res.:		
Tromsdalen kyrkje, glassmålararbeid	100 000	100 000
Avsetjingar:		
Kunstnarleg utsmyk- king av offentlege bygg og anlegg	1 250 000	1 250 500
Kjøp av norsk notids- kunst	150 000	150 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Kjøp av samisk kunst og brukskunst		
Stønad til debuterande kunstnarar	30 000	30 000
Til rådvelde for utstillinger m. v.	30 000	30 000
Materialfondet	640 000	636 992
Attende til Fondet	200 000	200 000
		2 508
	2 400 000	2 400 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Film: kr. 500 000.		
Fri kunstnarleg kortfilm	250 000	267 600
Andre filmtiltak	250 000	250 000
Overskriding	17 600 ¹⁾	
	517 600	517 600

1) Overskridinga er dekt med midlar som stod att frå 1969, jfr. Årsmelding 1969, s. 29.

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Kulturvern: kr. 2 500 000.		
Tilskott gitt ved Kgl. res.	1 145 500	1 145 500
Avsetjingar:		
Tiltak ved dei kulturhistoriske musea	433 000	423 000
Kulturhistorisk verdfulle hus, anlegg og miljø	500 000	470 000
Lokalhistorie	150 000	150 000
Konserveringstiltak ...	55 000	55 000
Til rådvelde	216 500	217 000
Attende til Fondet		39 500
	2 500 000	2 500 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Kulturbygg: kr. 6 100 000.		
Tilskott gitt ved Kgl. res.	5 128 900	5 128 900
Avsetjing	971 100	918 600
Attende til Fondet		52 500
	6 100 000	6 100 000

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Tidsskrift: kr. 400 000.		
Tilskott gitt ved Kgl. res.	270 000	270 000
Avsetjing	130 000	118 000
Attende til Fondet		12 000
	400 000	400 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Utgreiningar og utval: kr. 200 000.		
Faste utval	63 000	45 876
Ad hoc-utval	43 000	34 744
Til rådvelde	94 000	38 251
Attende til Fondet		81 129
	200 000	200 000

	Budsjett	Disponert eller gitt tilskott
Andre formål: kr. 700 000.		
Avsetjing ved Kgl. res.	700 000	700 000
Ført over frå oppsparte midlar 1965—69 ¹⁾	200 000	189 407
Attende til Fondet		10 593
	900 000	900 000

¹⁾ Rådsvedtak 8. september 1970.

Andre musikktiltak	»	615 000
Innkjøp av norsk notidskunst ..	»	150 000
Innkjøp av samisk kunst og brukskunst	»	30 000
Stønad til debuterande biletkunstnarar	»	44 300
Materialfondet for biletkunstnarar	»	200 000
Andre tiltak for biletkunst ..	»	160 000
Ymse filmtiltak	»	500 000
Lysanlegg ved dei offentleg støtta teatra	»	1 378 900
Avsetjing til kulturbygg på landsbygda	»	300 000
Tidsskrift	»	388 000
Andre tiltak (seminar, utgrei- ingar m. v.)	»	500 000
		ca. kr. 11 191 400

I 1970 gjekk noko meir enn halvta av midla til landsomfattande tiltak, og noko mindre enn halvta til tiltak i fylke og kommunar.

Landsdelsoversyna byggjer på dette systemet:

A u s t l a n d e t (Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold og Telemark; 8 fylke),
S ø r l a n d e t (Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland; 3 fylke),
V e s t l a n d e t (Hordaland, Bergen, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal; 4 fylke),
T r ø n d e l a g (Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag; 2 fylke),
N o r d - N o r e g (Nordland, Troms og Finnmark; 3 fylke).

AUSTLANDET

1. Litteratur.

Hedmark
«Suttung», Tangen, bok-
kjøp til studiegrupper **5 661**

Oppland
Gjøvik bibliotek, «Barne-
bokens dag» **2 240** **7 901**

2. Musikk.

Østfold
Moss Orkesterforening,
kjøp av fagott **2 000**
Akershus
Sonja Henies og Niels
Onstads Stiftelser, opp-
setjing av «Drømmen
om Therese» **50 000**
Eidsvoll kulturutvalg,
kjøp av flygel **8 000**

Landsdelsoversyn.

Rådet vil, som tidlegare år, minne om at ein stor del av løyvingane frå Norsk kulturfond går til tiltak som gjeld heile landet.

Dei viktigaste av desse tiltaka i 1970 er:
Innkjøpsordninga for ny norsk
skjønnlitteratur ca. kr. **3 305 200**
Tiltak for nynorsk litteratur . » **300 000**
Norsk Forfattersentrum » **250 000**
Andre litteraturtiltak (barne-
og ungdomslitteratur, nyut-
gåver av eldre norsk littera-
tur, omsetjingar, essayistikk
osb.) » **970 000**
Rikskonsertane » **1 755 000**
Grieg-utgåva » **70 000**
Arbeid for norsk folkemusikk
og -dans » **60 000**
Utgiving av norsk musikk på
plater, som noter m. v. » **215 000**

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

Romerike Orkesterforening, kjøp av instrument	3 500		Galleri F 15, Jeløy, Jean Heiberg-utstilling	5 000
<i>Oslo</i>			<i>Akershus</i>	
Den Norske Opera, tinging av opera av Alfred Janson	30 000		Noregs Landbrukshøgskole, utsmykking av Auditorium Maximum .	150 000
Oslo Kunstforening, elektronisk lydband ved Kåre Kolberg i høve ei kunstutstilling	2 000		Eidsvoll kulturutvalg, kjøp av målarstykke . .	25 000
Oslo Håndverkerforenings Sangkor, jubileumskonsertert	3 500		Eidsvoll Kunstforening, skulptur	2 000
Landskoret i Norges Kristelige Ungdomsforbund, jubileumskonsertert	10 000		<i>Oslo</i>	
Påskefestuka i Oslo, konkurranse	6 500		Norges Idrettshøgskole, kjøp av kunst	70 000
Ny Musikk, nordisk veke, samarbeidskonsertert med Filharmonisk Selskaps Orkester og til «Møt komponisten»-program	19 500		Bygdøy kyrkje, relieff . .	12 000
Oslo Damekor, jubileumskonsertert	2 200		Noregs veterinærhøgskole, skulptur	25 000
Studentorkestret i Oslo, paukar	2 000		Byste over Arnulf Øverland	8 000
Musikkonservatoriet i Oslo, komponistklassa, ekskursjon til Warszawa	7 300		Nasjonalgalleriet, kjøp av stikk av Piranese	17 625
Den norske Studentersangforening, jubileumskonsertert	5 300		Nasjonalgalleriet, kjøp av tresnitt av A. Dürer . .	14 000
<i>Hedmark</i>			Unge Kunstneres Samfund, debattkveld	2 000
Stor-Elvdal kulturråd, flygel	8 000		Oslo Kunstforening, utstillinga «Matisse-elevene»	27 000
Trysil komm. kulturutvalg, flygel	8 000		Kunstnargruppa «Visuelt 70», utstillingskatalog .	15 000
Solør—Sør-Østerdal Orkesterforening, waldhorn	2 000		Unge Kunstneres Samfund, sosiologisk undersøking av arbeidsvilkåra for kunstnarar	30 000
Brumunddal Orkesterforening, waldhorn	2 500		<i>Hedmark</i>	
<i>Oppland</i>			Fylkeshuset i Hamar, skulptur	50 000
St. Thomaskyrkja, Filefjell, orgel	25 000		Hedemarken Fogderiforening, «Arbeidshestens monument»	30 000
<i>Buskerud</i>			<i>Oppland</i>	
Drammens byorkester, bratsj	2 500	199 800	Gausdal off. skole, skulptur	50 000
3. Biletkunst og brukskunst.			Solheim off. skole, skulptur	20 000
<i>Østfold</i>			Nemnda for folkemusikk, Valdres, monument . . .	5 000
Galleri F 15, Jeløy, seminar om biletkunst	4 750		Lillehammer Bys Malerisamling, kjøp av målarstykke	21 000
			Lillehammer og Fåberg Folkeboksamling, byste av Sigrid Undset	4 000
			<i>Buskerud</i>	
			Ringerike kulturutvalg, skulptur	12 000

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

Drammens Kunstforening,					
kjøp av målarstykke ..	14 000				
Monument over Truls					
Ørpen	20 000				
Vestfold					
Sandefjord Kunstfore-					
ning, grafikk-seminar .	4 700				
Telemark					
Vinje kommune, monu-					
ment over A. O. Vinje .	30 000	668 075			
4. Kulturvern.					
Østfold					
Moss og Omegns					
Museumslag, reparasjon	20 000				
Trøgstad Bygdemuseum,					
flytting og oppsetjing					
av hus	10 000				
Varteig Museum, repa-					
sjon	10 000				
A/S Gamle Svinesund,					
restaurering	50 000				
Akerøy Fort, restaurering					
Spinnerigården, Son, repa-	20 000				
rasjon og innreiing av					
verkstader	20 000				
Gamle Fredrikstad Miljø-					
vern, berging av hus ..	20 000				
«Hauges Minde», Rolvsøy,					
restaurering	5 000				
Moss Museum, flytting av					
hus	15 000				
Akershus					
Heggedal hovedgård,					
Asker	100 000				
Raumnes historielag, kul-					
turhistorisk registrering	5 000				
Romerike historielag,					
årbok	5 000				
Oslo					
Kunstindustrimuseet i					
Oslo, konservering av					
tekstilar	30 000				
Universitetets Oldsaks-					
samling, kjøp av drikke-					
horn	42 000				
Hedmark					
Odalstunet, oppsetjings-					
og innreiingsarbeid ...	10 000				
Årbok for Glåmdalen ...					
	5 000				
Ringsaker kyrkje, konser-					
vering av altarskåp ..	15 000				
Oppland					
Toten Museum, oppsetjing					
av hus, innreiing av					
brannsikket rom	30 000				
Lands Museum, berging					
av Tomlebygningen ...	51 500				
Valdres Historielag, årbok					
	3 000				
Gudbrandsdal Historielag,					
kurs i lokalhistorie ...	2 000				
Cand. philol. Randi Bjørk-					
vik, kurs i lokalhistorie					
på Gran og Jevnaker ..	6 800				
Buskerud					
Hallingdal Folkemuseum,					
kjøp av tomt med hus	16 000				
Rollag Bygdetun, oppset-					
jing av tun	10 000				
Kongsberg Arbeidersam-					
fund, restaurering	100 000				
Gulskogen, Drammen,					
restaurering	20 000				
Hallingdal Historielag,					
årbok	3 000				
Vestfold					
Laurvigs Hospital, Larvik,					
reparasjoner	50 000				
Istrehågan, fornminne,					
kjøp av grunn	42 000				
Holmestrand Museum,					
restaurering	10 000				
Larvik Sjøfartsmuseum,					
kjøp av glasmontrar ..	2 500				
Larvik Sjøfartsmuseum,					
konservering av målar-					
stykke	2 000				
Svarstad menighetsråd,					
konservering av teppe .	5 000				
Marinemuseet, Horten,					
konservering av målar-					
stykke	1 000				
Telemark					
Rjukan og Tinn Museum,					
restaurering	25 000				
Lårdal Bygdemuseum,					
istandsetjing av kvern	6 000	767 800			
5. Kulturbygg.					
Østfold					
Storedal-anlegget, lydan-					
legg	40 000				
Oslo					
Norges Hjemmefrontmu-					
seum, nybygg	500 000				
Frysja Brukskunstsenter,					
innreiing av verkstad ..	70 000				

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

Kunstnerne Hus, lysanlegg	11 500	
Norske Grafikere, innreising av lokale	20 000	
<i>Hedmark</i>		
Norsk Skogbruksmuseum, Elverum, innreising	400 000	1 041 500

6. Andre formål.

<i>Østfold</i>		
Haldenfestivalen III, programinnslag	5 000	
<i>Hedmark</i>		
«Suttungteatret», framsyningar	5 000	10 000
Austlandet i alt	2 695 076	

SØRLANDET OG ROGALAND

1. Musikk.

<i>Aust-Agder</i>		
Musikkens Venner, Arendal, flygel	8 000	
<i>Vest-Agder</i>		
Kristiansand Byorkester, instrument	5 000	
<i>Rogaland</i>		
Symfoniorkestret i Stavanger, harpe	25 000	38 000

2. Biletkunst og brukskunst.

<i>Aust-Agder</i>		
Sørlandets tekniske skole, Grimstad, kunstnarleg utsmykking	100 000	
Risør Malerklubb, Alfred Seland-utstilling	2 000	
<i>Vest-Agder</i>		
Monument over professor Peter Waage, Hidra, Flekkefjord	15 000	
<i>Rogaland</i>		
Stavanger Posthus, skulptur	50 000	
Stavanger lærarskole, skulptur	80 000	
Unge Kunstneres Samfund/Stavanger kunstforening, utstilling	28 200	275 200

3. Kulturvern.

<i>Aust-Agder</i>		
Egelands Verk, reparasjoner	35 000	
Fylkeskonservatoren i Aust-Agder, arkitekturhistorisk registrering i Risør	5 000	
<i>Vest-Agder</i>		
Selskapet Skonnerten «Svanen», restaurering Lunde, Lista, fornminne, kjøp av grunn	50 000	
Lista Museum, reparasjoner	17 700	
Loshavn Fortidsvern, berging av kysthavnmiljø	20 000	
Agder Historielag, vrakregistrering og innsamling av munnleg tradisjonsstoff	25 000	
Gimle gård, konservering av målarstykke	6 000	
Vest-Agder Fylkesmuseum, konservering av målarstykke	6 600	
<i>Rogaland</i>		
Rehaugane, istandsetjing av fornminne	50 000	
Moster gamle kyrkje, restaurering av kalkmålarstykke	40 000	
Dalane Landbruksmuseum, reparasjon	10 000	
Rogaland Folkemuseum, reparasjon	23 000	
Lid i Suldal, vedlikehald av gammalt tun	40 000	336 300

4. Kulturbygg.

<i>Vest-Agder</i>		
Christianssand Teater, nybygg	400 000	400 000

5. Andre formål.

<i>Vest-Agder</i>		
Farsund kulturutvalg, utstyr til barneteater .	3 000	
«Dikt og toner», Mandal, visefestival	3 000	
<i>Rogaland</i>		
Time Mållag, Jærfestivalen	6 000	

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

Vise- og lyrikkfestivalen i Haugesund	2 500	14 500	
Sørlandet og Rogaland i alt		1 064 000	
VESTLANDET			
1. Litteratur.			
<i>Hordaland</i>			
Studentmållaget i Oslo, dikt- og viseturné	6 500		
<i>Sogn og Fjordane</i>			
Studentmållaget i Bergen, lyrikktourné	2 000	8 500	
2. Musikk.			
<i>Bergen</i>			
Festspela i Bergen, ny oppsetjing av «Mot solen»	30 000		
Bergen krins av Noregs Ungdomslag, interna- sjonalt folkedansgilde .	10 000		
Musikk Forum, Bergen, Beethoven-seminar	4 000		
<i>Møre og Romsdal</i>			
Sykkylven samfunnshus, flygel	8 000		
Herøy Konsertlag, flygel .	8 000		
Sykkylven Orkester, instrument	2 000		
Molde Orkesterforening, instrument	6 000		
Hareid og Ullstein felles- orkester, horn og obo .	2 000		
Jazzfestivalen i Molde, framføring av verk ..	8 000		
Ålesund Symfoniorkester, jubileumskonsert	3 000	81 000	
3. Biletkunst og brukskunst.			
<i>Hordaland</i>			
Stord lærarskole, relieff .	15 000		
Ingebrigt Vik Museet, støyping i bronse	15 000		
<i>Bergen</i>			
Universitetet i Bergen, kunstnarverkstaden ...	100 000		
Universitetet i Bergen, utsmykking av universi- tetsbiblioteket	50 000		
<i>Universitetet i Bergen,</i>			
drift av kunstnar- verkstaden		9 000	
Haukelands Sykehus, kunstnarleg utsmykking		90 000	
Bergen Kommunes Kunst- samlinger, kjøp av mosaikkrelieff		20 000	
Finnegårdskretsen, ut- stilling		10 000	
<i>Universitetet i Bergen,</i>			
byste av Armauer Hansen		18 000	
Målaren Lars Grundt m. fl., utstilling		15 000	
Studieatelieret i Bergen, sveiseutstyr		4 300	
<i>Sogn og Fjordane</i>			
Øvre Årdal ungdomsskole, trereleieff		10 000	
Monument over allierte soldatar, Måløy		15 000	
Anders Svor-museet, brosjyre		8 000	379 300
4. Kulturvern.			
<i>Hordaland</i>			
Voss Folkemuseum, kjøp av tun		85 000	
Agatunet, Hardanger, restaurering		50 000	
Sunnhordland Folkemu- seum, flytting av hus ..		26 000	
Damsgård, Laksevåg, istandsetjing av uthus .		20 000	
<i>Bergen</i>			
Universitetet i Bergen, Historisk Museum, kjøp av ei samling teater- figurar frå Java		80 000	
Stiftelsen Bryggen, Bergen, restaurerings- arbeid		150 000	
Stiftelsen Bryggen, Bergen, utgreiingsarbeid		6 000	
Universitetet i Bergen, Historisk Museum, ut- greiingsarbeid om kon- serveringsatelier		15 000	
«Gamle Bergen», innreiing av magasin		47 800	
<i>Sogn og Fjordane</i>			
Borgund og Urnes Stav- kyrkjer, brannsikring .		95 000	
Hovshaugane, gravfelt — fornminne, kjøp av grunn		50 000	

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

<i>Møre og Romsdal</i>			Norges Tekniske Høgskole, utsmykking			115 000
Tingvoll Museum, restaurering og kjøp	60 000		Trondhjems Kunstforening, kjøp av målarstykke		7 000	
Bogge, helleristingsfelt, kjøp av grunn	35 000		Kunstskolen i Trondheim, kjøp av grafikkutstyr .		3 500	
Stordal Museumsnemnd, flytting av hus	40 000		Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, utstilling		7 000	
Ivar Aasen-museet, innreiingsarbeid	20 000		Trondhjems Kunstforening, utstilling		15 000	
Vestnes kulturvernråd, restaurering av bru ..	26 000	805 800	Trøndelag Teater, plakatkonkurranse		10 000	
5. Kulturbygg.			<i>Nord-Trøndelag</i>			
<i>Hordaland</i>			Namsos kyrkje, trerelieff		15 000	
Hordaland Landbruksmuseum, nybygg	600 000		Stiklestadnemnda, monument		50 000	222 500
<i>Bergen</i>			3. Kulturvern.			
Bergens Kunstforening, installasjon av lysanlegg	14 000	614 000	<i>Sør-Trøndelag</i>			
6. Andre formål.			Trondhjems Sjøfartsmuseum, restaurering		25 000	
<i>Bergen</i>			Rørosmuseum, istandsettning av kapell		8 000	
Vestlandske Teaterlag, seminar	10 000		Trondhjems Historiske Forening, årbok		3 000	
Skoleteatret i Bergen, seminar	10 000		Samnemnda for lokalhistorisk gransking i Nidaros Bispedøme, utgiving av «Jordebok for Nordmøre 1661»		6 000	
<i>Møre og Romsdal</i>			Fosen Historielag, utgiving av bok		3 000	
Borgund Mållag, program under Noregs Mållags årsmøte	2 500	22 500	Noregs Lærarhøgskole, Historisk Institutt, trøndsk/jemtsk historikarmøte		1 500	
Vestlandet i alt		1 911 100	<i>Nord-Trøndelag</i>			
TRØNDELAG			Verdal Museum, flytting av hus		20 000	
1. Musikk.			Steinkjer Museum, restaurering		6 900	
<i>Sør-Trøndelag</i>			Sør-Samiske Samlinger, Snåsa, omframtiltak ..		10 000	83 400
Studentenes Vårkonsert, Trondheim	2 000		4. Kulturbygg.			
Midt-Trøndelag Orkesterforening, obo og fagott	4 000		<i>Sør-Trøndelag</i>			
<i>Nord-Trøndelag</i>			Ringve Museum, nybygg .		500 000	
Sandvollan Samfunnshus, piano	4 000		Trondheim kommune, innreiing av Bakke gård ..		150 000	
Levanger kulturutvalg, flygel	6 000		Trøndelag Teater, slutt-løyving — lysanlegg ..		28 000	
Namdal Symfoniorkester, flygel	8 000		Trondhjems Kunstforening, installasjon av lysanlegg		65 000	
Inntrøndelag Symfoniorkester, horn	2 000	26 000				
2. Biletkunst og brukskunst.						
<i>Sør-Trøndelag</i>						
Universitetet i Trondheim,						

Norsk kulturfond — Arsmelding 1970.

<i>Nord-Trøndelag</i>			Tana kulturnemnd, flygel	7 000	74 700
Stiklestadnemnda, høg-					
talaranlegg	25 100	768 100			
			3. Biletkunst og		
5. Andre formål.			brukskunst.		
<i>Sør-Trøndelag</i>			<i>Nordland</i>		
Trønderlaget, seminar ...	6 500		Dønna menighetsråd,		
			relieff	3 000	
<i>Nord-Trøndelag</i>			Bronserelieff til minne-		
Anselm Jåma, innsamling			stein over professor		
av sørsamisk tradisjons-			Gerhard Schøning,		
stoff	5 000		Vestvågøy	1 500	
Per N. Joma, innsamling			Rana Kunstforening, kjøp		
av sørsamiske sløyd-			av målarstykke	5 000	
mønster	5 000	16 500	Bodø Kunstforening,		
			utstilling	2 250	
Trøndelag i alt		1 116 500	Narvik Kunstforening,		
			utstilling	2 500	
			<i>Troms</i>		
NORD-NOREG			Tromsdalen kyrkje, glass-		
1. Litteratur.			målararbeid	100 000	
<i>Troms</i>			Tromsø Kunstforening,		
Festspela i Nord-Noreg,			seminar	5 000	
tinging av sagaskode-					
spel	15 000		<i>Finnmark</i>		
			De Samiske Samlinger,		
<i>Finnmark</i>			Karasjok, betongrelieff	50 000	
Finnmark biblioteklag,			Karasjok statsinternat,		
litteraturkurs	8 585		skulptur	30 500	
Karasjok bibliotek, kjøp			Nordkapp kommune,		
av samisk litteratur ..	10 000	33 585	skulptur	30 000	
			Seida statsinternat, relieff	20 000	247 750
2. Musikk.					
<i>Nordland</i>			4. Kulturvern.		
Narvik Byorkester, fløyte			<i>Nordland</i>		
og klarinett	4 000		Nordland Fylkesmuseum,		
Bodø domkyrkje, cembalo	10 000		oppsetjing av hus	75 000	
			Leiknes, helleristingsfelt,		
<i>Troms</i>			kjøp av grunn	35 000	
Tromsø kommune, flygel	8 000		Vefsn Bygdesamling, flyt-		
Ibestad Samfunnshus,			ting og oppsetjing av		
flygel	8 000		hus	11 000	
Tromsø byorkester,			Felleshistoria for Vester-		
instrument	4 000		ålen og Lofoten	20 000	
Festspela i Nord-Noreg,			Steigen menighetsråd,		
samling av jazz-			konservering av messe-		
musikarar	11 700		haket	1 000	
Festspela i Nord-Noreg/			Erling Nicolaisen, gransk-		
Ny Musikk, konsert ..	5 000		ing av kvernsteinbrott .	5 000	
Festspela i Nord-Noreg/					
Det Nord-Norske sym-			<i>Troms</i>		
foniorkestret, orkester-			Trondenes kyrkje, konser-		
samling	8 000		vering av altarskåp ...	55 000	
<i>Finnmark</i>			Andøymuseet, naust	10 000	
Berlevåg kulturnemnd,			Tromsø Museum, oppset-		
piano	3 000		jing av kanonar	8 400	
Den Samiske Folkehøg-			Grytøy Bygdetun, repara-		
skolen, Karasjok, flygel	6 000		sjon	6 000	

Norsk kulturfond — Årsmelding 1970.

[illegible]

Vedlegg til Norsk kulturfonds årsmelding for 1970.

Vedlegg nr. 1.

Mandat for «Førde-utvalet».

Med utgangspunkt i den støde som Førde er i som industrivekstsenter med sterk vokster i arbeidsplassar og innflytting, skal utvalet analysere kva dei vil ha bruk for når det gjeld kulturtilbod og kulturaktivitet i kommunen.

På bakgrunn av denne analysen skal utvalet gå gjennom og vurdere eit vinnarutkast til disposisjonsplan for areal til ungdomsskole, idrettshall og kulturbygg med lokale for bibliotek-, biletkunst-, kino-, musikk- og teaterverksemd, og uttale seg om dei kulturelle aktivitetane er fullnøyande tilgodesett i anlegget.

Under dette arbeidet bør utvalet ta initiativ til drøftingar av dei problem som reiser seg med arkitektar, kunstnarar og representantar for kulturelle institusjonar i Førde.

Utvalet skal gi eit oversyn over dei totale kostnadene for kulturbygget, og greie ut finansieringsmåtar som er til stades i dag.

Utvalet bør sjå utgreiinga som ein lekk i arbeidet med å få fram modellar for kulturaktivitet og anlegg som kan vere brukande andre stader òg.

Vedlegg nr. 2.

Mandat for utvalet for utgreiing om registrering av faste kulturminne.

Utvalet skal:

1. Gjennomgå det materiale som ligg føre i saka.
2. Planleggje og førebu eit seminar med representantar frå dei ulike fagområde som ein må rekne er interesserte i ei landsomfattande registrering, og med dansk og svensk deltaking.
3. Arbeide vidare med resultata frå seminaret og gjere framlegg til retningslinjer og metodar i ei slik registrering.

Vedlegg nr. 3.

Mandat for utvalet for utgreiing om vilkår for norsk ballett.

1. Utvalget bør vurdere utviklingen av norsk ballettvirksomhet fram til i dag, og vurdere arbeidsoppgaver og vilkår sett i en generell kulturpolitisk sammenheng.
2. Utvalget bør trekke opp retningslinjer for en konsolidering og styrking av norsk ballettmiljø, som kan gi ballettkunstnere dif-

ferensierte oppgaver både når det gjelder koreografi og turnévirksomhet, og som kan gi norske koreografer muligheter for utfoldelse.

3. Utvalget bør vurdere utdanningsmuligheter og rekrutteringsbehov, sett også i sammenheng med utdanningsmuligheter for andre kunstnergrupper.
4. Utvalget bør vurdere alternative løsninger av de problemer ballettkunsten møter i vårt land: derunder også muligheter for organisert samarbeid med vandreinstitusjoner som Rikskonsertene og Riksteatret.
5. Utvalget må gi en oversikt over de økonomiske konsekvenser som vil følge av de forslag utvalget kommer fram til.

Vedlegg nr. 4.

Framlegg om løyving til Norsk kulturfond for 1971.

Norsk kulturråd sende 13. februar 1970 dette brevet til Kyrkje- og undervisningsdepartementet:

Statsbudsjettet 1971 — Bevilgning til Norsk kulturfond, Kap. 379.

I den omfattende begrunnelse som ble gitt for Norsk kulturråds forslag i fjor (Tilråding av 1. mars 1969) om at departementet for 1970 måtte føre opp 30 mill. kroner under kap. 379, Norsk kulturfond, pekte Rådet på den tendens til øking av de offentlige bevilgninger til kunst- og kulturformål som vi finner i de fleste vestlige land. Blant de viktigste årsaker til denne tendens nevntes trangen til å verne kulturverdier og kulturarv mot de voldsomme påkjenninger som den teknologiske og sosiale utvikling fører med seg.

I Norge er denne veksten av statens investeringer langt langsommere enn i de fleste av våre naboland, til tross for at Norges stilling er utsatt, både fordi vårt kultursamfunn er lite, våre geografiske forhold særpregete og vår industrielle utvikling aksellerert. Av oversikter over utgifter til kulturformål i % av Kirke- og undervisningsdepartementets eget budsjett og av det samlede statsbudsjett, fremgår at kulturformålenes del av det samlede statsbudsjett i årene 1967—1970 er sunket fra 0,5 til 0,45 pst., (1967: 0,5, 1968: 0,49, 1969: 0,48, 1970: 0,45). Denne vår relative tilbakegangen kan bare forklares ved at kulturfor-

målene har vært for lavt prioritert i forhold til andre goder i vårt vekst- og velferdssamfunn.

I budsjettinnstilling S. nr. 12 for 1969—70 viser Kirke- og undervisningskomiteén til langtidsbudsjettet, og minner om at for årene 1971—73 antydes totale bevilgningsrammer på henholdsvis 114, 120 og 115 mill. kroner. Rådet er klar over at økningene er statistisk generelle, men i realiteten vil de i det vesentlige måtte gå til de spesielle formål som er omtalt i langtidsprogrammet 1970—73, og til nødvendige økninger i teaterbudsjettene som følge av lønns- og prisstigning.

Den prioritering av kulturoppgavene som Kulturrådet hadde håpet på, på bakgrunn av de oppgaver som venter, vil ikke være mulig om ikke veksten i kulturbudsjettene blir sterkere enn den som er varslet i langtidsprogrammet i 1970—73.

Rådet merket seg med forventning at alle våre politiske partier hadde programposter om kulturpolitikk som viser at de er klar over de sterke behov som er til stede for økte bevilgninger til kulturformål. Da Rådet fikk meddelelsen om at departementet i budsjettforslaget for 1970 hadde nøyet seg med å føre opp samme bevilgning til Norsk kulturfond som i 1969, 20 mill. kroner, fant vi å burde gi uttrykk for skuffelse og bekymring. I uttalelsen til departementet minnet Rådet på nytt om at en gradvis utbygging av Kulturfondets virksomhet var forutsatt ved opprettelsen.

Norsk kulturfond har med fornyet forhåpning merket seg merknadene fra Kirke- og undervisningskomiteén i årets budsjettinnstilling. Komiteén peker på at statsbudsjettet for 1970 viser en utgiftsstigning på 17,4 pst. i forhold til budsjettet 1969, og en stigning på 8 pst. når man ser bort fra ekstraordinære utgiftsøkninger som følge av skatteomleggingen. Utgifter til kunst-, kulturvern- og idrettsformål øker imidlertid bare fra 89,8 mill. kroner til 93,1 mill., dvs. en øking på ca. 3,8 pst. Komiteén uttaler at på bakgrunn av de voksende behov på disse felter er det ønskelig at bevilgningene til kulturformål blir hevet betraktelig i de kommende år, og komiteén streker under de mange viktige oppgaver som skal løses ved hjelp av Kulturfondet.

Ved Stortingets vedtak av 3. desember 1969 ble bevilgningen til fondet for 1970 fastsatt til 21 mill. kroner.

Norsk kulturråd har en rekke ganger streket under den nære kontakt det bør være mellom statsbudsjettet og Norsk kulturfond, om man skal få en koordinert og harmonisk statlig kulturpolitikk. Rådet er fullt innforstått med at det hvert år ved forberedelsen av «kulturkapitlene» må vurderes hvor nye in-

vesteringer og styrking av budsjettene mest hensiktsmessig bør settes inn. En viktig sak ved forberedelsen av kulturbudsjettet for 1971 blir spørsmålet om Rikskonsertene. Rådet vil sende sin vurdering av resultatene av prøve-driften 1968—69 i nær framtid, når drøftinger har vært ført med styret. Rådet forutsetter at Rikskonsertene etter den avtalte prøvetid på 3 år, ikke lenger skal finansieres av Kulturfondets midler.

Når Rådet i sitt forslag for 1971 vil nøye seg med å foreslå 30 mill. kroner, dvs. samme beløp som Rådets flertall foreslo i fjor, er det under denne uttrykkelige forutsetning. Likeså regner Rådet med at økingen av Riksantikvarens budsjett til restaureringsarbeider vil fortsette i samme takt som nå.

Rådet vil også uttrykke håp om at departementet vil ta opp til ny vurdering spørsmålet om kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg. Den kunstneriske utsmykking ved nye statsbygg bør etter forslaget fra Rådet tas med i selve kostnadsberegningene ved planleggingen, som en integrerende del av selve byggets kostende. Kirke- og undervisningsdepartementet har ikke funnet å kunne ta opp dette forslaget, jfr. tilråding fra Kirke- og undervisningsdepartementet av 28. mars 1969 (St. meld. nr. 65, Årsmelding fra Norsk kulturfond 1968). Rådet mener tiden må være inne til å ta denne saken opp igjen. Den nåværende ordning fører til en stadig større belastning på fondet når det gjelder utsmykkingsoppgavene ved nye statsbygg, med tilsvarende reduksjon av bevilgningene til kommunale og fylkeskommunale bygg. Vi viser til Innstillingen om fordeling av årets midler, Kap. Bildende kunst.

I Rådets forslag i fjor ble det pekt på at en innføring av merverdiavgift ville virke fordyrende på mange av de områdene som får støtte av fondet, en fordyrelse som sammen med ordinær prisstigning må kompenseres ved bevilgningsjustering. Rådet har i løpet av 1969 fått søknader fra museumsbygg o. a. byggetiltak som peker på at de innsendte kostnads-kalkyler ikke vil holde.

I innstilling om fordeling av årets midler viser Rådet til øking i tallet på innkomne søknader: 1967: 574, 1968: 661, 1969: 770.

Den samlede søknadssum for 1969 er ca. 56,5 mill. mot ca. 43,6 i 1968 og 42,2 i 1967. Men søknadstallet gir ikke det fullstendige bilde av behovet. En rekke viktige oppgaver gir seg ikke uttrykk i form av søknader. Som eksempel kan nevnes at Norsk kulturråd har i 1970 ikke muligheter for å nærme seg de presserende oppgaver som gjelder sikring og bevaring av våre faste kulturminner. Borgund og Urnes stavkirker må nå anses sikret så

langt det kan gjøres med moderne utstyr, men de samme oppgaver bør løses en lang rekke steder. Våre museer o. a. kulturbygg forfaller p.g.a. manglende vedlikehold. Rådet vil også minne om de store ønskemål som foreligger når det gjelder faglig registrering av våre kulturminner.

Rådet vil i år særlig peke på de helt aktuelle kulturproblemer som reiser seg i forbindelse med distriktsutbyggingen. Her ligger omfattende oppgaver som Kulturrådet må ta opp til nærmere koordinert planlegging med alle medvirkende statlige og lokale instanser. Skall Kulturrådet kunne gjøre en innsats når det gjelder planlegging av kulturbygging på industristeder og ved industrivekstanlegg, må det ha midler til utredningsoppgaver, til forsøk, og til medfinansiering av tiltak som hører inn under Kulturfondets arbeidsfelt. Rådet vil ta sikte på å få utviklet modeller for kulturaktivitet og anlegg, som kan tjene som drøftingsgrunnlag og impulsgivere flere steder.

Med den nåværende begrensning av fondets økonomiske virkemidler står vi i fare for å bli låst fast i rutinevirksomhet med søknadsbe-

handling, uten midler og muligheter til å gå løs på de store oppgaver hvor Rådet bør ta initiativ som koordinerende instans. Den nåværende begrensning fører også til at Kulturrådet ikke i tilstrekkelig grad kan komme distriktene til hjelp, og vi bidrar i for stor utstrekning til å opprettholde det nåværende mønster med en geografisk og sosial skjev fordeling.

Rådet ville ønske å komme over på en mer offensiv linje når det gjelder å bedre mulighetene for kulturell vekst over det hele land.

Rådet vil med henvisning til ovenstående redegjørelse få foreslå at Kirke- og undervisningsdepartementet for 1971, under kap. 379, Norsk kulturfond, fører opp kr. 30 mill. Det er Rådets forutsetning for dette forslaget, at Rikskonsertene fra 1971 går over på statsbudsjettet som egen post.

For Norsk kulturråd

Leif J. Wilhelmsen (sign.)

Ingeborg Lyche

*Vedlegg nr. 5.***Norsk Forfattersentrum — Årsmelding for 1970.****Generelt.**

Norsk Forfattersentrum har på alle måter hatt sterk ekspansjon i året som gikk. Medlemstallet er ved utgangen av 1970 171, mot 127 ved forrige årsskifte. Tallet på formidlinger er tredoblet (fjorårstallene i parentes):

Bibliotek	104 (48)
Gymnas	65 (29)
Andre skoler	65 (29)
Forskjellige	248 (48)
Til sammen	578 (194)

I alt 83 forfattere hadde siste år ett eller flere oppdrag, mot 57 året før.

Denne utvidelsen av virksomheten blir enda mer markert når den ses i forhold til de problemer sentret hadde med flytting, nyetablering i Rådhusgt. 7 og omorganisering av administrasjonen i forbindelse med ansettelse av daglig leder. Faktum er at normal drift i de nye og større lokalene først kom i gang etter påske 1970.

Målsetting.

Det har vært sentrets politikk i året som gikk å ta så mange initiativ som mulig for å kartlegge hvilke ekspansjonsmuligheter som forelå på de ulike felter. Resultatet har vært at man til nå har kunnet konstatere at begrensningene bare har ligget i de relativt snevre bevilgningsmessige rammer og den beskjedne arbeidskapasitet som har vært til rådighet. (Daglig leder, 1 heldags sekretær + bruk av leid ekstrahjelp i perioder.)

Virksomheten.*Kontaktarbeid, reiser og konferanser:*

Det har vært lagt stor vekt på å komme i direkte kontakt med ulike typer brukergrupper og bestillere. Daglig leder har gjennomført et stort antall reiser til mange kanter av landet hvor det har vært mulig å treffe nøkkelpersonell innenfor skole-, bibliotek- og kulturformidlingssektoren generelt.

Gjennom deltakelse på møter, konferanser og seminarer er det blitt gitt informasjon om sentrets virksomhet, samtidig som det har vært nyttig å diskutere på hvilke måter sentret best mulig kan legge opp sitt videre arbeid slik at det fungerer mest mulig tilfredsstillende både for bestillerne og forfatterne selv.

Norsk Forfattersentrum har som ledd i dette grunnlagsarbeidet vært representert ved kulturkonferanser i Gjøvik, Porsgrunn og Har-

stad, har deltatt ved sommerkurs for norsklektorer i Hurdal og i regionkulturseminar i Bergen, har møtt nordnorske lektorer i Narvik, Finnmark-bibliotekarene i Lakselv og har hatt flere kontaktmøter med studiekonsulentene i Buskerud, Telemark og Nordland.

I tillegg har man hatt samarbeid eller vært i den første kontakt med så ulike grupperinger og institusjoner som Riksgalleriet, Rikskonsertene, Riksteatret, Unge Kunstneres Samfund, Norges Husmorforbund, LO, Fjernsynsteatret, Den norske Forleggerforening, Den norske Bokklubben, Biblioteksentralen og Henie-Onstad-museet. Endelig bør det nevnes at sentret i samarbeid med bl. a. Ungdomslitteraturens Forfatterlag og Norsk Kuratorium for Barne- og Ungdomslitteratur har opprettet en Barnebokkomité som i første omgang har planlagt en barnebokdag i april 1971 og i neste omgang tar sikte på en landsomfattende Barnebokens uke våren 1972.

Skoler.

Forfatterbesøkene i skolene er utvidet betydelig i 1970, og en må kunne slå fast at sentret nå for alvor er etablert i gymnas-sammenheng og vis à vis de fleste lærerskolene. Enkelte framstøt har også vært gjort mot andre skoleslag som f. eks. folkehøgskolene, barne- og ungdomsskolene og ulike typer spesialskoler.

I begynnelsen av året avsluttet sentret framstøtet med gymnasbesøk i Hedmark og Oppland i samarbeid med den nyetablerte Landseksjonen for norsk innen Norsk Lektorlag.

En 2 ukers turné i Nord-Norge ble gjennomført i mars måned. Det var forfatterne Arvid Torgeir Lie og Dag Solstad som besøkte skoler, bibliotek og andre institusjoner fra Nesna til Tromsø.

Utover våren gikk man i gang med å forberede et omfattende opplegg med forfatterbesøk i hver eneste høyere skoleklasse i Buskerud og Telemark i løpet av skoleåret 1970/71. Dette var igjen en konsekvens av at man hadde valgt ut Buskerud og Telemark som prøveregioner for 1970 — dvs. regioner hvor man på tross av alle begrensninger ville prøve ut forskjellige typer virksomheter mest mulig systematisk. Reaksjonene på skole- og fylkeshold var positive, og det ble inngått avtale om minimum ett besøk i alle klasser. Økonomisk oppnådde sentret å få i stand en avtale om lik fordeling av utgiftene mellom skolene/fylkene og forfattersentret. Til nå er

mellom 60 og 70 besøk avviklet, stort sett med godt resultat. Enkelte praktiske problemer har oppstått fordi sentrets sekretær p.g.a. overarbeidelse ble sykmeldt midt i travleste formidlingsperioden, og fordi sentrets kontor-kapasitet hele siste halvdel av 1970 har vært konstant overbelastet, men disse forhold tatt i betraktning har dette vårt første store skoleframstøt gått utmerket. (Det gode resultatet i Buskerud og Telemark har også ført til at sentret nå er i ferd med å forhandle om liknende avtaler med våre tre nordligste fylker, som dessuten av distriktpolitiske hensyn er valgt ut som prøveregioner for 1971.)

De 42 forfatterfoldere/egenantologier sentret har fått trykt ble på vårparten tilbudt skolene som klassesett i ulike varianter, pakket i forbrukervennlige pappkassetter beregnet på skolebibliotekene. Interessen fra skolehold har vært såpass oppmuntrende at vi nå har under trykking ytterligere 21 foldere og regner med å ha dekket alle interesserte medlemmer i løpet av 1971. Dermed skulle sentret ha gitt et verdifullt supplementstilbud til norskundervisningen, hvor mangelen på nettopp moderne tekstutvalg har vært påtakelig i lang tid.

Bibliotek.

Bibliotekbesøkene har ikke kunnet få den utvidelse det har vært grunnlag for i 1970, fordi den øremerkede bevilgning på kr. 50 000 til dette formål har vært for liten. Som et resultat av sentrets kontaktarbeid har det imidlertid skjedd en nærmest eksplosjonsartet økning av interessen for slike arrangementer. I brev av 12. oktober 1970 fra Statens bibliotektilsyn går det fram at 98 bibliotek søkte om tilskudd til forfatterkvelder i 1970, mot 50 året før. Bokbåten på Vestlandet kommer i tillegg. 67 av bibliotekene anga hvilke beløp de ønsket, og dette utgjorde til sammen kr. 107 455,—. De øvrige 31 bibliotekene fant det vanskelig å anslå beløp. Det er rimelig å tro at det totale beløp det ville blitt snakk om hvis alle skulle kommet i betraktning ville ligget omkring kr. 150 000,—.

De arrangementer som har vært avviklet har stort sett gått bra, men en del steder har for dårlig forhåndsarbeid fra det enkelte bibliotek opplagt ført til at publikumsframmøtet har vært unødig dårlig. Bibliotekarene har på forespørsel klaget over for stor arbeidsbyrde og manglende erfaring når det gjelder annonsering og bekjentgjøring via presse og andre massemedia, og det ville vært å ønske at forfattersentret hadde hatt kapasitet til å legge opp informasjonshjelp på dette området.

Økt stab i sentret skulle gjøre det mulig å yte noe bedre service etter hvert, bl. a. ved å

legge grunnen til en informasjons- og databank hvor det til enhver tid fins tjenlig opplysningsstoff om hvert enkelt medlems virksomhet og tilbud. I samarbeid med Biblioteksentralen har sentret nå under utsendelse skolenes foldertilbud også til bibliotekene. Hver folder inneholder nemlig i tillegg til de skjønnlitterære utdrag av forfatterens verk også realopplysninger om produksjon, virksomhet etc., og skulle dermed være til en viss hjelp for bibliotekarere og andre som ønsker å orientere seg.

Bedrifter og institusjoner.

De første framstøt mot bedrifter og institusjoner har vært gjort i 1970, særlig i forbindelse med sommerbussturnéen «Gjøglervogna», men også gjennom direkte kontaktarbeid rettet mot spesielle institusjoner, bl. a. for fysisk og psykisk handikappede. Vi finner det riktig å nevne samarbeidet med Ullevål Sykehus, 6. og 16. avdeling, hvor flere kvelder av forskjellig karakter har vært avviklet med godt resultat. Dette samarbeidet fortsetter og vil trolig la seg utvide. Også ellers har det vært gjort vellykte enkeltframstøt, men det er riktig å si at denne sektoren mer har ekspandert som resultat av enkelthenvendelser både til og fra sentret enn som resultat av større systematiske opplegg. Slike har vi ikke hatt kapasitet til å gjennomføre, men vi håper å komme i gang så snart staben utvides. Og én fordel ligger det vel i at vi nå har et variert praktisk erfaringsmateriale å bygge på når vi legger opp til større prosjekter.

Andre tiltak.

Av større enkelttiltak i 1970 kommer buss-turnéen «Gjøglervogna» i en klasse for seg. Vi vil her kort si at den fra alle hold er blitt bedømt som en suksess som bør gjentas. Forfattersentret for sin del vil bemerke at det i så fall ikke kan skje utelukkende i sentrets egen regi. Det vil både kreve for stor arbeidsinnsats på et område som ikke er helt sentralt i forhold til grunnmålsettingen om å være forfatternes sentrum, og dessuten medføre utgifter av en størrelsesorden som avgjort betinger ekstra bevilgninger ut over forfattersentrets meget stramme budsjett.

Turnéen var ment som et kulturen-ut-til-folket-eksperiment som skulle oppsøke folk der de oppholdt seg i tiden 20. juli—9. august 1970. På uformell måte laget forfattere, vise-sangere, jazzmusikere og bildende kunstnere sammensatte forestillinger som besøkte bedrifter, institusjoner, parker, torg og campingplasser i Buskerud og Telemark. Turnéen hadde «sammenleggbare» maleriutstilling med og brukte rytmeinstrumenter og andre hjelpe-

midler for å aktivisere barn og voksne til å delta i forestillingene.

I løpet av 16 forestillingsdager besøkte turnéen 10 campingplasser/parker/torg, 15 bedrifter, 11 alders- og pleiehjem, 6 barne-/ånds-svakehjem/sykehus, 1 militærleir og ga 1 familieforestilling i Brevik rådhus.

Erfaringene er alt overveiende meget positive, og vi mener turnéen bør kunne få fortgang i planene om et felles engasjements- og turnékontor for alle institusjoner som driver riks-turnévirkosomhet i vårt land.

Også «Gjøglerovogna» var en del av framstøtet mot prøveregionene Buskerud og Telemark, og vi finner det riktig å framheve at når virksamheten i disse områdene er blitt så pass omfattende og vellykket, skyldes dette i stor grad samarbeidet med lokale kontakter, først og fremst studiekonsulentene i de to fylkene og AOF's Buskerudavdeling. Særlig studiekonsulent Jon Dalen i Telemark har vært en aktiv og positiv kontakt, og sammen med ham har vi lagt opp og gjennomført vårt første lokale seminar for norsklektorer, bibliotekarer og andre interesserte nøkkelpersoner i det lokale kultur- og formidlingsarbeidet. Det ble holdt på Lifjell i november med forfatterne Paal-Helge Haugen og Einar Økland samt Atle Kittang fra Universitetet i Bergen som forelesere. Haugen og Økland hadde også laget opplegget, som fra alle hold ble betegnet som utmerket. Seminaret hadde nærmere 40 deltakere og var dessuten betydelig overtegnet. Vi regner med å gjenta seminaret i Telemark i 1971 og håper dessuten å kunne kjøre noenlunde samme opplegg også andre steder.

Forfattersentret har ellers vært med på opplegg i forbindelse med Jazzfestivalen i Molde, en ny vise- og lyrikkfestival i Haugesund i juli måned (den ble en stor publikumssuksess og vil bli gjentatt og utvidet i 1971), Jærfestivalen for lyrikk og viser, flere enkeltarrangementer i samarbeid med foreningen Upop i Tromsø og dessuten to blandede fri-luftsarrangementer i Oslo i forbindelse med 25-årsjubileet til Foreningen Kunst på Arbeidsplassen siste høst.

Det har vært gjennomført en konsentrert serie forfatterbesøk ved Lærerskolen i Trondheim, og i tillegg til den årlige forfatterturnéen i Finnmark har det vært gjort et eksperiment med å trekke nye grupper til bibliotekkvelder ved å satse på dokumentarisk problemstoff. Forfatteren Bjørn Nilsen besøkte i sin vinterferie fra sentret Vadsø, Vardø, Kirkenes, Hammerfest, Karasjok og Alta med et foredrag med etterfølgende diskusjon om fraflytting og utkantproblematikk. Utgangspunktet var hans bok «Hamningberg — fraflytting og umyndiggjørelse», og de økono-

miske utgiftene ble dekket av Gyldendal Norsk Forlag og bibliotekene i Finnmark. Turnéen ble så vellykket at den vil bli fulgt opp noenlunde på samme måte. I første omgang av forfatteren Tor Edvin Dahl med utgangspunkt i hans bok fra i fjor, «Samene — i dag og i morgen». Dette er igjen ment å være en del av framstøtet mot de nye prøveregionene Nordland, Troms og Finnmark.

Den første kontakten med Statens Velferds-kontor for Handelsflåten er etablert, og siste høst førte dette til en liten litteratur- og vise-turné til Antwerpen, Rotterdam og London. Forfatterne Tor Åge Bringsværd og Tor Edvin Dahl samt visesangeren Lars Klevstrand var med, og det ble gjennomført 2 besøk i sjømannsklubber, 1 i sjømannskirke og 1 ombord på båten Black Watch mens den lå i havn. Også her deltok Gyldendal Norsk Forlag i finansieringen, denne gang sammen med Statens Velferds-kontor for Handelsflåten. Resultatet var stort sett vellykket, og liknende tiltak vil bli prøvd om igjen sammen med nye opplegg, bl.a. å følge båter noen døgn også mens de er i sjøen.

Som et ledd i forsøkene på å gjøre de tradisjonelle bokmessene bedre og mer hensiktsmessige fra forfatternes synspunkt, har det i samarbeid med Gyldendal Norsk Forlag vært arrangert tre kvelder i Oslo hvor 9—10 av høstens forfattere ble presentert for publikum. Her fikk forfatterne honorar for sin medvirkning, noe som sentret sammen med Den norske Forfatterforening har gått inn for å kreve gjennomført ved alle liknende arrangementer. Med tanke på 1971 vil sentret fortsette forhandlingene med Den norske Forleggerforening for å komme fram til fornuftigere opplegg for bokmessene, særlig ved å trekke forfatterne direkte med i det forberedende arbeidet.

Forfattersentret formidlet i året som gikk oppdrag om å skrive prolog til Festspillene for Nord-Norge. Det ble forfatteren Tor Obrestad som påtok seg oppgaven. Han deltok også som sentrets representant ved det seminar som ble avviklet under festspillene.

Intern virksomhet.

En forsøksordning med møter for medlemmene en gang i måneden har vært prøvd, og har vist seg meget vellykket. Frammøtet har variert fra omkring 10 til 30 fra gang til gang, og så godt som samtlige har understreket den positive betydningen av et faglig miljø. Den eneste ulempen ved tiltaket er at det igjen favoriserer forfattere bosatt i Oslo og nærmeste omegn.

En fyldig rundskriv- og referattjeneste har i noen grad gjort at mange forfattere ute i distriktene føler at de har bedre kontakt med sitt yrkesmiljø enn tidligere, men andre har påpekt savnet av dialog og toveis kontakt. Dette vil i første omgang bli prøvd rettet ved å åpne rundskrivene for brev og innlegg av allmenn interesse.

Det vil også bli prøvd å få Oslo-medlemmer med god kontakt med miljøet rundt sentret til å samle de medlemmene som fins på steder de besøker ute i distriktene til møter. Slike møter ville i hvert fall gi noe større rom for utveksling av synspunkter og åpne veien for litt mer detaljert informasjon om sentret og driften av det.

I neste omgang håper vi både å kunne gi reisetilskudd i forbindelse med årsmøte og viktige medlemsmøter og å kunne legge slike møter til andre steder enn Oslo.

I forbindelse med istandsettingen av to nye kontorer i Rådhusgt. 7 har sentret nå også fått mulighet for å tilby tilreisende medlemmer et sted å overnatte.

Regnskap og budsjett.

Regnskapet viser at sentret hadde en totalomsetning på ca. kr. 415 000 i året som gikk. Når vi vet at den samlede ordinære bevilgning fra Norsk kulturråd i samme tidsrom var kr. 250 000, betyr det at vi i gledelig grad har lyktes i å få bestillerne til å bidra økonomisk. Vi har godt håp om at denne utviklingen vil fortsette i 1971.

Et oppsamlet underskudd på kr. 5 163,78 for 1969 og 1970 er ikke reelt, og vi har i samråd med vår revisor besluttet å sanere det mot posten Ikke benyttet pr. 31. desember 1970—kr. 21 135,66.

En del ekstrabevilgninger ble sommeren 1970 gitt fra forskjellig hold til turnéen «Gjøglervogna». Vi håper det også i 1971 vil bli mulig å utvide vår virksomhet ved hjelp av liknende spesialtilskudd. Regnskapsteknisk er tallene fra Gjøglervogn-turnéen innarbeidet i sentrets totale årsregnskap, men foreligger samtidig som eget bilag til Gjøglervogn-rapporten.

Den ubenyttede reserve som sto over fra 1969 er stort sett brukt, noe som viser at sentret pr. i dag på fornuftig vis kan nyttiggjøre seg betydelig større bevilgninger. Denne erkjennelsen lå til grunn for sentrets meget ekspansive budsjettframlegg for 1971.

Det er vårt håp og vår tro at Norsk kulturråds forståelse og velvilje vil fortsette, slik at Norsk Forfattersentrum relativt raskt kan komme opp på det nivå det ser ut til å være realistisk grunnlag for.

Konklusjon.

Det er vår mening at Norsk Forfattersentrum i løpet av 1970 for alvor har etablert seg som en sentral for kulturformidling og initiativ fra norske forfatteres side. Stadig flere av de eldre forfatterne slutter seg nå også til som medlemmer, og gjør dermed sentret til et virkelig samlende organ hvor alle kan få kontakt med den eller de forfattere de ønsker.

Den kraftige ekspansjon som er i gang på alle områder, gjør det i året som kommer viktig å finne fram til en fornuftig prioritering av de oppgaver sentret først og fremst skal satse på. Med de budsjett- og bevilgningsmessige rammer man har, kan det ikke på kort sikt bli snakk om å følge systematisk opp alle utvidelsesmuligheter.

Sentret har i året som gikk vært sterkt hemmet av for liten arbeidskapasitet i administrasjonen, og det er tvingende nødvendig å utvide staben med 2 nye ansatte. Dette er først og fremst for å få en rimelig fordeling av de arbeidsbyrder som allerede eksisterer, og vi finner en slik utvidelse forsvarlig selv uten vesentlige bevilgningsøkninger når man tar i betraktning den gledelige og uforutsett store utgiftsandel bestillerne har vist seg vilige til å dekke.

Norsk Forfattersentrums styre

Ane Borgen Knut Johansen Bjørn Nilsen

Ingrid Drage
sekretær.

Vedlegg nr. 6.

Melding fra Det Norske Samlaget om disponering av det tilskottet forlaget fekk til nynorsk litteratur 1970.

Vi skal med dette gi melding om korleis Det Norske Samlaget har nytta det tilskotet vi i 1970 fekk til nynorsk litteratur, til saman kr. 300 000,—.

1. Klassiske og norrøne bokverk.

Under denne posten vart det i 1970 løyvd kr. 50 000,—. Desse bøkene har kome ut: Giovanni Boccaccio: Dekameronen, II. Omsett av Magnus Ulleland. 290 sider. Passio Olavi. Omsett av Eiliv Skard. 88 sider. Soga om Gisle Sursson. Omsett av Øystein Frøysadal. 92 sider.

Til «Passio Olavi» var det tidlegare gitt eit mindre særskilt tilskot, men det var ikkje nok til å bere kostnadene med boka.

Desse bøkene er enno i arbeid:
 Giovanni Boccaccio: Dekameronen. III.
 Frostatingslovi.
 Norsk Folkedikting. Bd. VII. Folkeviser II.
 Odd Nordland: Utval av norrøn litteratur.
 Platon: Fem dialogar.

Noko av løyvinga for 1970 er overført til 1971. Dette vil vi kome tilbake til i søknaden for dette året.

2. Nyare utanlandsk litteratur.

Under denne posten vart det løyvd kr. 20 000,—. Desse bøkene har kome ut:
 Paal-Helge Haugen: Det nye amerikanske huset. Samtidspoesi frå USA. 86 sider.
 Yambo Ouologuem: Blodig arv. Omsett av Per Tofte. 204 sider.

Haugens bok gjekk inn under innkjøpsordninga for norsk skjønnlitteratur, og dette bar det vesentlege av kostnadene ved boka.

Desse bøkene er enno i arbeid:
 Åse-Marie Nesse: Meksikansk lyrikk.
 Aleksander Pusjkin: Noveller i utval.

Noko av det som er løyvd under denne posten, er overført til 1971.

3. Norsk Kulturarv.

Under denne posten vart det løyvd kr. 60 000,—. Desse bøkene har kome ut:
 Olav Bø: Vår norske jul. 200 sider.
 Albert Steen: Med lys og lampe gjennom tidene. 112 tospalta sider.

Som nemnt i søknaden går ikkje «Vår norske jul» formelt inn under serien Norsk Kulturarv på grunn av visse problem med formatet, men boka har elles same opplegg og emneområde. Desse bøkene er gjennomillustrerte og fell difor svært dyre i produksjon. Ei rekkje nye bøker er i arbeid.

4. Norsk Eventyrbibliotek.

Under denne posten vart det løyvd kr. 10 000,—. Vi har gitt ut tredje bandet i serien, «Kongsdottera i koppartårnet», med eventyr frå Trøndelag. Dette bandet er på 287 sider, ein god del større enn dei to første banda.

5. Kvalitetsbilligbøker.

Under denne posten vart det løyvd kr. 60 000,—. I tillegg til tre bøker som er nemnde under punkt 1 og 2 ovanfor, kom desse bøkene ut:

Erik Dahmén: Set pris på miljøet. 119 sider.
 Den verdshistoria vi ikkje kjenner. 2. Redigert av Andreas Skartveit. 136 sider.
 Jens Haugland: Juntaen ut av NATO. 106 sider.
 Alf Hellevik: Det rette ordet. 160 sider.
 Carl-Gustaf Hilling: Å møte elevar. 96 sider.
 E. C. Hodgkin: Araberlanda. 112 sider.
 Claude Julien: Det amerikanske imperiet. 247 sider.
 Julius K. Nyerere: Sosialisme i Tanzania. 141 sider.
 Bjarne Svare: Thorstein B. Veblen. 111 sider.
 Herbjørn Sørebo: Minuttdemokratiet. 88 sider.
 Kristofer Uppdal: Vandranga. 253 sider.

Vi nemnde i søknaden fra 24. april 1970 at vi til saman rekna med å gi ut «bort imot 20 kvalitetsbilligbøker» i 1970, og til dette formålet søkte vi om eit tilskot på kr. 90 000,—. Tilskotssummen vart skoren ned til kr. 60 000,—, men vi har likevel gitt ut 14 kvalitetsbilligbøker. Enda om tre av dei i svar med vår søknad har fått tilskot under andre postar, har det vore nødvendig å skjere ned produksjonen på grunn av den sterkt reduserte løyvinga.

Ei rekkje kvalitetsbilligbøker er i arbeid ved årsskiftet og vil kome ut vårhalvåret 1971.

6. Barne- og ungdomsbøker.

Under denne posten vart det løyvd kr. 50 000,—. Desse bøkene har kome ut:
 Barbara Augustin: Antonella og julenissen. 32 sider. Fargeillustrasjonar.
 Johannes Heggland: Sølv-denaren. 131 sider.
 Sverre Lyngnes: Prinsesse Vår og brørne hennar. 76 sider.
 Ulf Löfgren: Det forunderlige treet. 32 sider. Fargeillustrasjonar.
 Rasmus Løland: Det store nashornet. 79 sider.
 Joan G. Robinson: Ei hemmeleg venninne. 192 sider.
 Jonathan Swift: Gullivers reiser. 131 sider.

7. I manns minne.

Under denne posten vart det løyvd kr. 50 000,—. Desse bøkene har kome ut:
 Oslo og Akershus i manns minne. 192 sider.
 Rogaland i manns minne. 195 sider.
 Møre og Romsdal i manns minne. 173 sider.
 2. opplaget.

Fleire nye band er i arbeid.

Oslo, 14. januar 1971.

Johs. Aanderaa (sign.)

*Vedlegg nr. 7.***Liste over dei 158 bøkene som kom med i innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur 1970.***a. Romanar, noveller o.l.*

Angell, Olav: Dig (G.)
 Barre, Axel: Alle elsket enken (A.)
 Berg, Bjørg: Jeg er så ensom, frøken (A.)
 Bing, Jon: Det myke landskapet (G.)
 Bjerke, Tore: Rendez-vous (G.)
 Bjørnstad, Arne: Per i Innervågan (D.)
 Bolstad, Øivind: Svart messe (Ny Dag)
 Bringsvård, Tor Åge: Bazar (G.)
 Bru, Arne: Ny eksplosjon i natt (Schram)
 Bruheim, Jan-Magnus: Broren (N. Bl.)
 Bygd, Sjur: Mannen og natta (N. Bl.)
 Bødal, Wilhelm: Storeknut-Anders. Vandreren (Rune)
 Carling, Finn: Gjesten (G.)
 Christov, Solveig: Tilfellet Martin (G.)
 Eggen, Bernt: Hullene (A.)
 Falck, Arne: Til gleden (G.)
 Faldbakken, Knut: Eventyr (G.)
 Fløgstad, Kjartan: Den hemmelege jubel (Saml.)
 Furseth, Astor: Svart samtale (Ans.)
 Furseth, Astor: Jux (A.)
 Fønhus, Mikkel: Det hendte i Virdalsfjellet (A.)
 Grimsmo, Ivar: Katedralen brenner (Luth.)
 Grimstad, Arne: Men havet fortel ingen ting (Luth.)
 Gundersen, Gunnar Bull: Min reise til Egypt (A.)
 Halse, Leif: Eit plassrom kalla Trøa (Rune)
 Halse, Svein: I forreste linje (D.)
 Hamsun, Knut: Brev til Marie (A.)
 Hauge, Eiliv Odde: Dorothea Anchers krønike (D.)
 Hauge, Knut: Brev frå havet (A.)
 Hauge, Yngvar: Kommandøren på Trondstad (A.)
 Haugen, Guttorm P.: Trolltiur og storaure (Rune)
 Henriksen, Vera: Trollsteinen (A.)
 Hestenes, Arne: Galleri Plut (1969) (A.)
 Hovet, Svein: Nye horisonter (Ans.)
 Hølmekvikk, Sigbjørn: Jentespranget (G.)
 Høydal, Aslaug: I skotlina (Saml.)
 Haavardsholm, Espen: Den avskyelige snømannen (G.)
 Jonsmoen, Ola: I Blåfugl kro (Rune)
 Kolstad, Arild: Garderobe-fortellinger (G.)
 Kvaløy, Anders: Noveller (Ans.)
 Koltzow, Liv: Øyet i treet (Rune)
 Kåpvik, Sigvard: I havgarden (Rune)
 Lunde, Gunnar: Drømmekvinnen (A.)
 Lunde, Gunnar: Sprell (G.)
 Lyngar, Mona: Hull (C.)

Magerøy, Ragnhild: Himmelen er gul (C.)
 Meling, G. Andr.: Lovsang i lenker (Nomi)
 Moen, John: Jørnsberget (A.)
 Muri, Sigurd: Kvile på steinar (Saml.)
 Mølandsmo, Ingebjørg: Haust i november (Saml.)
 Mørk, Petter: Av en frossen manns nedtegnelser (D.)
 Nordrå, Olav: Rød høst (D.)
 Nyheim, Arne: Vingeslag fra vest (Lun.)
 Nyquist, Arild: Dexter og dodater (A.)
 Petersen, Roar: Sånn kan det gå (A.)
 Ramm, Eva: En gang var himmelen blå (A.)
 Rasmussen, Gunhild: Lek med lanser (Ans.)
 Rosse, Leif Normann: Den gyldne hane (D.)
 Rønnås, Olav: Hjertet spør ikke (Ans.)
 Sagen, Rolf: Kvengedal (G.)
 Sandbeck, Vidar: Kjærtegn på vidvanke (C.)
 Sandsdalen, Ingebjørg Kasin: Hjarta og harpe (C.)
 Sandvik, Kjell: Måkene (D.)
 Schoulgin, Eugene A.: Kaninburene (C.)
 Skagen, Fredrik: Jeg vet en deilig have (C.)
 Skrede, Ingar: En ganske lang hyttetur (G.)
 Slapgard, Bjarne: Den lange vandringa (N. Bl.)
 Steen, Arild: Ludwig Wittgensteins metode (G.)
 Stigen, Terje: Besettelse (G.)
 Stokkelien, Vigdis: Sommeren på heden (A.)
 Stoltz, Gerhard: Tre bidrag til myten omkring prinsesse Ira von Fürstenberg (G.)
 Straume, Jakob: Konsulen (Lun.)
 Sundvor, Pål: Jungel og soldat (G.)
 Svinsaa, Ingvald: Under raslende løv (Rune)
 Sørbø, Anna: Bestefarsarven (Nomi)
 Thams, Elisabeth: Tre kvinner (C.)
 Thomassen, Reidar: Den tredje utvei (A.)
 Vigerust, Vegard: Mikla (G.)
 Vik, Bjørg: Gråt elskede mann (C.)
 Vivelid, Lars: Fjord er veg millom frendar (Rune)
 Wiger, Merete: Romanen om Maria Sholovski (G.)
 Øksendal, Asbjørn: Sigrd Ranedatter og Sigurd Jorsalfare (Nord)
 Østby, Magne: Jerven (Fonna)
 Østbye, Berit: De åpne spørsmål (A.)
 Aavik, Asbjørn: Sanden var hvit (Luth.)

b. Lyrikk.

Aremk, Joachim: Tapetdører (G.)
 Bjerke, André: Gjendiktning av Shakespeare: Stormen (A.)
 Bjørlykke, Oskar Stein: Futurum 1 (Saml.)
 Bjørnseth, Finn: 1970 (G.)
 Bojer, Jan: Radio lys (Pax)
 Botnen, Trond: Nattordbok (G.)
 Brantzeg, Nils: Fugl vil jeg se (A.)

Bruflo, Arnfinn: Det storkna havet (Saml.)
 Buflo, Magnus: Frå havet kjem elva att (N. Bl.)
 Børli, Hans: Isfuglen (A.)
 Coward, Tore: Ser ut av vinduet (G.)
 Dørumsgaard, Arne: I bambuslunden (D.)
 Egeland, Olga: Fase (A.)
 Eggen, Arnljot: Baksida-viser (Saml.)
 Eidslott, Arnljot: Elegisk om sirkus (G.)
 Eng, Per Aas: Tryte (G.)
 Gimse, Asbjørn: Jeg ser over Stalins hode og ut. Gjendiktning av Saarikoski (G.)
 Gjessing, Ketil: Private steiner bl. a. (G.)
 Haganæs, Jul: Vindskag (Fonna)
 Hallén, Arnold: Kodnbandet (N. Bl.)
 Hauge, Alfred: Det evige sekund (G.)
 Haugen, Paal-Helge: Det nye amerikanske huset (Saml.)
 Hoem, Edvard: Landet av honning og aske (N. Bl.)
 Holm, Hans Henrik: Attljod frå skuggheimen (G.)
 Holm, Peter R.: Synslinjer (A.)
 Holmås, Stig: Vi er mange (G.)
 Isdahl, Bård: Hva er det (G.)
 Jor, Finn: Trafikk og lyrikk (G.)
 Kittelsen, Erling: Ville fugler (D.)
 Krogdahl, Sidsel Mørck: Apropos (A.)
 Lie, Tove: Syrinx (A.)
 Lorentzen, Ragnar: Den engstelige ømhet (A.)
 Munheim, Peter: Skogspel (D.)
 Nag, Martin: Av full strupe. Gjendiktning av Majakovskij (G.)
 Nesse, Åse-Marie: Av hav er du komen (Saml.)
 Obrestad, Tor: Den norske løve (G.)
 Oldervik, Anbjørg Pauline: Natt-tog (D.)
 Orvil, Ernst: Brekasjer (G.)
 Rakeng, Oddvar: Vi som går kjerreveien (Tiden)
 Rekdal, Olaug: Asymptote (A.)
 Revold, Engelke: Sanger fra et bål (A.)
 Røseth, Kjell: Forsvinningsnumre (A.)
 Sandbeck, Vidar: På lergjøk og lyre (C.)
 Sandnes, Anna: Andlet i vatn (G.)
 Sandsdalen, Odd Jan: Reise i tid (N. Bl.)
 Schjerverud, Egil André: Vi (A.)
 Schwarzott, Tone: Rom (C.)
 Seljevold, Ingeleiv Høvik: Eld på min åre (Lun.)
 Skard, Sigmund: Poppel ved flyplass (G.)
 Skogheim, Dag: ... gagns mennesker (Tiden)
 Skrede, Ragnvald: Vintersvale (A.)
 Skulstad, Terje: Krepes (C.)
 Stang, Jørgen: Åreak (N. Bl.)
 Stemland, Terje: Livssyn (A.)
 Stubhaug, Arild: Utkantane (Saml.)
 Therkelsen, Sverre: Demring i oktober (Luth.)
 Tufteland, Johan: I skuggen av ljøset (Saml.)
 Turtumøygard, Jo: Jøkulen græt (Fonna)
 Tyldum, Ingri: Snø og symre (Fonna)

Vatsend, Helge: Nakent ansikt (A.)
 Vesaas, Tarjei: Liv ved straumen (G.)
 Villhodd, Torbjørn: Plutselig blomstrer lyset (A.)
 Vindtorn, Kjell Erik: Sentrifuge (G.)
 Vold, Jan Erik: Spor, snø (G.)
 Ødegård, Knut: I pensjonatet (N. Bl.)

c. Skodespel.

Hald, Finn: Abelone (Tiden)
 Hald, Finn: Rabarbraskogene (Tiden)
 Hansson, Per: Pantheos (Tiden)
 Horvei, Knut: Det trillar i tro (N. Bl.)
 Skouen, Arne: Tusen kyss fra Bagdad (A.)
 Solumsmoen, Odd: Paragrafene (Tiden)
 Sørli, Stian: Eksperiment (Tiden)
 Thorsen, Magne: Harry (G.)

Fordelt på dei ulike forlaga blir tala desse: Gyldendal Norsk Forlag 42 bøker, H. Aschehoug & Co. 37, J. W. Cappelen, Det Norske Samlaget og Dreyers Forlag kvar 11, Noregs Boklag 10, Rune Forlag og Tiden Norsk Forlag kvar 7, Ansgar Forlag 5, Fonna Forlag og Lutherstiftelsen kvar 4, Lunde & Co. 3, Nomi Forlag 2, Det Nordenfjelske Forlag, Norsk Forlag Ny Dag, Pax Forlag og Schram Forlag kvar 1.

Vedlegg nr. 8.

Tilskott til barne- og ungdomslitteratur.

I alt 36 førsteutgåver av norske skjønnlitterære barne- og ungdomsbøker frå 1969 kom med på lista for skoleboksamlingane, utgitt av Statens bibliotektilsyn våren 1970. 500 eksemplar av kvar bok vart innkjøpte av Norsk kulturråd og fordelte til born på barneheimar, sjukehus, internat o. l. Bokpakkene vart ekspekt av A/L Biblioteksentralen i juni 1970.

Kvar av forfattarane fekk ein honorarbonus på kr. 3 000.

* Arisland, Bjørg: Lars og Line og bestefar (Gyl.)
 Bergset, Vidar: Ei mørk natt i oktober (Norsk Barneblad)
 Bjørklid, Haakon: Den store blå bukken (Gyl.)
 Bredvei, P. A.: Lao-san og oldefar Kung (Ansgar)
 Bringsværd, Tor Åge: T-bane-trollet Knerten Gundersen (Gyl.)
 Brodtkorb, Reidar: Haiene gikk opp med tidevannet (Magne)
 Bruheim, Jan-Magnus: Romferda og andre eventyr (Noregs Bl.)
 Brønne, Berit: Tørris gror til (A.)
 By, Sverre: Glimådalen (Noregs Bl.)
 Baastad, Babbis Friis: Helst i sentrum (Damm)
 Egerdal, Leif: Du store verden (Magne)

Eidem, Odd: Jeppe Jansens giraff (Cap.)
 Erichsen, Eli: Tine, Tom og Trine og de andre (Lun.)
 Gleditsch, Ulf: Willy får en venn (Ansgar)
 Hagen, Ingeborg Refling: Eventyr og historier fra Mostua (Del III) (Suttung—Aschehoug)
 Havnelid, Anders: Odin den einögde (A.)
 Havrevold, Finn: Lommekniven (A.)
 Heggland, Johannes: I kongens klede (Norsk Barneblad)
 Hopp, Zinken: Arven fra Adamson (A.)
 Jonsmoen, Ola: Jonas ved Amasonas (Rune)
 Kalstad, Marit: Vannskrekk (Damm)
 Kullerud, Erik: Hilde og den forlatte dalen (Nomi)
 Kvasbø, Alf: Kaldt vann i blodet (Gyl.)
 Langemyr, Ingvald: Hos oss (Magne)
 Newth, Mette: Den litte vikingen (A.)
 Olafsson, Albert: Addi seiler sin egen sjø (A.)
 Olsen, Johanna Bugge: Vesle-Kari blir voksen (Tiden)
 Rakeng, Oddvar: Rikhard i rekkehuset (D. U. F.)
 * Refsland, Kaare Tronitz: Ola Legdegutt og Tass (Nomi)
 Selmer-Andersen, Inger: Svein og skapsprengerne (Norli)
 Sem, Gunnar: Venner i Vesterveg (A.)
 Tverbak, Eivind: Mellom hvalross og isbjørn (Rune)
 Utne, Fin K. L.: De fremmede fra skogen (Ansgar)
 Vestly, Anne-Cath: Aurora og Sokrates (Tiden)
 Winger, Odd: Det var Erling som fant på det (Gyl.)
 Ørbæk, Hans Børre: Tommy (Fab.)

Dei to bøkene merkte * kunne ikkje bli innkjøpt avdi dei var utselde frå forlaget, men forfattarane fekk honorar-bonus. I tillegg til 1969-bøkene vart dessutan innkjøpt Eva Ramm: «Noe må gjøres», som kom ut i 1968, men vart godkjent for seint til å kome med året før. I alt 35 bøker kom såleis med i denne stønadsordninga.

Vedlegg nr. 9.

Produksjonspremiar for barne- og ungdomsbøker.

Barnebokutvalet har gjennomgått barnebøkene for 1969 og valt ut ti bøker som utvalet meiner fortjener påskjønning for kvalitetsmessig fint utstyr og gode illustrasjonar.

Fire bøker frå 1969 som med omsyn til utstyr står høgt i kvalitet vart alt på førehand tildelt produksjonsstøtte av Kulturrådet og kom difor ikkje med i denne premieringa. Dei

fire bøkene er: Odd Eidem/Hans Normann Dahl: «Jeppe Jansens giraff» (Cappelen), Mette Newth: «Den lille vikingen» (Aschehoug), Regine Normann/Arne Johnson: «Den grå katt og den sorte» (Aschehoug) og Håkon Bjørkelid: «Den store blå bukken» (Gyldendal).

Ti premiar, kvar på kr. 5 000, vart delt mellom ni forlag for desse bøkene:

Noregs Boklag for Jan-Magnus Bruheim: «Romferda og andre eventyr», illustrert av Reidar Johan Berle.

Barnebladet Magne for Ingvald Langemyr: «Hos oss», illustrert av Sigrun Sæbø Kapsberger, og Reidar Brodtkorb: «Haiene gikk opp med tidevannet», illustrert av Egil Torin Næsheim.

J. W. Cappelens Forlag for serien: «Cappelens store for de unge». Serien har desse bøkene: «Robinson Crusoe», illustrert av Knut Lønø, «Tusen og en natt», illustrert av Finn Graff og Dumas: «Greven av Monte-Cristo», illustrert av Einar Stang.

N. W. Damm & Søn for Babbis Friis-Baastad: «Hest i sentrum», illustrert av Hans Normann Dahl.

H. Aschehoug & Co for Zinken Hopp: «Arven fra Adamson», illustrert av Odd Brochmann. Det Norske Samlaget for Johanna Spyri: «Heidi», illustrert av Tonje Strøm Aas.

Tiden Norsk Forlag for Anne Cath Vestly: «Aurora og Sokrates», illustrert av Johan Vestly.

Dreyers Forlag for Dan Lindholm: «Små sagn om store ting», illustrert av Hans Gerhard Sørensen.

Gyldendal Norsk Forlag for Tor Aage Bringsværd: «T-bane-trollet Knerten Gundersen», illustrert av Ulf Aas.

Vedlegg nr. 10.

Stønad til verdfulle omsetjingar.

39 bøker har i 1970 fått desse tilskotta:

a. *Klassikarar* (bøker frå før ca. 1920).

Bentham, J., J. S. Mill og J. Rawls:

Moral og nytte (Gyl.) kr. 2 500

Burke, Edmund: Betragtninger

over den franske revolusjon

(Minerva) » 5 000

Hegel, G. W. F.: Skrifter i utvalg

(Gyl.) » 3 500

Marx, Karl: Skrifter i utvalg (4

band) (Pax) » 16 000

Nietzsche, Friedrich: Ecce Homo

(Gyl.) » 2 500

de Sade, marquis: Justine (Pax) » 3 000

I alt kr. 32 500

b. *Moderne forfattere.*

Bellow, Saul: Moshys memoarer og andre fortellinger (Asch.)	kr. 2 000
Benedict, Ruth: Kulturmønstre (Gyl.)	» 2 500
Böll, Heinrich: Slutten på en tjenestereise og andre fortellinger (Gyl.)	» 4 000
Brecht, Bert: Skuespill II (Gyl.) »	2 500
Cortázar, Julio: Seremonier (Gyl.) »	3 000
Danielsson, Gudm.: Sverdet og harpa (Fonna)	» 3 000
Fakinos, Aris: De siste barbarer (Pax)	» 2 500
Freud, Sigmund: Brev 1873—1939 (Asch.)	» 3 500
Gombrowics, W.: Yvonne, prinsesse av Burgund (Gyl.)	» 1 000
Grass, Günter: Lokalbedøvet (Gyl.) »	2 500
Horkheimer, Max m. fl.: Kritisk teori (Gyl.)	» 2 000
Ingarden, Roman: Innføring i Edmund Husserls fenomenologi (Tanum)	» 6 000
Kosinski, Jerzy: Trinn (Cap.)	» 1 500
Lawrence, T. E.: Visdommens syv søyler (Gyl.)	» 7 000
Laxness, Hallór K.: Sju segl (Tiden)	» 1 500
Lev, Yigal: Jeg hater krigen (Asch.)	» 2 000
Lukács, Georg: Lenin (Pax)	» 1 500
Marceau, Félicien: Creezy (Tiden) »	1 500
Márquez, García: Hundre års ensomhet (Gyl.)	» 5 000
Nabokov, Vladimir: Forsvaret (Cap.)	» 3 000
Orwell, Georg: På bunnen og blakk (Asch.)	» 2 500
Salisbury, Harrison E.: De 900 dagene (Cap.)	» 5 000
Sigurdsson, Erl.: Islandsvisa (Fonna)	» 2 000
Solzjenitsyn, Alex.: Kreftavdelingen, bd. 2 (Tiden)	» 3 000
Vassilikos, Vassilis: Z (Asch.) ..	» 4 500
Weber, Max: Filosofiske tekster i utvalg (Gyl.)	» 3 500
Wellek, R. og A. Warren: Litteraturteori (Gyl.)	» 4 000
White, Patrick: Den uknuselige mandala (Gyl.)	» 4 000
Wiesel, Elie: En tigger i Jerusalem (Asch.)	» 2 500
Wolf, Christa: Om Christa T (Tiden)	» 1 500
I alt	kr. 90 000
Til saman til omsetjingar	kr. 122 500

Vedlegg nr. 11.

Liste over kunstverk kjøpt av Norsk kulturråd i 1970.

a. *Målarstykke.*

ML. målarstykke på lerret; Akv. akvarell; Mat. materialbilet; G. gouache; C. collage.

Andersen, Conni: Utan tittel. C.
Andersen, Snorre: Fiolet vinter. ML.
Amundsen, Eilif: Lite morgenbilde. ML.
—»— Beveget landskap. ML.
Bardal, Henry: Når fjorden går hvit. ML.
Bleken, Håkon: Høstvind. G.
Christiansen, Finn: I vinduet. Mat.
Foss, Lillebeth: Hest på jordet. Akv.
Hald, Dagny og Finn: Utan tittel. Kjeramisk frise
—»— Utan tittel. Kjeramisk frise
Haugland, Gunnar: Regnbuen. ML.
Hegranes, Bjørn: Kystlandskap. C.
Holst, Bjarne: Ta din ring og la den vandre. ML.
Jensen, Ulf Valde: Demonisk landskap II. ML.
Jørgensen, Knut: Hemmelig møte. Akv.
—»— Fortuna. Akv.
Johannessen, Jens: Kretsløp & Co. ML.
Juell, Tore: Herodes hevn. ML.
Karlsrud, Mary: Utsikten. ML.
Kjær, Anders: Den grønne ø. ML.
Krogh, Laila: Stillhet. ML.
Nerdrum, Odd: Isolasjon. ML.
Nielsen, Liv Benedikte: Sion 1970. Akv.
—»— Oljeberget. Akv.
—»— Jerusalem. Akv.
Nicolaisen, Lise: Blå skygger. ML.
Nordhuus, John: Galakse. Mat.
Nymoen, Kjell: Tre trær. Akv.
—»— Blomsterbærer og menneskesirkel. ML.
Olsen, Tore Gunnar: Utan tittel. ML.
Remfeldt, Per: En kald dag. ML.
Rumohr, Knut: Landskap. ML.
Ryan, Olav Petter: Mot kveld. Akv.
Solm, Sigmund: Måløyraidet. ML.
Stigen, Lise: Godværsslåtten. ML.
Stornes, Stanley: Mot havet. Akv.
Strand, Svein: Stilleben med speil og druer. ML.
—»— Kvinnehode III. ML.
Synnestvedt, Eva: Utsikt I. ML.
Syrdahl, Rolf W.: Utan tittel. Akv.
Sæther, Jan: Landskap. ML.
Søreime, Oskar: Vårdag. ML.
Tordhol, Reidar: Lurveryggen. Akv.
Tveter, Kåre: Juni-lys. ML.
—»— Etter snefallet I. Akv.
Tønnesen, Bente: Par. ML.
Warsinski, Britt Fuglevåg: Blå formasjon. B.

Warsinski, Ryszard: Hverdag. G.
 —»— Neshorn. ML.
 Zetterquist, Kajsa: Från Värmland. ML.

b. *Skulptur og relieff.*

Bodvin, Finn-Henrik: Fabrikinteriør. Stålrelieff.
 Breivik, Bård: 13 bokser. Stål, nikkel og bronse.
 Døhlen, Annasif: Synnøve. Bronse.
 Hald, Dagny og Finn: Kjeramisk skulptur.
 Haukeland, Arnold: Atomidol. Bronse.
 Høglund, Asbjørn: Tyr. Kobber.
 Wiklund, Marit: Ung Maler. Betong.

c. *Teikningar og grafikk.*

A. akvatint; BT. blyantteikning; KN. koldnål;
 L. litografi; R. reliefftrykk; Rad. radering; S. serigrafi; Tr. tresnitt; TT. tusjteikning.

Baker, Jon: Svermere. Rad.
 Brynestad, Rune: Landskap. Rad.
 Dillan, Ivar: Nusfjord I. Rad.
 Dreyer, Ulf: Kalligrafisk vegg. BT.
 Finnerud, Svein: Utan tittel. Rad.
 —»— Utan tittel. Rad.
 —»— Rytmask motiv II. Rad.
 Grimsrud, Jan: Darling. S.
 —»— God natt. S.
 Gåsøy, Paul: Liten gutt køyrer bil. BT.
 —»— Tatersteinan. BT.
 Jensen, Ulf Valde: En sjørøver. Rad.
 —»— Den hellige ku. Rad.
 —»— Menneske og metafysisk landskap. Rad.
 —»— Mennesker og metafysisk landskap. Rad.
 Jessen, Gro: Ekeløv. Rad.

Jørgensen, Knut: Øst for Eden. KN.
 Kopperud, Marianne: The Dying God. L.
 Kyllingstad, Roald: Lokomotivet. KN.
 Larsen, Birger: En romvisjon I. A.
 Lohne, Solveig: Utan tittel. Rad.
 —»— Utan tittel. Rad.
 Monsen, Peder: Syklisten. LS.
 —»— Heksen. LS.
 Mortensen, Per Willy: Trapez VI. Rad.
 Nymoen, Kjell: Menneskesirkler. BT.
 Olsen, Per Richard: Den gale, 1967. Rad.
 —»— Gustav Olsen. L.
 Rudjord, Reidar: Solskinn. Rad.
 Sandvin, Egil: Radering II. A.
 Sjur, Arne Bendik: Flukten fra friheten. KN.
 —»— Fruktbarhetsgudinne. KN.
 —»— Paradisfuglen. KN.
 —»— De glemte stunder. KN.
 —»— Plakat. S.
 Sigurdson, Eystein: Valjuvet. Tr.
 —»— Rødt landskap. Tr.
 Skaar, Britta: Furuklynge I. Rad.
 —»— Furuklynge II. Rad.
 Stenseng, Arne: Vinter ved Lillehammer. BT.
 —»— Vinter ved Mjøsens nordende. BT.
 Storn, Willibald: Sjel på is. L.
 Stølen, Oddbjørn: Følge. Rad.
 —»— Solskinn. F.
 Søraune, John: Motlys I. Rad.
 —»— Utan tittel. Rad.
 —»— Landskap i mørketid. Rad.
 —»— Blomstring. BT.
 Warsinski, Ryszard: Ved stranden. BT.
 —»— Utan tittel. TT.
 Øystad, Ingar Tore: Om å selge blomster. Rad.
 Aarø, Einar: Morning song III. Rad.

Vedlegg nr. 12.

Rikskonsertene — Årsmelding for 1970.

Rikskonsertene legger med dette fram melding om sin virksomhet i 1970.

Til sammen 1241 konserter og andre tiltak med 251 kunstnere og ensembler for nær 200 000 tilhørere på 269 steder:

(I 1969 var tallene henholdsvis 992, 192, 176 000 og 218.)

Alle konsertene har vært basert på at det lokale arrangement har vært overlatt til interesserte i distriktene: skoler, lokale lag av Musikkens Venner, konsertforeninger, kommunale kulturutvalg, menighetsråd, orkesterforeninger, kor, sosiale institusjoner, m. v.

Rikskonsertene har også samarbeidet med Den Norske Opera, Riksteatret, Nationalteatret, Norsk Forfattersentrum, Foreningen Ny Musikk, Folkeakademiens Landsforbund, LO's kulturutvalg/lokalavdelinger av AOF, kirker, Festspillene i Bergen og Nord-Norge, jazzfestivalene i Molde og Kongsberg, Maihaugen, Høvikodden, Munchmuseet, bygdeungdomslagene, Velferdskontorene for Handelsflåten og Det militære m. fl.

255 av konsertene ble forberedt og lagt opp av Rikskonsertene som samordnede turnéer, likeledes 264 pedagogisk innsiktede og omhyggelig forberedte skolekonserter.

Rikskonsertene legger stor vekt på styrking av de lokale musikkmiljøer, og 181 (1969: 91) konserter har vært gitt i samarbeid med lokale amatørorkestre og kor. Dessuten har det vært gitt støtte til profesjonell instruksjon av 13 amatørorkestre og til et kurs for ungdomsledere.

Rikskonsertene har også arrangert eller gitt støtte til 209 oppsøkende konserter og tiltak i sykehus, fengsler, aldersheim, ungdomslag, viseklubber m. m., 119 konserter i samarbeid med Folkeakademiene, og dertil 22 + 45 spesielle ungdomskonserter.

Skolekonserterne er gitt for 39 996 elever fra 250 skoler: barne- og ungdomsskoler, gymnas, yrkesskoler og lærerskoler. Hovedvekten har også i 1970 vært konsentrert i de to forsøksområdene Sandefjord og Namdalen, og i Rogaland.

Det er i 1970 også gjennomført en turné til spesialskolene.

Collegium Musicum, Sandnes, et ensemble vesentlig sammensatt av musikk lærere med redusert lesetid, har i alt gitt 51 skolekonserter i Rogaland i samarbeid med Rikskonsertene.

Det har vært gjennomført et musikkseminar

over en uke; på en folkehøgskole, med musikkstuderende som forelesere.

Av de i alt 251 enkeltkunstnere (solister) og ensembler som medvirket i 1970 var 35 kammerensembler (derav 21 norske), 41 amatørorkestre (alle norske), 21 kor (20 norske), 5 korps (alle norske), og 149 enkeltkunstnere (solister) som fordelte seg slik: 38 pianister (30 norske), 12 fiolinister (6 norske), 36 vokalister (29 norske), og på andre instrumenter 63 (derav 51 norske).

Rikskonsertenenes arbeidsområde.

Virksomheten har selvsagt måttet avpasses etter de relativt begrensede midler som har kunnet stilles til disposisjon i forsøksperioden. Men Rikskonsertene har konsekvent gått inn for å være noe langt mer enn en sentral turnéorganisasjon, som kommer på besøk med en konsert i ny og ne, selv om dette naturligvis også er verdifulle innslag, som skaper nyttige impulser.

STYRKING AV DET LOKALE MUSIKKLIV har vi derfor sett som en vesentlig oppgave, og som et viktig ledd i utbyggingen av miljøer hvor folk kan trives.

Støtte til konserter med lokale orkestre og kor, i form av bidrag til kunstnerhonorarer, nødvendige og ofte sterkt utslagsgivende forsterkninger og til reiseutgifter ved konserter på andre steder i distriktet — har virket meget positivt og aktivitetsfremmende.

Etter hvert som behovet for konserter av forskjellige slag vokser, vil det bli direkte nødvendig at Rikskonsertene kan dra nytte av de lokale krefter, så vel amatører som profesjonelle. Grunnen for dette må forberedes ved hjelp til kvalifisert instruksjon og videreutdanning for musikere og ledere.

I tilslutning til Teaterkomitéens innstilling om regionteatre, må det være helt på det rene at den myldrende amatørvirksomhet — som vi på musikkens område allerede har over hele landet — gjør det spesielt ønskelig, og utvilsomt også spesielt takknemlig å engasjere til hvert fylke en gruppe på 4—6 profesjonelle musikere og/eller spillende musikk lærere med høy kompetanse. For samtlige fylker til sammen vil dette ikke betinge større besetning enn den et eneste større symfoniorkester har. Disse musikere vil ved instruksjon og medvirkning på alle felter i musikk livet i hele sin region — dekke et stort behov og bli av uvurderlig miljømessig betydning,

og finansieringen vil langt på vei kunne dekkes av Rikskonsertene, skoleverket og voksenopplæringen ved vanlig betaling for tjenester.

ET NYTT PUBLIKUM OPPSØKES — og en popularisering i beste forstand tilsiktes — ved at det gis gode og varierte tilbud, over et meget vidt program-spektrum, til ulike alders- og interessegrupper, på tvers av sosiale skillelinjer.

Blant annet tas det sikte på å gi tilbud om konvensjonelle og ukonvensjonelle musikalske (og i samarbeid med andre institusjoner: tverrkunstneriske) innslag med lokale og/eller tilreisende krefter: ved større møter i alle slags organisasjoner, lag og foreninger og i sosiale institusjoner. Siktepunktet må være å gjøre musikken (og kunsten) til et naturlig og ettertraktet ledd i det daglige, sosiale liv.

SKOLEKONSERTENE er en meget viktig del av den oppsøkende virksomhet. De er tatt med i Normalplan-komiteéns forslag til fagplan i musikk for grunnskolen. Av Rikskonsertene er det lagt stor vekt på at disse konsertene skal leve også utover øyeblikket. Ved pedagogisk innsikting på de forskjellige aldersgrupper, og ved bevisst aktivisering — både på konsertene og gjennom forhåndsstoff og oppfølgingsmateriale — vil de bli et godt, naturlig, inspirerende og integrert ledd i den obligatoriske musikkundervisning. Det vil da gradvis skapes musikalsk kvalitetsbevissthet i alle aldersgrupper, som vil høyne kravene til alle former for musikk, og gi lettkjøpt, verdiløs musikkproduksjon mindre spillerom.

DE SOSIALE INSTITUSJONER byr på et stort og takknemlig virkefelt. Den glede som konsertvirksomheten skaper blant eldre mennesker, i pleieheimer og andre institusjoner, tilsier i høy grad at også disse aldersgrupper tilgodeses, og at det ikke ensidig satses på de unge. Hvis myndighetene ønsker at Rikskonsertene skal engasjere seg i bred målestokk også med oppsøkende konserter, vil det utvilsomt snart vise seg at behovet også her har meget stort omfang.

DE VANLIGE, ÅPNE KVELDSKONSERTER danner — selv om deres publikum kan sies å være begrenset og ofte ha en tradisjonell innstilling — en solid og verdifull kjerne i musikklivet og -miljøet i hele landet. Konkurransen ved massemedia, og svak økonomi hos konsertarrangørene, har helt siden 50-årene skapt store vanskeligheter. Men Rikskonsertenenes forsøksvirksomhet har tydelig vist at med en fornuftig hjelp og støtte, vil også denne virksomhet utvilsomt vise seg både leve- og utviklingsdyktig.

BESØKET på de åpne konsertene var i 1970 — de minste steder medregnet — gjennomsnittlig 162 pr. konsert. Det må anses som meget tilfredsstillende etter omstendighetene. Særlig oppmuntrende resultater har vi kunnet notere med vår tilskyndelse til konsertsamarbeid mellom profesjonelle musikere og stedlige amatører. Det er tydelig at den musikk som spres gjennom radio, grammofonplater og lydbånd — hvor fremragende den enn kan være — ikke kan erstatte eller fylle behovet for levende musikk og den direkte kontakt mellom kunstner og publikum.

Behovet.

Etter styrets oppfatning har Rikskonsertene i prøveperioden i stigende grad fått bekräftet at det er et klart behov for en kulturell virksomhet av denne art.

I våre dager er musikk-tilbudet — og tilsynelatende også behovet — nesten overveldende: Norsk Rikskringkasting sender mer musikk enn noe annet stoff, og det selges kjempeopplag av grammofonplater og lydbånd.

Men samtidig er det et pinlig faktum at neppe på noe annet område står det norske folk så svakt med hensyn til elementær, faglig orientering. Bare de færreste har fått et grunnlag for personlig kvalitetsvurdering av all den musikk, som vi stadig har rundt oss gjennom massemediene.

Tross fremskritt i senere år, er almenutdanningen på dette området fremdeles ofte meget svak. Men at det i høy grad er et behov til stede, viser bl. a. den imponerende oppslutning som de kommunale musikkskoler har fått over alt, og den begeistring som ikke minst Rikskonsertenenes skolekonserter er blitt møtt med. Det har sin store egenverdi å gi barn og ungdom kunstneriske opplevelser: Det vil berike disse viktige årene, som jo ikke bare skal være en forberedelse til voksent liv. — Men ved at konsertene innpasses som et uunnværlig supplement og tilskudd til den daglige undervisning — med bevisst aktivisering, både på konsertene og gjennom forhåndsstoff og oppfølgingsmateriale — vil de også kunne få varig virkning for den enkelte evne til å oppleve musikk. Samtidig som det må støttes opp om de øvrige, foran nevnte tiltak, er det derfor særlig viktig at musikk er med i det skoletilbudet til barn og ungdom som samfunnet forplikter seg til å gi.

Forsøksvirksomheten med Rikskonsertene her og i Sverige har vist at det bør tas sikte på å la hver elev i grunnskolen og spesialskolen få nytte godt av 3 — tre skolekonserter pr. år, i de øvrige skoler 2, alle med forhåndsgitt etterarbeid. Rikskonsertene har gjennom-

ført en undersøkelse for å bringe på det rene hvor mange konserter det da kan bli tale om. Resultatet viser at det vil være behov for nær 14 000 skolekonserter årlig.

Hertil kommer vanlige turnékonserter, konserter med lokale krefter, som amatørorkestre og kor, sosiale og oppsøkende konserter, eventuelle konserter i samarbeid med operaen og de profesjonelle symfoniorkestre, foruten alle slags andre tiltak med instruksjon, miljøskapning og aktivisering. Med hele rikskonsertvirksomheten fullt utbygget vil det kunne komme til å dreie seg om til sammen omkring 18 000 konserter og tiltak pr. år.

For de vanlige kveldskonserter er det forutsatt at Rikskonsertene allerede fra starten av dekker hele landet, og utvider etter hvert som behovene melder seg. For skolekonserterne og de oppsøkende konserter m. m. vil det være naturlig å utvide ved å gå trinnvis inn i nye fylker: forslagsvis over en 5—6-årsperiode: med gjennomsnittlig 15—20 pst. av totalt prosjekt som årlig økning, og med de første ca. 30 pst. gjennomført i løpet av 1972 og 1973.

Desentralisering.

Rikskonsertene har lagt vekt på å få et så nært samarbeid som mulig med representantene for det lokale musikkliv og med kommuner og fylker. På denne måte vil en oppnå at de lokale ønsker og behov blir dekket best mulig, og man vil unngå uheldig fjernstyring og et stort sentralt apparat.

Noen funksjoner må imidlertid utføres sentralt, om arbeidet skal kunne gjøres rasjonelt. Dette gjelder den pedagogiske tilrettelegging av skolekonserterne, som krever et meget grundig forarbeide. Det gjelder samordning av økonomisk rasjonelle og kunstnerisk høyverdige turnéer, slik at flest mulig steder kan bli med, — et arbeid som går fra nøyaktige ruteopplegg til utarbeidelse av felles program- og pressestoff og service av mange slags.

Det omfatter videre arbeid med salgsfremmende tiltak for å trekke flest mulig til konsertene. Det gjelder felles planleggings- og utviklingsarbeid og vurdering av de forskjellige konsertformer og tiltak når de er gjennomført. Det omfatter også kontakten med de sentrale- og regionale myndigheter.

Programpolitikken.

Rikskonsertenes programpolitikk har som mål å nå flest mulig, både aktive og passive, med et tilbud like mangfoldig som musikken selv.

Den tradisjonelle konsertformen mykes etter

hvert opp. også med hensyn til tid, sted og forum, og det tas sikte på å oppøve sansen for kvalitet i alle musikkens ytringsformer.

Oppmykingen av konsertformen gjelder ikke minst skolekonserterne, hvor elevene — i tillegg til å være lyttende — ofte har fått anledning til også å være utøvende og medskapende under konsertene.

De verk vi har bestilt hos våre komponister har også fortrinnsvis hatt dette for øye. Eksempelvis fikk komponisten Ketil Veia i oppdrag å lage et verk for profesjonelle solister, som skulle akkompagneres av elever i mellomklassene. Hans «Sonate for blokkfløyte, fagott, rytmeinstrumenter og stavspill» ble levert våren 1970, og fremført på 9 skolekonserter i Sandefjord samme høst. Her ble to profesjonelle solister akkompagnert av flere forskjellige grupper fra barneskolen.

Andre institusjoner er også blitt interessert i våre forskjellige varianter av konsertformene, og flere programmer er blitt presentert i radio, fjernsyn og Ny Musikk.

Det pedagogiske opplegg for skolekonserterne.

Rikskonsertene ønsker skolekonsertvirksomheten inn i et pedagogisk helhetsopplegg, med motiverende forberedelse til konserten, aktivisering av elevene under konserten og med muligheter for etterarbeid.

Til de fleste konsertene utarbeides et pedagogisk materiell som blir sendt til skolene en stund før konserten. Materialet kan ha forskjellige former: Skriftlig informasjon i form av elevhefter til hver elev, lærerveiledning med henvisning til hvordan læreren kan utnytte det musikalske stoffet, hvordan han kan integrere med andre fag, hvor han kan finne supplerende stoff osv. Informasjonen kan også gis i form av lydbånd, grammofonplater og dias eller gjennom NRK's lokalsending. Det tas også sikte på å produsere mer generelt pedagogisk materiell for flere konsertprogrammer.

Spesielle forsøksopplegg, aktivisering og miljøoppbygging.

Under hovedavsnittet om oppsøkende virksomhet og samarbeid med organisasjoner og institusjoner er det i forsøksammenheng gjennomført en del ulike tiltak.

En utsending fra Rikskonsertene arbeidet således, i samråd med det kommunale kulturutvalg, en uke i en utflyttingskommune.

Oppdraget gikk ut på å:

1. Tilby hjelp til selvhjelp og sette i gang aktivitet.

2. Finne og overbevise nøkkelpersoner om betydningen av et kommunalt engasjement og samordning av initiativ.
3. Konsertere og argumentere mest mulig konkret, blant unge og eldre for å skape opinion for et sterkere engasjement på kultursektoren.

Resultatet var positivt.

KOMBINERTE STILLINGER: I 2 år har Rikskonsertene i samarbeid med Forsøksrådet for skoleverket, Rogaland fylke og Sandnes kommune drevet forsøk med en gruppe musikere bestående av musikk lærere og profesjonelle utøvere. Collegium Musicum, ledet av Kåre Opdal, har gitt ca. 50 konserter i 1970. Lærerne har nedsatt lesetid.

Rikskonsertene mener at dette forsøket har vært så positivt at virksomheten bør utvides og også settes i gang andre steder. Erfaringene med forsøket kan summeres i følgende punkter:

1. Musikkmiljøet ved skolene stimuleres.
2. Distriktenes eget musikk liv utvikles.
3. Kombinasjonen undervisning/konsertvirksomhet tilfredsstiller mange dyktige utøvere som ikke har ønsket å bli profesjonelle musikere.
4. Slike konserter blir rimelige.

FORSØK I LÆRERSKOLEN: I Normalplan-komiteens forslag til fagplan i musikk er Skolekonserter kommet inn som eget avsnitt i kapitlet *Lærestoff og arbeidsmåte*, og under *Forslag til arbeidsplaner* står det for hvert av stadiene i grunnskolen: Skolekonserter gjennom hele perioden, med for- og etterarbeid.

For å gi lærerstudentene informasjon om de nye tanker og for at Rikskonsertene skulle få erfaringer å bygge videre på, ble det på senhøsten 1970 gjennomført en turné til 4 lærerskoler: Bodø, Nesna, Elverum og Hamar. Konsertene ble holdt for øvingsskolens elever med lærerstudentene som observatører (observasjonsskjemaer var utarbeidet) og med etterfølgende drøftinger i øvingsklassene, blant studentene og i en avsluttende plenumsdiskusjon ved hver lærerskole, hvor panelet bestod av representanter for lærerstudentene, øvingslærerne, musikk- og pedagogikk lærerne, kunstnerne og Rikskonsertene. Forsøket var meget vellykket, og fra lærerskolenes side ble det uttrykt at besøket ga verdifulle impulser til videre arbeid. Observasjonsmaterialet er nå under bearbeiding.

SEMINAR PÅ FOLKEHØGSKOLE: Rikskonsertene engasjerte 6 musikkstudenter fra Universitetet i Oslo til å holde en musikkuke ved Vestoppland folkehøgskole. Hensikten var å gjøre elevene kjent med og interessert i seriøs musikk, som for dem kanskje var ukjent og «uforståelig». Det ble gitt forelesninger med «levende» musikkseksempler om formiddagen, frivillig gruppeundervisning i vokal- eller instrumentalmusikk om ettermiddagen (bare 6 elever ble i k k e med i noen gruppe), musikalske sammenkomster om kvelden og en offentlig konsert hvor både elever og studenter medvirket. Pedagogisk materiell var utarbeidet av studentene, og både musikkstudentene, lærerkollegiet ved skolen og elevene har gitt rapporter, den siste gruppen ved å besvare et spørreskjema. «Det var som det åpnet seg nye fantastiske rikdommer for meg», skrev en elev, og de fleste ga uttrykk for at de hadde lært å lytte på en ny måte og at de aldri ville glemme denne uken; med hyggen og trivselen musikken skapte og den gode kontakten med studentene.

Kunstnerne.

Rikskonsertene har ikke hatt noen vanskeligheter med å plassere en overveiende kvote av norske kunstnere. De fleste steder blir de direkte foretrukket fremfor utlendinger.

Ettersom Rikskonsertvirksomheten utbygges, vil den komme til å bety en sikker inntektskilde for alle norske musikere av kvalitet, unge som eldre. Samtidig vil det åpne hitil uante muligheter for våre fremste til å bli presentert i andre land, gjennom utveksling.

Om ikke i de nærmeste år, så vil det sannsynligvis på et punkt i utviklingen oppstå mangel på kunstnere, selv om meget av dette kan avhjelpes ved å trekke de lokale krefter inn i virksomheten. Som tidligere nevnt vil det meget snart bli aktuelt å ansette profesjonelle musikere fast i hvert fylke. Disse «Region-grupper» vil utvilsomt bli av uvurderlig betydning for det lokale og regionale musikk liv, både som utøvende og instruktører. Meget langt på vei vil de kunne finansieres av Rikskonsertene ved vanlig betaling for allerede budsjetterte konserter.

Norsk Musikerforbund og flere ledende kunstnere har meldt krav om betydelig økning av honorarene. Dertil er det reist krav om feriepengar, folketrygd og syketrygd samt indeksregulering i fremtiden.

Tono — på vegne av komponistene — har også reist krav om økning av vederlaget.

Ymse praktiske problemer.

Vårt vidstrakte land, med sine ofte vanskelige kommunikasjoner, skaper mange ganger

problemer. *Reiseutgiftene* blir store, særlig når det gjelder større grupper, og forholdsvis mange dager går bort til reiser. Dette vil bli bedre når økonomien tillater at turnénettet kan knyttes tettere og de forskjellige formål kan kombineres best mulig på samme turné.

Rikskonsertene er ikke så avhengig av spesielle lokaler som f. eks. Riksteatret, og situasjonen på dette punkt er stort sett brukbar. Når det gjelder flygler — som jo er *basisinstrument* for all konsertvirksomhet — er det ennå meget langt igjen. Det burde være overkommelig at staten gav Norsk kulturråd bevilgninger til toppfinansiering (50 pst.) av slike instrumenter. Likeledes må det gjøres noe for å utdanne et tilstrekkelig antall kvalifiserte pianostemmere, som det i stigende grad er en sterkt følbar mangel på.

Økonomien.

Av økonomiske grunner har det i forsøksperioden vært nødvendig å begrense både kunstnergruppene og personalet mer enn det kan sies å være forsvarlig og formålstjenlig.

Det har også vært nødvendig med en streng — ofte bremsende — prioritering og rasjonering: Samarbeidsforsøk med Den Norske Opera og de offentlige symfoniorkestre har bare kunnet gjennomføres i meget begrenset målestokk. Den støtte Rikskonsertene har kunnet yte til konsertreiser med amatørorkestre og -kor, har vært utilstrekkelig. — For så vidt kan man si at konsertoversiktene for 1968—70 til en viss grad bedrar, når det gjelder konserttyper og -antall.

De vanlige, åpne konserter, skolekonsertene, og de oppsøkende konserter har delvis lidd under det forhold at det bare unntaksvis har vært råd til å engasjere så pass store grupper av kunstnere at det kunne skapes nok *variasjon i programmene*. Det er tydelig at dette oppfattes som en diskriminering av det øvrige land, i forhold til de største byer.

I det hele tatt er problemet med å sette i gang en virksomhet som Rikskonsertene at jo mer vellykket tiltaket viser seg å være, jo mer vil det koste. Selv om generalomkostningene etter hvert kan fordeles på et stadig større antall konserter og besøkende, så kan driften ikke bli selvberende.

Den *desentraliseringslinje* Rikskonsertene har fulgt, betyr også at det lokalt settes inn betydelig økonomiske midler. De lokale interesser gjør først og fremst et meget stort og verdifullt gratis arbeid. Og fylker og kommuner tar del i finansieringen i forhold til Rikskonsertenes aktivitet i vedkommende distrikt. I 1970 utgjorde *den lokale innsatsen* ca. 34 pst. av totalutgiftene. Et så stort krav

til lokal finansiering har imidlertid hemmet konsertvirksomheten, fordi det betinger at de frivillige lokale konsertarrangører løper en betydelig risiko for å måtte dekke underskudd ved konsertene, i tillegg til sin arbeidsinnsats. En del av de oppsøkende og instruerende tiltak kan for øvrig ikke forutsettes å gi noen inntekter i det hele tatt.

Norsk kulturråd og Kirke- og undervisningsdepartementet har da også regnet med at den lokale- og regionale andel til sammen skulle tilsvare *ca. 20 pst.* av statens (1968: 1 100 000/200 000). Overensstemmende med dette har Rikskonsertene utarbeidet forslag til en fast fordelingsnøkkel, som foreløpig er akseptert i sin helhet av 4 fylker, og delvis i flere andre. Det gjenstår å se om den kan gjennomføres på landsbasis. Særlig gjelder dette skolekonsertene i grunnskolen, som jo ikke hører inn under fylkenes budsjetter. Her må det finnes en fast ordning.

Konklusjon.

Rikskonsertene anser det både forsvarlig og ønskelig å gjennomføre en full utbygging: til ca. 18 000 konserter pr. år, i løpet av en 5—6-års periode, og at en for 1972 tar sikte på 3 625, — for 1973 på 5 650 tiltak og konserter, som foreslått. Vi mener også å kunne dekke den vesentlige ekspansjon som en kan forutse vil bli aktuell, forutsatt at forholdene legges til rette.

I sitt budsjettframlegg for 1972 har Rikskonsertenes styre gått inn for et utbyggings-tempo som nevnt. Samtidig har styret understreket nødvendigheten av at det allerede våren 1971 treffes *en snarlig avgjørelse om rammen for virksomheten både for 1972 og 1973*.

Det er også klart at en så stor utvikling i vårt samlede musikkliv, som dette betyr, skaper behov for en rask utvikling av musikkutdannelsen i landet, både for profesjonelle, utøvende musikere og komponister, og for amatørmusikerne i alle aldre.

STERK ANBEFALING for videre utbygging av Rikskonsertene foreligger fra en lang rekke institusjoner og forbund innen musikklivet: Landslaget Musikk i skolen, Det folkelige musikkliv, Musikkens Venners Landsforbund, Norske Amatørsymfoniorkestres Landsforbund, Norsk Tonekunstnersamfunn, Norsk Komponistforening, Norges Organistforbund, Norsk Musikerforbund, og dessuten fra Norsk Lærerlag, Norsk Lektorlag, Samnemnda for studiearbeid, Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge.

De «peker spesielt på den store oppgave og betydning Rikskonsertene vil ha som *et nød-*

vendig organ for det lokale og regionale musikk liv utover landet. - - - Om Rikskonsertene får de nødvendige ressurser, sies det videre «vil institusjonen utvilsomt kunne imøtekom-

me viktige kulturelle behov i distriktene og gi vesentlige aktiviserende bidrag til fremme av det folkelige musikk liv og kanskje særlig hos den oppvoksende slekt».

Helge Sivertsen,

Styrets formann
i forsøksperioden.

Eigil Beck,
direktør.
